

luukalikhita.h susa.mvaada.h

^I prathamato ye saak.si.no vaakyapra-caarakaascaasan te.asmaaka.m madhye yadyat sapramaa.na.m vaakyamarpayanti sma

^{II} tadanusaarato.anyepi bahavas-tadv.rttaanta.m racayitu.m prav.rttaa.h |

^{III} ataeva he mahaamahimathiyaphil tva.m yaa yaa.h kathaa a"sik.syathaastaasaa.m d.r.dhapramaa.naani yathaa praapno.si

^{IV} tadartha.m prathamamaarabhya taani sarvvaa.ni j naatvaahamapi anukramaat sarvvav.rttaantaan tubhya.m lekhitu.m matimakaar.sam |

^V yihuudaade"siiyaherodnaamake raajatva.m kurvvati abiiyayaajakasya paryyaayaadhikaarii sikhariyanaamaka eko yaajako haaro.nava.m"sodbhavaa ilii"sevaakhyaa

^{VI} tasya jaayaa dvaavimau nirdo.sau prabho.h sarvvaaj naa vyavasthaa"sca sa.mmanya ii"svarad.r.s.tau dhaarmmikaavaastaam |

^{VII} tayo.h santaana ekopi naasiit, yata ilii"sevaa bandhyaa tau dvaaveva v.rddhaavabhavataam |

^{VIII} yadaa svaparyyaanukrame.na sikhariya ii"svaasya samak.sa.m yaajakiiya.m karmma karoti

^{IX} tadaa yaj nasya dinaparipaayyaa parame"svarasya mandire prave"sakaale dhuupajvaalana.m karmma tasya kara.niiyamaasiit |

^X taddhuupajvaalanakaale lokanivahe praarthanaa.m kartu.m bahisti.s.thati

XI sati sikhariyo yasyaa.m vedyaa.m
dhuupa.m jvaalayati taddak.si.napaar"sve
parame"svarasya duuta eka upasthito
dar"sana.m dadau |

XII ta.m d.r.s.tvaa sikhariya udvivije "sa"sa"nke
ca |

XIII tadaa sa duutasta.m babhaa.se he sikhariya
maa bhaistava praarthanaa graahyaa jaataa tava
bhaaryyaa ilii"sevaa putra.m praso.syate tasya
naama yo□han iti kari.syasi |

XIV ki nca tva.m saananda.h sahar.sa"sca
bhavi.syasi tasya janmani bahava aanandi.syanti
ca |

XV yato heto.h sa parame"svarasya gocare ma-
haan bhavi.syati tathaa draak.saarasa.m suraa.m
vaa kimapi na paasyati, apara.m janmaarabhya
pavitre.naatmanaa paripuura.h

XVI san israayelva.m"siyaan anekaan prabho.h
parame"svarasya maargamaane.syati |

XVII santaanaan prati pit.r.naa.m
manaa.msi dharmmaj naana.m
pratyanaaj naagraahi.na"sca paraavarttay-
itu.m, prabho.h parame"svarasya sevaartham
ekaa.m sajjitajaati.m vidhaatu nca sa
eliyaruupaatma"saktipraaptastasyaagre
gami.syati |

XVIII tadaa sikhariyo duutamavaadiit
kathametad vetsyaami? yatoha.m v.rddho
mama bhaaryyaa ca v.rddhaa |

XIX tato duuta.h pratyuvaaca pa"syee"svarasya
saak.saadvarttii jibraayelnaamaa duutoha.m
tvayaa saha katha.m gaditu.m tubhyamimaa.m
"subhavaarttaa.m daatu nca pre.sita.h |

XX kintu madiiya.m vaakya.m kaale phali.syati
tat tvayaa na pratiitam ata.h kaara.naad
yaavadeva taani na setsyanti taavat tva.m
vaktu.mma"sakto muuko bhava |

XXI tadaanii.m ye ye lokaa.h sikhariyama-
paik.santa te madhyemandira.m tasya bahuvil-
ambaad aa"scaryya.m menire |

XXII sa bahiraagato yadaa kimapi
vaakya.m vaktuma"sakta.h sa"nketa.m k.rtvaa
ni.h"sabdastasyau tadaa madhyemandira.m
kasyacid dar"sana.m tena praaptam iti sarvve
bubudhire |

XXIII anantara.m tasya sevanaparyyaaye sam-
puur.ne sati sa nijageha.m jagaama |

XXIV katipayadine.su gate.su tasya bhaaryyaa
ilii"sevaa garbbhavatii babhuuva

XXV pa"scaat saa pa ncamaasaan
sa.mgopyaakathayat lokaanaa.m samak.sa.m
mamaapamaana.m kha.n.dayitu.m
parame"svaro mayi d.r.s.ti.m paatayitvaa
karmmed.r"sa.m k.rtavaan |

XXVI apara nca tasyaa garbbhasya .sa.s.the
maase jaate gaaliilprade"siiyanaasaratpure

XXVII daayuudo va.m"siiyaaya yuu.saphnaamne
puru.saaya yaa mariyamnaamakumaarii vaag-
dattaasiit tasyaa.h samiipa.m jibraayel duuta
ii"svare.na prahita.h |

XXVIII sa gatvaa jagaada he
ii"svaraanug.rhiitakanye tava "subha.m
bhuuyaat prabhu.h parame"svarastava
sahaayosti naarii.naa.m madhye tvameva
dhanyaa |

XXXIX tadaanii.m saa ta.m d.r.s.tvaa tasya vaakyata udvijya kiid.r"sa.m bhaa.sa.namidam iti manasaa cintayaamaasa |

XXX tato duuto.avadat he mariyam bhaya.m maakaar.sii.h, tvayi parame"svarasyaanugrahosti |

XXXI pa"sya tva.m garbbha.m dh.rtvaa putra.m praso.syase tasya naama yii"suriti kari.syasi |

XXXII sa mahaan bhavi.syati tathaa sarvvebhya.h "sre.s.thasya putra iti khyasyati; apara.m prabhu.h parame"svarastasya piturdaayuuda.h si.mhaasana.m tasmai daasyati;

XXXIII tathaa sa yaakuubo va.m"sopari sarvvadaa raajatva.m kari.syati, tasya raajatvasyaanto na bhavi.syati |

XXXIV tadaa mariyam ta.m duuta.m babhaa.se naaha.m puru.sasa"nga.m karomi tarhi kathametat sambhavi.syati?

XXXV tato duuto.akathayat pavitra aatmaa tvamaa"sraayi.syati tathaa sarvva"sre.s.thasya "saktistavopari chaayaa.m kari.syati tato hetostava garbbhaad ya.h pavitrabhaalako jani.syate sa ii"svaraputra iti khyati.m praapsyati |

XXXVI apara nca pa"sya tava j naatirilii"sevaa yaa.m sarvve bandhyaamavadan idaanii.m saa vaarddhakye santaanameka.m garbbhe.adhaarayat tasya .sa.s.thamaasobhuut |

XXXVII kimapi karmma naasaadhyam ii"svarasya |

XXXVIII tadaa mariyam jagaada, pa"sya prabheraha.m daasii mahya.m tava vaakyaanusaare.na

sarvvametad gha.tataam; ananatarā.m duutastasyaa.h samiipaāt pratasthe |

XXXIX atha katipayadinaat para.m mariyam tasmaat parvvatamayaprade"siiyayihuudaayaa nagarameka.m "siighra.m gatvaa

XL sikhariyayaajakasya g.rha.m pravi"sya tasya jaayaam ilii"sevaa.m sambodhyaavadat |

XLI tato mariyama.h sambodhanavaakye ilii"sevaayaa.h kar.nayo.h pravi.s.tamaatre sati tasyaa garbbhasthabaalako nanartta | tata ilii"sevaa pavitre.naatmanaa paripuūr.naa satii

XLII proccairgaditumaarebhe, yo.sitaa.m madhye tvameva dhanyaa, tava garbbhastha.h "si"su"sca dhanya.h |

XLIII tva.m prabhormaataa, mama nive"sane tvayaa cara.naavarpitau, mamaadya saubhaagyametat |

XLIV pa"sya tava vaakye mama kar.nayo.h pravi.s.tamaatre sati mamodarastha.h "si"suraanandaan nanartta |

XLV yaa strii vya"svasiit saa dhanyaa, yato hetostaa.m prati parame"svarokta.m vaakya.m sarvva.m siddha.m bhavi.syati |

XLVI tadaanii.m mariyam jagaada | dhanyavaada.m pare"sasya karoti maamaka.m mana.h |

XLVII mamaatmaa taarake"se ca samullaasa.m pragacchati |

XLVIII akarot sa prabhu rdu.s.ti.m svadaasyaa durgati.m prati | pa"syaadyaarabhya maa.m dhanyaa.m vak.syanti puru.saa.h sadaa |

XLIX ya.h sarvva"saktimaan yasya naamaapi ca pavitraka.m| sa eva sumahatkarma k.rtavaan mannimittaka.m|

L ye bibhyati janaastasmaat te.saa.m san-taanapa.mkti.su| anukampaa tadiiyaa ca sarv-vadaiva suti.s.thati|

LI svabaahubalatastena praakaa"syata paraakrama.h| mana.hkumantra.naasaarddha.m vikiiryyante.abhimaanina.h|

LII si.mhaasanagataalokaan balina"scaavarohya sa.h| pade.suucce.su lokaa.mstu k.sudraan sa.msthaapayatyapi|

LIII k.sudhitaan maanavaan dravyairuttamai.h paritarpya sa.h| sakalaan dhanino lokaan vis.rjed riktahastakaan|

LIV ibraahiimi ca tadvam"se yaa dayaasti sadaiva taa.m| sm.rtvaa puraa pit.rnaa.m no yathaa saak.saarati"sruta.m|

LV israayelsevakastena tathopakriyate svayam||

LVI anantara.m mariyam praaye.na maasatrayam ilii"sevayaa saho.sitvaa vyaaghuyya nijanive"sana.m yayau|

LVII tadanantaram ilii"sevaayaa.h prasavakaala upasthite sati saa putra.m praaso.s.ta|

LVIII tata.h parame"svarastasyaa.m mahaanugraha.m k.rtavaan etat "srutvaa samiipavaasina.h ku.tumbaa"scaagatyaa tayaa saha mumudire|

LIX tathaa.s.tame dine te baalakasya tvaca.m chettum etyaa tasya pit.rnaamaanuruupa.m tan-naama sikhariya iti karttumii.su.h|

LX kintu tasya maataakathayat tanna, naa-
maasya yohan iti karttavayam |

LXI tadaa te vyaaharan tava va.m"samadhye
naamed.r"sa.m kasyaapi naasti |

LXII tata.h para.m tasya pitara.m sikhariya.m
prati sa"nketya papracchu.h "si"so.h ki.m naama
kaari.syate?

LXIII tata.h sa phalakameka.m yaacitvaa lilekha
tasya naama yohan bhavi.syati | tasmaat sarvve
aa"scaryya.m menire |

LXIV tatk.sa.na.m sikhariyasya jihvaa-
jaa.dye.apagate sa mukha.m vyaadaaya
spa.s.tavar.namuccaaryya ii"svarasya
gu.naanuvaada.m cakaara |

LXV tasmaaccaturdiksthaa.h samiipavaasilokaa
bhiitaa evametaa.h sarvvaa.h kathaa yihuu-
daayaa.h parvvatamayaprade"sasya sarvvatra
pracaaritaa.h |

LXVI tasmaat "srotaaro mana.hsu sthaapayit-
vaa kathayaambabhuvu.h kiid.r"soya.m baalo
bhavi.syati? atha parame"svarastasya sahaayob-
huut |

LXVII tadaa yohana.h pitaa sikhariya.h
pavitre.naatmanaa paripuur.na.h san
etaad.r"sa.m bhavi.syadvaakya.m kathayaa-
maasa |

LXVIII israayela.h prabhu ryastu sa dhanya.h
parame"svara.h | anug.rhya nijaalokaan sa eva
parimocayet |

LXIX vipak.sajanahastebhyo yathaa
mocyamahe vaya.m | yaavajjiiva nca
dharmme.na saaralyena ca nirbhayaa.h |

LXX sevaamahai tamevaikam
 etatkaara.nameva ca | svakiiya.m supavitra nca
 sa.msm.rtya niyama.m sadaa |

LXXI k.rpayaa puru.saan puurvvaan
 nika.saarthaattu na.h pitu.h | ibraahiima.h
 samiipe ya.m "sapatha.m k.rtavaan puraa |

LXXII tameva saphala.m kartta.m tathaa
 "satruga.nasya ca | .r□tīyaakaari.na"scaiva
 karebhyo rak.sa.naaya na.h |

LXXIII s.r.s.te.h prathamata.h sviyai.h pavitrai
 rbhaavivaadibhi.h |

LXXIV yathoktavaan tathaa svasya daayuuda.h
 sevakasya tu |

LXXV va.m"se traataarameka.m sa samutpaadi-
 tavaan svayam |

LXXVI ato he baalaka tvantu sarvvebhya.h
 "sre.s.tha eva ya.h | tasyaiva bhaavivaadiiti
 pravikhyaato bhavi.syasi | asmaaka.m cara.naan
 k.seme maarge caalayitu.m sadaa | eva.m
 dhvaante.arthato m.rtyo"schaayaayaa.m ye tu
 maanavaa.h |

LXXVII upavi.s.taastu taaneva
 prakaa"sayitumeva hi | k.rtvaa mahaanukam-
 paa.m hi yaameva parame"svara.h |

LXXVIII uurdvvaat suuryyamudaayyaivaasmab-
 hya.m praadaattu dar"sana.m | tayaanukam-
 payaa svasya lokaanaa.m paapamocane |

LXXIX paritraa.nasya tebhyo hi
 j.naanavi"sraa.nanaaya ca | prabho rmaarga.m
 pari.skarttu.m tasyaagraayii bhavi.syasi | |

LXXX atha baalaka.h "sariire.na buddhyaa ca
 varddhitumaarebhe; apara nca sa israayelo

va.m"siiyalokaanaa.m samiipe yaavanna
praka.tiibhuutastaastaavat praantare nyavasat |

II

^I apara nca tasmin kaale raajyasya
sarvve.saa.m lokaanaa.m naamaani lekhayitum
agastakaisara aaj naapayaamaasa |

^{II} tadanusaare.na kurii.niyanaamani
suriyaade"sasya "saasake sati naamalekhana.m
praarebhe |

^{III} ato heto rnaama lekhitu.m sarvve janaa.h
sviyya.m sviyya.m nagara.m jagmu.h |

^{IV} tadaanii.m yuu.saph naama lekhitu.m
vaagdattayaa svabhaaryayaa garbbhavatyaa
mariyamaa saha svaya.m daayuuda.h
sajaativa.m"sa iti kaara.naad gaaliilprade"sasya
naasaratnagaraad

^V yihuudaaprade"sasya baitlehamaakhya.m
daayuudnagara.m jagaama |

^{VI} anyacca tatra sthaane tayosti.s.thato.h sato
rmariyama.h prasuutikaala upasthite

^{VII} saa ta.m prathamasuta.m praaso.s.ta kintu
tasmin vaasag.rhe sthaanaabhaavaad baalaka.m
vastre.na ve.s.tayitvaa go"saalaayaa.m sthaa-
payaamaasa |

^{VIII} anantara.m ye kiyanto me.sapaalakaa.h
svame.savrajarak.saayai tatprade"se sthitvaa ra-
janya.m praantare prahari.na.h karmma kurv-
vanti,

^{IX} te.saa.m samiipa.m parame"svarasya
duuta aagatyopatasthau; tadaa catu.spaar"sve
parame"svarasya tejasa.h prakaa"sitatvaat
te.ati"sa"sa"nkire |

X tadaa sa duuta uvaaca maa
 bhai.s.ta pa"syataadya daayuuda.h pure
 yu.smannimitta.m traataa prabhu.h
 khrii.s.to.ajani.s.ta,

XI sarvve.saa.m lokaanaa.m mahaananda-
 janakam ima.m ma"ngalav.rttaanta.m yu.smaan
 j naapayaami|

XII yuuya.m (tatsthaana.m gatvaa)
 vastrave.s.tita.m ta.m baalaka.m go"saalaayaa.m
 "sayana.m drak.syatha yu.smaan pratiida.m
 cihna.m bhavi.syati|

XIII duuta imaa.m kathaa.m kathitavati
 tatraakasmaat svargiiyaa.h p.rtanaa aagatya
 kathaam imaa.m kathayitve"svarasya
 gu.naananvavaadi.su.h, yathaa,

XIV sarvvordvvasthairii"svarasya mahimaa
 samprakaa"syataa.m| "saantirbhuyaat
 p.rthivyaastu santo.sa"sca naraan prati||

XV tata.h para.m te.saa.m sannidhe
 rduutaga.ne svarga.m gate me.sapaalakaa.h
 parasparam avecan aagacchata prabhu.h
 parame"svaro yaa.m gha.tanaa.m j naapitavaan
 tasyaa yaatharya.m j naatu.m vayamadhunaa
 baitlehampura.m yaama.h|

XVI pa"scaat te tuur.na.m vrajitvaa
 mariyama.m yuu.sapha.m go"saalaayaa.m
 "sayana.m baalaka nca dad.r"su.h|

XVII ittha.m d.r.s.tvaa baalakasyaarthe
 proktaa.m sarvvakathaa.m te praa-
 caarayaa ncakru.h|

XVIII tato ye lokaa me.sarak.sakaa.naa.m
 vadanebhyastaa.m vaarttaa.m "su"sruvuste
 mahaa"scaryya.m menire|

XIX kintu mariyam etatsarvvagha.tanaanaa.m
taatparyya.m vivicya manasi sthaapayaamaasa |

XX tatpa"scaad duutavij naptaanuruupa.m
"srutvaa d.r.s.tvaa ca me.sapaalakaa
ii"svarasya gu.naanuvaada.m dhanyavaada nca
kurvvaa.naa.h paraav.rtya yayu.h |

XXI atha baalakasya tvakchedanakaale.a.s.tamadivase
samupasthite tasya garbbhasthite.h
purvva.m svargiiyaduuto yathaaj naapayat
tadanuruupa.m te tannaamadheya.m yii"suriti
cakrire |

XXII tata.h para.m muusaalikhitavyavasthaayaa
anusaare.na mariyama.h "sucitvakaala
upasthite,

XXIII "prathamaja.h sarvva.h puru.sasantaana.h
parame"svare samarpyataa.m," iti
parame"svarasya vyavasthayaa

XXIV yii"su.m parame"svare samarpayitum
"saastriiyavidhyukta.m kapotadvaya.m
paaraavata"saavakadvaya.m vaa bali.m daatu.m
te ta.m g.rhiitvaa yiruu"saalamam aayayu.h |

XXV yiruu"saalampuranivaasii "simiyonnaa-
maa dhaarmmika eka aasiit sa israayela.h
saantvanaamapek.sya tasthau ki nca pavitra
aatmaa tasminnaavirbhuuta.h |

XXVI apara.m prabhu.naa parame"svare.naabhi.sikte
traatari tvayaa na d.r.s.te tva.m na mari.syasiiti
vaakya.m pavitre.na aatmanaa tasma
praakathyata |

XXVII apara nca yadaa yii"so.h pitaa maataa
ca tadartha.m vyavasthaanuruupa.m karmma
karttu.m ta.m mandiram aaninyatustadaa

XXVIII "simiyon aatmana aakar.sa.nena mandiramaagatya ta.m kro.de nidhaaya ii"svarasya dhanyavaada.m k.rtvaa kathayaamaasa, yathaa,

XXIX he prabho tava daasoya.m nijavaakyaanusaarata.h| idaaniintu sakalyaa.no bhavataa sa.mvis.rjyataam|

XXX yata.h sakalade"sasya diiptaye diiptiruu-paka.m|

XXXI israayeliyalokasya mahaagauravaruu-paka.m|

XXXII ya.m traayaka.m janaanaantu sammukhe tvamajijana.h| saeva vidyate.asmaaka.m dhrava.m nayanaganocare||

XXXIII tadaanii.m tenoktaa etaa.h sakalaa.h katha.h "srutvaa tasya maataa yuu.saph ca vismaya.m menaate|

XXXIV tata.h para.m "simiyon tebhya aa"si.sa.m dattvaa tanmaatara.m mariyamam uvaaca, pa"sya israayelo va.m"samadhye bahuunaa.m paatanaayotthaapanaaya ca tathaa virodhapaatra.m bhavitu.m, bahuunaa.m guptamanogataanaa.m praka.tiikara.naaya baalakoya.m niyuktosti|

XXXV tasmaat tavaapi praa.naa.h "suulena vyatsyante|

XXXVI apara nca aa"serasya va.m"siiyaphinuuyelo duhitaa hannaakhyaa atijaratii bhavi.syadvadyekaa yaa vivaahaat para.m sapta vatsaraan patyaa saha nyavasat tato vidhavaa bhutvaa catura"siitivar.savaya.hparyyanata.m

XXXVII mandire sthitvaa praarthanopavaasair-
divaani"sam ii"svaram asevata saapi strii tasmin
samaye mandiramaagatya

XXXVIII parame"svarasya dhanyavaada.m
cakaara, yiruu"saalampuravaasino yaavanto
lokaa muktimapek.sya sthitaastaan
yii"sorv.rttaanta.m j naapayaamaasa|

XXXIX ittha.m parame"svarasya
vyavasthaanusaare.na sarvve.su karmmasu
k.rte.su tau puna"sca gaaliilo naasaratnaa-
maka.m nijanagara.m pratasthaate|

XL tatpa"scaad baalaka.h "sariire.na
v.rddhimetya j naanena paripuur.na aatmanaa
"saktimaa.m"sca bhavitumaarebhe tathaa
tasmin ii"svaraanugraho babhuuva|

XLI tasya pitaa maataa ca prativar.sa.m
nistaarotsavasamaye yiruu"saalamam
agacchataam|

XLII apara nca yii"sau dvaada"savar.savayaske
sati tau parvvasamayasya riityanusaare.na
yiruu"saalama.m gatvaa

XLIII paarvva.na.m sampaadya punarapi
vyaaghuyya yaata.h kintu yii"surbaalako
yiruu"saalami ti.s.thati| yuu.saph tanmaataa
ca tad aviditvaa

XLIV sa sa"ngibhi.h saha vidyata etacca
budvvaa dinaikagamyamaarga.m jagmatu.h|
kintu "se.se j naatibandhuunaa.m samiipe
m.rgayitvaa tadudde"|"samapraapya

XLV tau punarapi yiruu"saalamam
paraav.rtyaagatya ta.m m.rgayaa ncakratu.h|

XLVI atha dinatrayaat para.m pa.n.ditaanaa.m
madhye te.saa.m kathaa.h "s.r.nvan tattva.m

p.rccha.m"sca mandire samupavi.s.ta.h sa taabhyaam d.r.s.ta.h |

XLVII tadaa tasya buddhya pratyuttarai"sca sarvve "srotaaro vismayamaapadyante |

XLVIII taad.r"sa.m d.r.s.tvaa tasya janako jananii ca camaccakratu.h ki nca tasya maataa tamavadat, he putra, kathamaavaa.m pratiittha.m samaacarastvam? pa"sya tava pitaaha nca "sokaakulau santau tvaamanvicchaava.h sma |

XLIX tata.h sovadat kuto maam anvaicchata.m? piturg.rhe mayaa sthaatavyam etat ki.m yuvaabhyaam na j naayate?

L kintu tau tasyaitadvaakyasya taatparyya.m boddhu.m naa"saknutaa.m |

LI tata.h para.m sa taabhyaam saha naasarata.m gatvaa tayorva"siibhuutastasthau kintu sarvvaa etaa.h kathaastasya maataa manasi sthaapayaamaasa |

LII atha yii"so rbuddhi.h "sariira nca tathaa tasmin ii"svarasya maanavaanaa ncaanugraho varddhitum aarebhe |

III

I anantara.m tibiriyakaisarasya raajatvasya pa ncada"se vatsare sati yadaa pantiiyapiilaato yihuudaade"saadhipati rherod tu gaaliilprade"sasya raajaa philipanaamaa tasya bhraataa tu yituriyaayastraakhoniitiyaaprade"sasya ca raajaasiit lu.saaniiyanaamaa aviliiniide"sasya raajaasiit

II haanan kiyaphaa"scemau pradhaanayaa-
jaakaavaastaa.m tadaanii.m sikhariyasya pu-
traaya yohane madhyepraantaram ii"svarasya
vaakye prakaa"site sati

III sa yarddana ubhayata.taprade"saan sametya
paapamocanaartha.m mana.hparaavarttanasya
cihnaruupa.m yanmajjana.m tadiiyaa.h katha.h
sarvvatra pracaarayitumaarebhe |

IV yi"saiyabhavi.syadvakt.rgranthe
yaad.r"sii lipiraaste yathaa, parame"sasya
panthaana.m pari.skuruta sarvvata.h| tasya
raajapatha ncaiva samaana.m kurutaadhunaa |

V kaari.syante samucchraayaa.h sakalaa
nimnabhuumaya.h | kaari.syante nataa.h sarvve
parvvataa"scopaparvvataa.h | kaari.syante
ca yaa vakraastaa.h sarvvaa.h saralaa
bhuva.h | kaari.syante samaanaastaa yaa
uccaniicabhuumaya.h |

VI ii"svare.na k.rta.m traana.m drak.syanti
sarvvamaanavaa.h | ityetat praantare vaakya.m
vadata.h kasyacid rava.h | |

VII ye ye lokaa majjanaartha.m bahi-
raayayustaan sovadat re re sarpava.m"saa
aagaamina.h kopaat palaayitu.m yu.smaan
ka"scetayaamaasa?

VIII tasmaad ibraahiim asmaaka.m pitaa
kathaamiid.r"sii.m manobhi rna kathayitvaa
yuuya.m mana.hparivarttanayogyaa.m phala.m
phalata; yu.smaanaha.m yathaartha.m vadaami
paa.saa.nebhya etebhya ii"svara ibraahiima.h
santaanotpaadane samartha.h |

IX apara nca tarumuule.adhunaapi para"su.h sa.mlagnosti yastaruruttama.m phala.m na phalati sa chidyate.agnau nik.sipyate ca |

X tadaanii.m lokaasta.m papracchustarhi ki.m karttavayamasmaabhi.h?

XI tata.h sovaadiit yasya dve vasane vidyete sa vastrahiinaayaika.m vitaratu ki.m nca yasya khaadyadravya.m vidyate sopi tathaiva karotu |

XII tata.h para.m karasa ncaayino majjanaartham aagatya papracchu.h he guro ki.m karttavayamasmaabhi.h?

XIII tata.h sokathayat niruupitaadadhika.m na g.rhlita |

XIV anantara.m senaaga.na etya papraccha kimasmaabhi rvaa karttavayam? tata.h sobhidadhe kasya kaamapi haani.m maa kaar.s.ta tathaa m.r.saapavaada.m maa kuruta nijavetanena ca santu.sya ti.s.thata |

XV apara nca lokaa apek.sayaa sthitvaa sarvvepiiti manobhi rvitarkayaa ncakru.h, yohanayam abhi.siktastraataa na veti?

XVI tadaa yohan sarvvaan vyaajahaara, jale.aha.m yu.smaan majjayaami satya.m kintu yasya paadukaabandhana.m mocayitumapi na yogyosmi taad.r"sa eko matto gurutara.h pumaan eti, sa yu.smaan vahniruupe pavitra aatmani majjayi.syati |

XVII apara nca tasya haste "suurpa aaste sa sva"sasyaani "suddharuupa.m prasphe.tya godhuumaan sarvvaan bhaa.n.daagaare sa.mgrahii.syati kintu buu.saa.ni sarvvaan.yanirvvaa.navahninaa daahayi.syati |

XVIII yohan upade"senettha.m naanaakathaa lokaanaa.m samak.sa.m pracaarayaamaasa |

XIX apara nca herod raajaa philipnaamna.h sahodarasya bhaaryyaa.m herodiyaamadhi tathaanyaani yaani yaani kukarmmaa.ni k.rtavaan tadadhi ca

XX yohanaa tirask.rto bhuutvaa kaaraagaare tasya bandhanaad aparamapi kukarmma cakaara |

XXI ita.h puurvva.m yasmin samaye sarvve yohanaa majjitaastadaanii.m yii"surapyaaagatya majjita.h |

XXII tadanantara.m tena praarthite meghadvaara.m mukta.m tasmaacca pavitra aatmaa muurttimaan bhuutvaa kapotavat taduparyyavaruroha; tadaa tva.m mama priya.h putrastvayi mama parama.h santo.sa ityaakaa"savaa.nii babhuuva |

XXIII tadaanii.m yii"su.h praaye.na tri.m"sadvar.savayaska aasiit | laukikaj naane tu sa yuu.sapha.h putra.h,

XXIV yuu.saph ele.h putra.h, elirmattata.h putra.h, mattat leve.h putra.h, levi rmalke.h putra.h, malkiryannasya putra.h; yaanno yuu.sapha.h putra.h |

XXV yuu.saph mattathiyasya putra.h, mat-tathiya aamosa.h putra.h, aamos nahuuma.h putra.h, nahuum i.sle.h putra.h i.slirnage.h pu-tra.h |

XXVI nagirmaa.ta.h putra.h, maa.t mattathiyasya putra.h, mattathiya.h "simiye.h putra.h, "simiyiryuu.sapha.h putra.h, yuu.saph yihuudaa.h putra.h |

XXVII yihuudaa yohaanaa.h putra.h, yohaanaa rii.saa.h putra.h, rii.saa.h sirubbaabila.h putra.h, sirubbaabil "saltiiyela.h putra.h, "saltiiyel nere.h putra.h|

XXVIII nerirmalke.h putra.h, malki.h adya.h putra.h, addii ko.sama.h putra.h, ko.sam ilmodada.h putra.h, ilmodad era.h putra.h|

XXX er yo"se.h putra.h, yo"si.h iliiye.sara.h putra.h, iliiye.sar yoriima.h putra.h, yoriim mattata.h putra.h, mattata leve.h putra.h|

XXX levi.h "simiyona.h putra.h, "simiyon yihuudaa.h putra.h, yihuudaa yuu.supha.h putra.h, yuu.suph yonana.h putra.h, yaanan iliiyaakiima.h putra.h|

XXXI iliyaakiim.h mileyaa.h putra.h, mileyaa mainana.h putra.h, mainan mattattasya putra.h, mattatto naathana.h putra.h, naathan daayuda.h putra.h|

XXXII daayuud yi"saya.h putra.h, yi"saya obeda.h putra, obed boyasa.h putra.h, boyas salmona.h putra.h, salmon naha"sona.h putra.h|

XXXIII naha"son ammiinaadaba.h putra.h, ammiinaadab araama.h putra.h, araam hi.sro.na.h putra.h, hi.sro.n perasa.h putra.h, peras yihuudaa.h putra.h|

XXXIV yihuudaa yaakuuba.h putra.h, yaakuub ishaaka.h putra.h, ishaak ibraahiima.h putra.h, ibraahiim teraha.h putra.h, terah naahora.h putra.h|

XXXV naahor siruga.h putra.h, sirug riyva.h putra.h, riyuu.h pelaga.h putra.h, pelag evara.h putra.h, evar "selaha.h putra.h|

XXXVI "selah kainana.h putra.h, kainan arphak.sada.h putra.h, arphak.sad "saama.h putra.h, "saam noha.h putra.h, noho lemaka.h putra.h|

XXXVII lemak mithuu"selaha.h putra.h, mithuu"selah hanoka.h putra.h, hanok yerada.h putra.h, yerad mahalalela.h putra.h, mahalalel kainana.h putra.h|

XXXVIII kainan ino"sa.h putra.h, ino"s "seta.h putra.h, "set aadama.h putra, aadam ii"svarasya putra.h|

IV

I tata.h para.m yii"su.h pavitre.naatmanaa puur.na.h san yaddananadyaa.h paraav.rtyaatmanaa praantara.m niita.h san catvaari.m"saddinaani yaavat "saitaanaa pariik.sito.abhuut,

II ki nca taani sarvvadinaani bhojana.m vinaa sthitatvaat kaale puur.ne sa k.sudhitavaan|

III tata.h "saitaanaagatya tamavadat tva.m cedii"svarasya putratarhi prastaraanetaan aaj nayaa puupaan kuru|

IV tadaa yii"suruvaaca, lipiriid.r"sii vidyate manuja.h kevalena puupena na jiivati kintvii"svarasya sarvvaabhiraaj naabhi rjiivati|

V tadaa "saitaan tamucca.m parvvata.m niitvaa nimi.saikamadhya jagata.h sarvvaraajyaani dar"sitavaan|

VI pa"scaat tamavaadiit sarvvam etad vibhava.m prataapa nca tubhya.m daasyaami tan mayi samarpitamaaste ya.m prati mamecchaa jaayate tasmai daatu.m "saknomi,

VII tva.m cenmaa.m bhajase tarhi sarvvametat tavaiva bhavi.syati |

VIII tadaa yii"susta.m pratyuktavaan duurii bhava "saitaan lipiraaste, nija.m prabhu.m parame"svara.m bhajasva kevala.m tameva sevasva ca |

IX atha "saitaan ta.m yiruu"saalama.m niitvaa mandirasya cuu.daayaa upari samupave"sya jagaada tva.m cedii"svarasya putratarhi sthaanaadito lamphitvaadha.h

X pata yato lipiraaste, aaj naapayi.syati svi- iyaan duutaan sa parame"svara.h |

XI rak.situ.m sarvvamaarge tvaa.m tena tvac- cara.ne yathaa | na laget prastaraaghaatastvaa.m dhari.syanti te tathaa |

XII tadaa yii"sunaa pratyuktam idamapyuk- tamasti tva.m svaprabhu.m pare"sa.m maa pariik.sasva |

XIII pa"scaat "saitaan sarvvapariik.saa.m samaapya k.sa.naatta.m tyaktvaa yayau |

XIV tadaa yii"suraatmaprabhaavaat punargaaliilprade"sa.m gatastadaa tat- sukhyaati"scaturdi"sa.m vyaana"se |

XV sa te.saa.m bhajanag.rhe.su upadi"sya sarv- vai.h pra"sa.msito babhuuva |

XVI atha sa svapaalanasthaana.m naasaratpu- rametya vi"sraamavaare svaacaaraad bhajan- ageha.m pravi"sya pa.thitumuttasthau |

XVII tato yi"saiyabhavi.syadvaadina.h pustake tasya karadatte sati sa tat pustaka.m vistaaryya yatra vak.syamaa.naani vacanaani santi tat sthaana.m praapya papaa.tha |

XXVIII aatmaa tu parame"sasya madiiyopari vidyate| daridre.su susa.mvaada.m vaktu.m maa.m sobhi.siktavaan| bhagnaanta.h kara.naallokaan susvasthaan karttumeva ca| bandiik.rte.su loke.su mukte rgcho.sayitu.m vaca.h| netraa.ni daatumandhebhyastraatu.m baddhajanaanapi|

XXIX pare"saanugrahe kaala.m pracaarayi-tumeva ca| sarvvaitatkara.naarthaaya maameva prahi.noti sa.h| |

XX tata.h pustaka.m badvvaa paricaarakasya haste samarpya caasane samupavi.s.ta.h, tato bhajanag.rhe yaavanto lokaa aasan te sarvve.ananyad.r.s.tyaa ta.m vilulokire|

XXI anantaram adyaitaani sarvvaa.ni likhi-tavacanaani yu.smaaka.m madhye siddhaani sa imaa.m katha.m tebhya.h kathayitumaarebhe|

XXII tata.h sarvve tasmin anvarajyanta, ki nca tasya mukhaannirgataabhiranugrahasya kathaabhi"scamatk.rtya kathayaamaasu.h kimaya.m yuu.sapha.h putro na?

XXIII tadaa so.avaadiid he cikitsaka svameva svastha.m kuru kapharnaahuumi yadyat k.rtavaan tada"srau.sma taa.h sarvaa.h kriyaa atra svade"se kuru kathaametaa.m yuuyamevaava"sya.m maa.m vadi.syatha|

XXIV puna.h sovaadiid yu.smaanaha.m yathartham vadaami, kopi bhavi.syadvaadii svade"se satkaara.m na praapnoti|

XXV apara nca yathartham vacmi, eliyasya ji-ivanakaale yadaa saarddhatritayavar.saa.ni yaa-vat jaladapratibandhaat sarvvasmin de"se ma-

haadurbhik.sam ajani.s.ta tadaaniim israayelo
de"sasya madhye bahvyo vidhavaa aasan,

XXVI kintu siidonprade"siiyasaariphatpuranivaasiniim
ekaa.m vidhavaa.m vinaa kasyaa"scidapi
samiipe eliya.h prerito naabhuut |

XXVII apara nca ilii"saayabhavi.syadvaadividyamaanataaka
israayelde"se bahava.h ku.s.thina aasan kintu
suriiyade"siiya.m naamaanku.s.thina.m vinaa
kopyanya.h pari.sk.rto naabhuut |

XXVIII imaa.m kathaa.m "srutvaa bhajanage-
hasthita lokaa.h sakrodham utthaaya

XXIX nagaraatta.m bahi.sk.rtya yasya
"sikhari.na upari te.saa.m nagara.m
sthaapitamaaste tasmaannik.septu.m tasya
"sikhara.m ta.m ninyu.h

XXX kintu sa te.saa.m madhyaadapas.rtya
sthaanaantara.m jagaama |

XXXI tata.h para.m yii"surgaaliilprade"siiyakapharnaahuum
upasthaaya vi"sraamavaare lokaanupade.s.tum
aarabdhavaan |

XXXII tadupade"saat sarvve camaccakru ryatas-
tasya kathaa gurutaraa aasan |

XXXIII tadaanii.m tadbhajanage-
hasthito.amedhyabhhuutagrasta eko jana ucai.h
kathayaamaasa,

XXXIV he naasaratiiyayii"so.asmaan
tyaja, tvayaa sahaasmaaka.m ka.h sam-
bandha.h? kimasmaan vinaa"sayitumaayaasi?
tvamii"svarasya pavitro jana etadaha.m
jaanaami |

XXXV tadaa yii"susta.m tarjayitvaavadat
maunii bhava ito bahirbhava; tata.h

somedhyabhhuutasta.m madhyasthaane
paatayitvaa ki ncidapyahi.msitvaa tasmaad
bahirgatavaan|

XXXVI tata.h sarvve lokaa"scamatk.rtya paras-
para.m vaktumaarebhire koya.m camatkaara.h|
e.sa prabhaave.na paraakrame.na caamedhyab-
huutaan aaj naapayati tenaiva te bahirgaccha-
nti|

XXXVII anantara.m caturdiksthade"saan tasya
sukhyaatirvyaapnot|

XXXVIII tadanantara.m sa bhajanagehaad bahi-
raagatya "simono nive"sana.m pravive"sa tadaa
tasya "sva"sruurjvare.naatyanta.m pii.ditaasiit
"si.syaastadartha.m tasmin vinaya.m cakru.h|

XXXIX tata.h sa tasyaa.h samiipe sthitvaa
jvara.m tarjayaamaasa tenaiva taa.m
jvaro.atyaak.siiit tata.h saa tatk.sa.nam utthaaya
taan si.seve|

XL atha suuryaastakaale sve.saa.m ye ye janaa
naanaarogai.h pii.ditaa aasan lokaastaan yii"so.h
samiipam aaninyu.h, tadaa sa ekaikasya gaatre
karamarpayitvaa taanarogaan cakaara|

XLI tato bhuutaa bahubhyo nirgatya
ciit"sabda.m k.rtvaa ca babhaa.sire
tvamii"svarasya putro.abhi.siktatraataa; kintu
sobhi.siktatraateti te vividuretasmaat kaara.naat
taan tarjayitvaa tadvaktu.m ni.si.sedha|

XLII apara nca prabhaate sati sa
vijanasthaana.m pratasthe pa"scaat
janaastamanvicchantastannika.ta.m gatvaa
sthaanaantaragamanaartha.m tamanvarund-
han|

XLIII kintu sa taan jagaada, ii"svariiyaraajyasya
susa.mvaada.m pracaarayitum anyaani
puraa.nyapi mayaa yaatavyaani yatas-
tadarthameva preritoha.m |

XLIV atha gaaliilo bhajanagehe.su sa upa-
dide"sa |

V

I anantara.m yii"surekadaa gine.sarathdasya
tiira utti.s.thati, tadaa lokaa ii"svariiyakathaa.m
"srotu.m tadupari prapatitaa.h |

II tadaanii.m sa hdasya tiirasamiipe
naudvaya.m dadar"sa ki nca matsyopajiivino
naava.m vihaaya jaala.m prak.saalayanti |

III tatastayordvayo rmadhye "simono naava-
maaruha tiiraat ki ncidduura.m yaatu.m tas-
min vinaya.m k.rtvaa naukaayaamupavi"sya
lokaan propadi.s.tavaan |

IV pa"scaat ta.m prastaava.m samaapya sa "si-
mona.m vyaajahaara, gabhiira.m jala.m gatvaa
matsyaan dharttu.m jaala.m nik.sipa |

V tata.h "simona babhaa.se, he guro yadyapi
vaya.m k.rtsnaa.m yaaminii.m pari"sramya
matsyaikamapi na praaptaastathaapi bhavato
nide"sato jaala.m k.sipaama.h |

VI atha jaale k.sipte bahumatsyapatanaad
aanaaya.h pracchinna.h |

VII tasmaad upakarttum anyanausthaan
sa"ngina aayaatum i"ngitena samaahvayan
tatasta aagatya matsyai rnaudvaya.m
prapuurayaamaasu ryai rnaudvaya.m
pramagnam |

VIII tadaa "simonpitarastad vilokya yii"so"scara.nayo.h patitvaa, he prabhoha.m paapii naro mama nika.taad bhavaan yaatu, iti kathitavaan |

IX yato jaale patitaanaa.m matsyaanaa.m yuuthaat "simon tatsa"ngina"sca ca-matk.rtavanta.h; "simona.h sahakaari.nau sivade.h putrau yaakuub yohan cemau taad.r"sau babhuuvatu.h |

X tadaa yii"su.h "simona.m jagaada maa bhavi.siiiradyaarabhya tva.m manu.syadharo bhavi.syasi |

XI anantara.m sarvvaasu nausu tiiram aaniitaasu te sarvvaan parityajya tasya pa"scaadgaamino babhuuvu.h |

XII tata.h para.m yii"sau kasmi.m"scit pure ti.s.thati jana eka.h sarvvaa"ngaku.s.thasta.m vilokya tasya samiipe nyubja.h patitvaa savinaya.m vaktumaarebhe, he prabho yadi bhavaanicchati tarhi maa.m pari.skarttu.m "saknoti |

XIII tadaanii.m sa paa.ni.m prasaaryya tada"nga.m sp.r"san babhaa.se tva.m pari.skriyasveti mamecchaasti tatastatk.sa.na.m sa ku.s.thaat mukta.h |

XIV pa"scaat sa tamaaj naapayaamaasa kathaamimaa.m kasmaicid akathayitvaa yaajakasya samiipa nca gatvaa sva.m dar"saya, lokebhyo nijapari.sk.rtatvasya pramaa.nadaanaaya muusaa.j naanusaare.na dravyamutm.rjasva ca |

XV tathaapi yii"so.h sukhyaati rbahu vyaaptu-maarebhe ki nca tasya kathaa.m "srotu.m svi-iyarogebhyo moktu nca lokaa aajagmu.h |

XVI atha sa praantara.m gatvaa praarthayaa ncakre |

XVII apara nca ekadaa yii"surupadi"sati, etarhi gaaliilyihuudaaprade"sayo.h sarvvanagarebhyo yiruu"saalama"sca kiyanta.h phiruu"silokaa vyavasthaapakaa"sca samaagatya tadantike samupavivi"su.h, tasmin kaale lokaanaa-maarogyakaara.naat prabho.h prabhaava.h pracakaa"se |

XVIII pa"scaat kiyanto lokaa eka.m pak.saaghaatina.m kha.tvaayaa.m nidhaaya yii"so.h samiipamaanetu.m sammukhe sthaapayitu nca vyaapriyanta |

XIX kintu bahujanivahasamvaadhaat na "saknuvanto g.rhopari gatvaa g.rhap.rs.tha.m khanitvaa ta.m pak.saaghaatina.m sakha.tva.m g.rhamadhye yii"so.h sammukhe .avarohayaa-maasu.h |

XX tadaa yii"suste.saam iid.r"sa.m vi"svaasa.m vilokya ta.m pak.saaghaatina.m vyaajahaara, he maanava tava paapamak.samyata |

XXI tasmaad adhyaapakaa.h phiruu"sina"sca cittairittha.m pracintitavanta.h, e.sa jana ii"svara.m nindati koya.m? kevalamii"svara.m vinaa paapa.m k.santu.m ka.h "saknoti?

XXII tadaa yii"suste.saam ittha.m cintana.m vid-itvaa tebhyokathayad yuuya.m manobhi.h kuto vitarkayatha?

XXIII tava paapak.samaa jaataa yadvaa tva-muthaaya vraja etayo rmadhye kaa kathaa sukathyaa?

XXIV kintu p.rthivyaa.m paapa.m k.santu.m maanavasutasya saamarthyamastiiti yathaa yuuya.m j naatu.m "sagnutha tadartha.m (sa ta.m pak.saaghaatina.m jagaada) utti.s.tha sva"sayyaa.m g.rhiitvaa g.rha.m yaahiiti tvaamaadi"saami |

XXV tasmaat sa tat.k.sa.nam utthaaya sarvve.saa.m saak.saat nija"sayaniiya.m g.rhiitvaa ii"svara.m dhanya.m vadan nijanive"sana.m yayau |

XXVI tasmaat sarvve vismaya praaptaa mana.hsu bhiitaa"sca vayamadyaasamb-havakaaryyaa.nyadar"saama ityuktvaa parame"svara.m dhanya.m proditaa.h |

XXVII tata.h para.m bahirgacchan karasa ncayasthaane levinaamaana.m karasa ncaayaka.m d.r.s.tvaa yii"sustamabhidadhe mama pa"scaadehi |

XXVIII tasmaat sa tat.k.sa.naat sarvva.m parityajya tasya pa"scaadiyaaya |

XXIX anantara.m levi rnijag.rhe tadartha.m ma-haabhojya.m cakaara, tadaa tai.h sahaaneke karasa ncaayinastadanyalokaa"sca bhoktumupavivi"su.h |

XXX tasmaat kaara.naat ca.n.daalaanaa.m paapilokaanaa nca sa"nge yuuya.m kuto bha.mgdhve pivatha ceti kathaa.m kathayitvaa phiruu"sino.adhyaapakaa"sca tasya "si.syai.h saha vaagyuddha.m karttumaarebhire |

XXXI tasmaad yii"sustaan pratyavocad aro-
galokaanaa.m cikitsakena prayojana.m naasti
kintu sarogaa.naameva |

XXXII aha.m dhaarmmikaan aahvaatu.m naa-
gatosmi kintu mana.h paraavarttayitu.m paap-
ina eva |

XXXIII tataste procu.h, yohana.h
phiruu"sinaa nca "si.syaa vaara.mvaaram
upavasanti praarthayante ca kintu tava
"si.syaa.h kuto bhū njate pivanti ca?

XXXIV tadaa sa taanaacakhyau vare sa"nge
ti.s.thati varasya sakhiga.na.m kimupavaasay-
itu.m "saknutha?

XXXV kintu yadaa te.saa.m nika.taad varo
ne.syate tadaa te samupavatsyanti |

XXXVI soparamapi d.r.s.taanta.m kathayaam-
babhuuva puraatanavastre kopi nutanavastra.m
na siivyati yatastena sevanena jiiir.navastra.m
chidyate, nuutanapuraatanavastrayo rmela nca
na bhavati |

XXXVII puraatanyaa.m kutvaa.m kopi
nutana.m draak.saarasa.m na nidadhaati, yato
naviinadraak.saarasasya tejasaa puraatanii
kutuu rvidiiryate tato draak.saarasa.h patati
kutuu"sca na"syati |

XXXVIII tato heto rnuutanyaa.m kutvaa.m navi-
inadraak.saarasa.h nidhaatavyastenobhayasya
rak.saa bhavati |

XXXIX apara nca puraatana.m draak.saarasa.m
piitvaa kopi nuutana.m na vaa nchati, yata.h sa
vakti nuutanaat puraatanam pra"sastam |

VI

I acara nca parvva.no dvtiiyadinaat para.m
prathamavi"sraamavaare "sasyak.setre.na
yii"sorgamanakaale tasya "si.syaa.h
ka.ni"sa.m chittvaa kare.su marddayitvaa
khaaditumaarebhire |

II tasmaat kiyanta.h phiruu"sinastaanavadan
vi"sraamavaare yat karmma na karttavya.m tat
kuta.h kurutha?

III yii"su.h pratyuvaaca daayuud tasya
sa"ngina"sca k.sudhaarttaa.h ki.m cakru.h sa
katham ii"svarasya mandira.m pravi"sya

IV ye dar"saniiyaa.h puupaa yaajakaan
vinaanyasya kasyaapyabhojaniyaastaanaaniya
svaya.m bubhaje sa"ngibhyopi dadau tat ki.m
yu.smaabhi.h kadaapi naapaa.thi?

V pa"scaat sa taanavadat manujasuto
vi"sraamavaarasyaapi prabhu rbhavati |

VI anantaram anyavi"sraamavaare sa bhajan-
ageha.m pravi"sya samupadi"sati | tadaa tat-
sthaane "su.skadak.si.nakara eka.h pumaan up-
atasthivaan |

VII tasmaad adhyaapakaa.h phiruu"sina"sca
tasmin do.samaaropayitu.m sa vi"sraamavaare
tasya svaasthya.m karoti naveti
pratiik.situmaarebhire |

VIII tadaa yii"suste.saa.m cintaa.m viditvaa ta.m
"su.skakara.m pumaa.msa.m provaaca, tvamut-
thaaya madhyasthaane ti.s.tha |

IX tasmaat tasmin utthitavati yii"sustaan
vyaajahaara, yu.smaan imaa.m kathaam
p.rcchaami, vi"sraamavaare hitam ahita.m vaa,

praa.narak.sa.na.m praa.nanaa"sana.m vaa,
ete.saa.m ki.m karmmakara.niiyam?

X pa"scaat caturdik.su sarvvaan vilokya ta.m
maanava.m babhaa.se, nijakara.m prasaaraya;
tatastena tathaa k.rta itarakaravat tasya hasta.h
svasthobhavat |

XI tasmaat te praca.n.dakopaanvitaa yii"su.m
ki.m kari.syantiiti paraspara.m pramantritaa.h |

XII tata.h para.m sa parvvata-
maaruhye"svaramuddi"sya praarthayamaana.h
k.rtsnaa.m raatri.m yaapitavaan |

XIII atha dine sati sa sarvvaan "si.syaan aahuu-
tavaan te.saa.m madhye

XIV pitaranaamnaa khyaata.h "simon tasya
bhraataa aandriya"sca yaakuub yohan ca philip
barthalamaya"sca

XV mathi.h thomaa aalphiiasya putro
yaakuub jvalantanaamnaa khyaata.h "simon

XVI ca yaakuubo bhraataa yihuudaa"sca
ta.m ya.h parakare.su samarpayi.syati sa
ii.skariiyotiiyayihuudaa"scaitaan dvaada"sa
janaan manoniitaan k.rtvaa sa jagraaha tathaa
prerita iti te.saa.m naama cakaara |

XVII tata.h para.m sa tai.h saha parv-
vataadavaruhya upatyakaayaa.m tasthau
tatastasya "si.syasa"ngho yihuudaade"saad
yiruu"saalama"sca sora.h siidona"sca
jaladhe rodhaso jananihaa"sca etya tasya
kathaa"srava.naartha.m rogamuktyartha nca
tasya samiipe tasthu.h |

XVIII amedhyabhhuutagrastaa"sca tan-
nika.tamaagatya svaasthya.m praapu.h |

XIX sarvve.saa.m svaasthyakara.naprabhaavasya
prakaa"sitatvaat sarvve lokaa etya ta.m
spra.s.tu.m yetire |

XX pa"scaat sa "si.syaan prati d.r.s.ti.m kutvaa
jagaada, he daridraa yuuya.m dhanyaa yata
ii"svariye raajye vo.adhikaarosti |

XXI he adhunaa k.sudhitalokaa yuuya.m
dhanyaa yato yuuya.m tarpsyatha; he iha
rodino janaa yuuya.m dhanyaa yato yuuya.m
hasi.syatha |

XXII yadaa lokaa manu.syasuuno rnaamaheto
ryu.smaan .r□tīyi.syante p.rthak k.rtvaa
nindi.syanti, adhamaaniva yu.smaan
svasamiipaad duuriikari.syanti ca tadaa
yuuya.m dhanyaa.h |

XXIII svarge yu.smaaka.m yathe.s.ta.m
phala.m bhavi.syati, etadartha.m tasmin dine
prollasata aanandena n.rtyata ca, te.saa.m
puurvvapuru.saa"sca bhavi.syadvaadina.h prati
tathaiva vyavaaharan |

XXIV kintu haa haa dhanavanto yuuya.m
sukha.m praapnuta | hanta parit.rptaa yuuya.m
k.sudhita bhavi.syatha;

XXV iha hasanto yuuya.m vata yu.smaabhi.h
"socitavya.m roditavya nca |

XXVI sarvvailaakai ryu.smaaka.m sukhyaatau
k.rtaayaa.m yu.smaaka.m durgati rb-
havi.syati yu.smaaka.m puurvvapuru.saa
m.rsaabhavi.syadvaadina.h prati tadvat
k.rtavanta.h |

XXVII he "srotaaro yu.smabhyamaha.m
kathayaami, yuuya.m "satru.su priiyadhva.m

ye ca yu.smaan dvi.santi te.saamapi hita.m kuruta |

XXVIII ye ca yu.smaan "sapanti tebhya aa"si.sa.m datta ye ca yu.smaan avamanyante te.saa.m ma"ngala.m praarthayadhva.m |

XXXI yadi ka"scit tava kapole cape.taaghaata.m karoti tarhi ta.m prati kapolam anyam paraavarttya sammukhiikuru puna"sca yadi ka"scit tava gaatriiyavastra.m harati tarhi ta.m paridheyavastram api grahiitu.m maa vaaraya |

XXXII yastvaa.m yaacate tasmai dehi, ya"sca tava sampatti.m harati ta.m maa yaacasva |

XXXIII parebhya.h svaan prati yathaacara.nam apek.sadhve paraan prati yuuyamapi tathaacarata |

XXXIV ye janaa yu.smaasu priiyante kevala.m te.su priiyamaa.ne.su yu.smaaka.m ki.m phala.m? paapilokaa api sve.su priiyamaa.ne.su priiyante |

XXXV yadi hitakaari.na eva hita.m kurutha tarhi yu.smaaka.m ki.m phala.m? paapilokaa api tathaa kurvvanti |

XXXVI yebhya .r.napari"sodhasya praap-tipratyaa"saaste kevala.m te.su .r.ne samarpite yu.smaaka.m ki.m phala.m? puna.h praaptyaa"sayaa paapiilokaa api paapijane.su .r.nam arpayanti |

XXXVII ato yuuya.m ripu.svapi priiyadhva.m, parahita.m kuruta ca; puna.h praaptyaa"saa.m tyaktvaa .r.namarpayata, tathaa k.rte yu.smaaka.m mahaaphala.m bhavi.syati, yuuya nca sarvvapradhaanasya santaanaa

iti khyaati.m praapsyatha, yato yu.smaaka.m
pitaa k.rtaghnaanaa.m durv.tattaanaa nca
hitamaacarati |

XXXVI ata eva sa yathaa dayaalu ryuuyamapi
taad.r"saa dayaalavo bhavata |

XXXVII apara nca paraan do.si.no maa
kuruta tasmaad yuuya.m do.siik.rtaa na
bhavi.syatha; ada.n.dyaan maa da.n.dayata
tasmaad yuuyamapi da.n.da.m na praapsyatha;
pare.saa.m do.saan k.samadhva.m tasmaad
yu.smaakamapi do.saa.h k.sami.syante |

XXXVIII daanaanidatta tasmaad yuuya.m
daanaani praapsyatha, vara nca lokaa.h
parimaa.napaatra.m pradalayya sa ncaalya
pro ncaalya paripuuryya yu.smaaka.m kro.de.su
samarpayi.syanti; yuuya.m yena parimaa.nena
parimaatha tenaiva parimaa.nena yu.smatk.rte
parimaasyate |

XXXIX atha sa tebhyo d.r.s.taantakathaamakathayat,
andho jana.h kimandha.m panthaana.m
dar"sayitu.m "saknoti? tasmaad ubhaavapi
ki.m gartte na pati.syata.h?

XL guro.h "si.syo na "sre.s.tha.h kintu "si.sye
siddhe sati sa gurutulyo bhavitu.m "saknoti |

XLI apara nca tva.m svacak.su.si naasaam
ad.r.s.tvaa tava bhraatu"scak.su.si yatt.r.namasti
tadeva kuta.h pa"syami?

XLII svacak.su.si yaa naasaa vidyate taam
aj naatvaa, bhraatastava netraat t.r.na.m bahi.h
karomiiti vaakya.m bhraatara.m katha.m
vaktu.m "sakno.si? he kapa.tin puurvva.m
svanayanaat naasaa.m bahi.h kuru tato

bhraatu"scak.su.sast.r.na.m bahi.h karttu.m
sud.r.s.ti.m praapsyasi|

XLIII anya nca uttamastaru.h kadaapi phala-
manuttama.m na phalati, anuttamataru"sca pha-
lamuttama.m na phalati kaara.naadata.h pha-
laistaravo j naayante|

XLIV ka.n.takipaadapaat kopi
u.dumbaraphalaani na paatayati tathaa
"s.rgaalakoliv.rk.saadapi kopi draak.saaphala.m
na paatayati|

XLV tadvat saadhuloko.anta.hkara.naruupaat
subhaa.n.daagaaraad uttamaani
dravyaa.ni bahi.h karoti, du.s.to
loka"scaanta.hkara.naruupaat kub-
haa.n.daagaaraat kutsitaani dravyaa.ni
nirgamayati yato.anta.hkara.naanaa.m
puur.nabhaavaanuruupaa.ni vacaa.msi
mukhaannirgacchanti|

XLVI apara nca mamaaj naanuruupa.m
naacaritvaa kuto maa.m prabho prabho iti
vadatha?

XLVII ya.h ka"scin mama nika.tam aagatya
mama kathaa ni"samya tadanuruupa.m kar-
mma karoti sa kasya sad.r"so bhavati tadaha.m
yu.smaan j naa□payaami|

XLVIII yo jano gabhiira.m khanitvaa
paa.saa.nasthale bhitti.m nirmmaaya svag.rha.m
racayati tena saha tasyopamaa bhavati; yata
aaplaavijalametya tasya muule vegena vahadapi
tadgeha.m laa.dayitu.m na "saknoti yatastasya
bhitti.h paa.saa.nopari ti.s.thati|

XLIX kintu ya.h ka"scin mama kathaa.h "srut-
vaa tadanuruupa.m naacarati sa bhitti.m vinaa

m.r[dupari g.rhanirmmaatraa samaano bhavati;
yata aaplaavijalamaagatya vegena yadaa vahati
tadaa tadg.rha.m patati tasya mahat patana.m
jaayate|

VII

I tata.h para.m sa lokaanaa.m kar.nagocare
taan sarvvaan upade"saan samaapya yadaa
kapharnaahuumpura.m pravi"sati

II tadaa "satasenaapate.h priyadaasa eko
m.rtakalpa.h pii.dita aasiit|

III ata.h senaapati ryii"so rvaarttaa.m
ni"samya daasasyaarogyakara.naaya
tasyaagamanaartha.m vinayakara.naaya
yihuudiiyaan kiyata.h praaca.h pre.sayaamaasa|

IV te yii"sorantika.m gatvaa vinayaati"saya.m
vaktumaarebhire, sa senaapati rbhavatonu-
graha.m praaptum arhati|

V yata.h sosmajjaatiye.su loke.su priiyate
tathaasmatk.rte bhajanageha.m nirmmitavaan|

VI tasmaad yii"sustai.h saha gatvaa
nive"sanasya samiipa.m praapa, tadaa sa
"satasenaapati rvak.syamaa.navaakya.m ta.m
vaktu.m bandhuun praahi.not| he prabho
svaya.m "sramo na karttavyo yad bhavataa
madgehamadhye paadaarpa.na.m kriyeta
tadapyaha.m naarhaami,

VII ki ncaaha.m bhavatsamiipa.m yaatumapi
naatmaana.m yogya.m buddhavaan, tato
bhavaan vaakyamaatra.m vadatu tenaiva mama
daasa.h svastho bhavi.syati|

VIII yasmaad aha.m paraadhiinopi mamaadhi-
inaa yaa.h senaa.h santi taasaam ekajana.m prati

yaahiiti mayaa prokte sa yaati; tadanya.m prati
aayaahiiti prokte sa aayaati; tathaa nijadaasa.m
prati etat kurvviti prokte sa tadeva karoti |

IX yii"surida.m vaakya.m "srutvaa vismaya.m
yayau, mukha.m paraavartya pa"scaadvarttino
lokaan babhaa.se ca, yu.smaanaha.m vadaami is-
raayelo va.m"samadhyepi vi"svasamiid.r"sa.m
na praapnava.m |

X tataste pre.sitaa g.rha.m gatvaa ta.m
pii.dita.m daasa.m svastha.m dad.r"su.h |

XI pare.ahani sa naayiinaakhya.m nagara.m
jagama tasyaaneke "si.syaa anye ca lokaastena
saarddha.m yayu.h |

XII te.su tannagarasya dvaarasannidhi.m
praapte.su kiyanto lokaa eka.m m.rtamanuja.m
vahanto nagarasya bahiryaanti, sa
tanmaaturekaputrastanmaataa ca vidhavaa;
tayaa saarddha.m tannagariiyaa bahavo lokaa
aasan |

XIII prabhustaa.m vilokya saanukampa.h
kathayaamaasa, maa rodii.h | sa samiipamitvaa
kha.tvaa.m paspar"sa tasmaad vaahakaa.h
sthagitaastamyu.h;

XIV tadaa sa uvaaca he yuvamanu.sya tva-
mutti.s.tha, tvaamaham aaj naapayaami |

XV tasmaat sa m.rto janastatk.sa.namutthaaya
kathaa.m prakathita.h; tato yii"sustasya maatari
ta.m samarpayaamaasa |

XVI tasmaat sarvve lokaa.h "sa"sa"nkire; eko
mahaabhavi.syadvaadii madhye.asmaakam
samudait, ii"svara"sca svalokaananvag.rhlaat
kathaamimaa.m kathayitvaa ii"svara.m
dhanya.m jagadu.h |

XVII tata.h para.m samasta.m yihuudaade"sa.m tasya caturdiksthade"sa nca tasyaitatkiirti rvyana"se |

XVIII tata.h para.m yohana.h "si.sye.su ta.m tadv.rttaanta.m j naapitavatsu

XIX sa sva"si.syaa.naa.m dvau janaavaahuuya yii"su.m prati vak.syamaa.na.m vaakya.m vaktu.m pre.sayaamaasa, yasyaagamanam apek.sya ti.s.thaamo vaya.m ki.m sa eva janastva.m? ki.m vayamanyamapek.sya sthaasyaama.h?

XX pa"scaattau maanavau gatvaa kathayaamaasatu.h, yasyaagamanam apek.sya ti.s.thaamo vaya.m, ki.m saeva janastva.m? ki.m vayamanyamapek.sya sthaasyaama.h? kathaamimaa.m tubhya.m kathayitu.m yohan majjaka aavaa.m pre.sitavaan |

XXI tasmin da.n.de yii"suurogi.no mahaavyaad-himato du.s.tabhuutagrastaa.m"sca bahuun svasthaan k.rtvaa, anekaandhebhya"scak.su.m.si dattvaa pratyuvaaca,

XXII yuvaa.m vrajatam andhaa netraa.ni kha njaa"scara.naani ca praapnuvanti, ku.s.thina.h pari.skriyante, badhiraa.h "srava.naani m.rtaa"sca jivanaani praapnuvanti, daridraa.naa.m samiipe.su susa.mvaada.h pracaaryate, ya.m prati vighnasvaruupoha.m na bhavaami sa dhanya.h,

XXIII etaani yaani pa"syatha.h "s.r.nutha"sca taani yohana.m j naapayatam |

XXIV tayo rduutayo rgatayo.h sato ryohani sa lokaan vaktumupacakrame, yuuya.m madhyepraantara.m ki.m dra.s.tu.m niragamata? ki.m vaayunaa kampita.m na.da.m?

XXV yuuya.m ki.m dra.s.tu.m niragamata? ki.m suuk.smavastraparidhaayina.m kamapi nara.m? kintu ye suuk.smam.rduvastraa.ni paridadhati suuttamaani dravyaa.ni bhu njate ca te raajadhaanii.su ti.s.thanti |

XXVI tarhi yuuya.m ki.m dra.s.tu.m niragamata? kimeka.m bhavi.syadvaadina.m? tadeva satya.m kintu sa pumaan bhavi.syadvaadinopi "sre.s.tha ityaha.m yu.smaan vadaami;

XXVII pa"sya svakiyaduutantu tavaagra pre.sayaamyaha.m | gatvaa tvadiiyamaargantu sa hi pari.skari.syati | yadarthe lipiriyam aaste sa eva yohan |

XXVIII ato yu.smaanaha.m vadaami striyaa garbbhajaataanaa.m bhavi.syadvaadinaa.m madhye yohano majjakaat "sre.s.tha.h kopi naasti, tatraapi ii"svarasya raajye ya.h sarvvasmaat k.sudra.h sa yohanopi "sre.s.tha.h |

XXIX apara nca sarvve lokaa.h karama ncaayina"sca tasya vaakyaani "srutvaa yohanaa majjanena majjitaa.h parame"svara.m nirdo.sa.m menire |

XXX kintu phiruu"sino vyavasthaapakaa"sca tena na majjitaa.h svaan pratii"svarasyopade"sa.m ni.sphalam akurvvan |

XXXI atha prabhu.h kathayaamaasa, idaanintanajanaan kenopamaami? te kasya sad.r"saa.h?

XXXII ye baalakaa vipa.nyaam upavi"sya paras-
param aahuuya vaakyamida.m vadanti, vaya.m
yu.smaaka.m nika.te va.m"siiravaadi.sma, kintu
yuuya.m naanartti.s.ta, vaya.m yu.smaaka.m
nika.ta arodi.sma, kintu yuya.m na vyalapi.s.ta,
baalakairetaad.r"saiste.saam upamaa bhavati |

XXXIII yato yohan majjaka aagatya puupa.m
naakhaadat draak.saarasa nca naapivat tasmaad
yuuya.m vadatha, bhuutagrastoyam |

XXXIV tata.h para.m maanava-
suta aagatyaakhaadadapiva nca tas-
maad yuuya.m vadatha, khaadaka.h
suraapa"scaa.n.daalapaapinaa.m bandhureko
jano d.r"syataam |

XXXV kintu j naanino j naana.m nirdo.sa.m
vidu.h |

XXXVI pa"scaadeka.h phiruu"sii yii"su.m bho-
janaaya nyamantrayat tata.h sa tasya g.rha.m
gatvaa bhoktumupavi.s.ta.h |

XXXVII etarhi tatphiruu"sino g.rhe yii"su rbhek-
tum upaavek.siiit tacchrutvaa tannagaravaasinii
kaapi du.s.taa naarii paa.n.daraprastarasya
sampu.take sugandhitailam aaniya

XXXVIII tasya pa"scaat paadayo.h sannidhau
tasyau rudatii ca netraambubhistasya cara.nau
prak.saalya nijakacairamaark.siiit, tatastasya
cara.nau cumbitvaa tena sugandhitailena
mamarda |

XXXIX tasmaat sa nimantrayitaa phiruu"sii
manasaa cintayaamaasa, yadyaya.m
bhavi.syadvaadii bhavet tarhi ena.m sp.r"sati
yaa strii saa kaa kiid.r"sii ceti j naatu.m
"saknuyaat yata.h saa du.s.taa |

XL tadaa yaa"susta.m jagaada, he "simon tvaa.m prati mama ki ncid vaktavyamasti; tasmaat sa babhaa.se, he guro tad vadatu |

XLI ekottamar.nasya dvaavad-hamar.naavaastaa.m, tayoreka.h pa nca"sataani mudraapaadaan apara"sca pa ncaa"sat mudraapaadaan dhaarayaamaasa |

XLII tadanantara.m tayo.h "sodhyaabhaavaat sa uttamar.nastayo r.r.ne cak.same; tasmaat tayordvayo.h kastasmin pre.syate bahu? tad bruuhi |

XLIII "simon pratyuvaaca, mayaa budhyate yasyaadhikam .r.na.m cak.same sa iti; tato yii"susta.m vyaajahaara, tva.m yathaartha.m vy-acaaraya.h |

XLIV atha taa.m naarii.m prati vyaaghu.thya "simonamavocat, striimimaa.m pa"syasi? tava g.rhe mayyaagate tva.m paadaprak.saalanaartha.m jala.m naadaa.h kintu yo.side.saa nayanajalai rmama paadau prak.saalya ke"sairamaark.siid |

XLV tva.m maa.m naacumbii.h kintu yo.side.saa sviyaagamanaadaarabhya madiiyapaadau cumbitu.m na vyara.msta |

XLVI tva nca madiiyottamaa"nge ki ncidapi taila.m naamardii.h kintu yo.side.saa mama cara.nau sugandhitailenaamarddiit |

XLVII atastvaa.m vyaaharaami, etasyaa bahu paapamak.samyata tato bahu priiyate kintu yasyaalpapaapa.m k.samyate solpa.m priiyate |

XLVIII tata.h para.m sa taa.m babhaa.se, tvadi-
iya.m paapamak.samyata |

XLIX tadaa tena saarddha.m ye bhoktum upa-vivi"suste paraspara.m vaktumaarebhire, aya.m paapa.m k.samate ka e.sa.h?

L kintu sa taa.m naarii.m jagaada, tava vi"svaasastvaa.m paryyatraasta tva.m k.seme.na vraja |

VIII

I apara nca yii"su rdvaada"sabhi.h "si.syai.h saarddha.m naanaanagare.su naanaagraame.su ca gacchan i"svariiyaraajatvasya susa.mvaada.m pracaarayitu.m praarebhe |

II tadaa yasyaa.h sapta bhuutaa niragacchan saa magdaliiniiti vikhyaataa mariyam herodraa-jasya g.rhaadhipate.h ho.se rbhaaryyaa yohanaa "suu"saanaa

III prabh.rtayo yaa bahvya.h striya.h du.s.tabhuutebhyo rogebhya"sca muktaa.h satyo nijavibhuutii rvyayitvaa tamasevanta, taa.h sarvvaastena saarddham aasan |

IV anantara.m naanaanagarebhyo bahavo lokaa aagatya tasya samiipe.amilan, tadaa sa tebhya ekaa.m d.r.s.taantakathaa.m kathayaamaasa | eka.h k.r.siibalo biijaani vaptu.m bahirjagaama,

V tato vapanakaale katipayaani biijaani maargapaar"sve petu.h, tatastaani padatalai rdalitaani pak.sibhi rbhak.sitaani ca |

VI katipayaani biijaani paa.saa.nasthale patitaani yadyapi taanya"nkuritaani tathaapi rasaabhaavaat "su"su.su.h |

VII katipayaani biijaani ka.n.takivanamadhye patitaani tata.h ka.n.takivanaani sa.mv.rddhya taani jagrasu.h|

VIII tadanyaani katipayabiijaani ca bhuumyaa-muttamaayaa.m petustatastaanya"nkurayitvaa "satagu.naani phalaani phelu.h| sa imaa kathaam kathayitvaa proccai.h provaaca, yasya "srotu.m "srotre sta.h sa "s.r.notu|

IX tata.h para.m "si.syaasta.m papracchurasya d.r.s.taantasya ki.m taatparyya.m?

X tata.h sa vyaajahaara, ii"svariiyaraajyasya guhyaani j naatu.m yu.smabhyamadhikaaro di-yate kintvanye yathaa d.r.s.tvaapi na pa"syanti "srutvaapi ma budhyante ca tadartha.m te.saa.m purastaat taa.h sarvvaa.h kathaam d.r.s.taantena kathyante|

XI d.r.s.taantasyaasyaabhipraaya.h, ii"svariiyakathaam biijasvaruupaa|

XII ye kathaamaatra.m "s.r.nvanti kintu pa"scaad vi"svasya yathaa paritraa.na.m na praapnuvanti tadaa"sayena "saitaanetya h.rdayaat.r taa.m kathaam apaharati ta eva maargapaar"svasthabhuumisvaruupaa.h|

XIII ye katha.m "srutvaa saananda.m g.rhlanti kintvabaddhamuulatvaat svalpakaalamaatra.m pratiitya pariik.saakaale bhra"syanti taeva paa.saa.nabhuumisvaruupaa.h|

XIV ye kathaam "srutvaa yaanti vi.sayacintaayaa.m dhanalobhena e[hi]kasukhe ca majjanta upayuktaphalaani na phalanti ta evoptabiijaka.n.takibhuusvaruupaa.h|

XV kintu ye "srutvaa saralai.h "sud-dhai"scaanta.hkara.nai.h kathaa.m g.rhlanti dhairyyam avalambya phalaanyutpaadayanti ca ta evottamam.rtsvaruupaa.h |

XVI apara nca pradiipa.m prajvaalya kopi paa-tre.na naacchaadayati tathaa kha.tvaadhopi na sthaapayati, kintu diipaadhaaroparyyeva sthaa-payati, tasmaat prave"sakaa diipti.m pa"syanti |

XVII yanna prakaa"sayi.syate taad.rg aprakaa"sita.m vastu kimapi naasti yacca na suvyakta.m pracaarayi.syate taad.rg g.rpta.m vastu kimapi naasti |

XVIII ato yuuya.m kena prakaaare.na "s.r.nutha tatra saavadhaanaa bhavata, yasya samiipe barddhate tasmai punardaasyate kintu yasyaa"sraye na barddhate tasya yadyadasti tadapi tasmaat ne.syate |

XIX apara nca yii"so rmaataa bhraatara"sca ta-sya samiipa.m jigami.sava.h

XX kintu janataasambaadhaat tatsannidhi.m praaptu.m na "seku.h | tatpa"scaat tava maataa bhraatara"sca tvaa.m saak.saak cikiir.santo bahisti.s.thanatiiti vaarttaayaa.m tasmai kathitaayaa.m

XXI sa pratyuvaaca; ye janaa ii"svarasya kathaa.m "srutvaa tadanuruupamaacaranti taeva mama maataa bhraatara"sca |

XXII anantara.m ekadaa yii"su.h "si.syai.h saard-dha.m naavamaaruhyaa jagaada, aayaata vaa.m hradasya paara.m yaama.h, tataste jagmu.h |

XXIII te.su naukaa.m vaahayatsu sa nidadrau;

XXIV athaakasmaat prabalajha nbh"sagamaad hrade naukaayaa.m tara"ngairaacchannaayaa.m

vipat taan jagraasa | tasmaad yii"sorantika.m gat-
vaa he guro he guro praa.naa no yaantiiti gadit-
vaa ta.m jaagarayaambabhuvu.h | tadaa sa ut-
thaaya vaayu.m tara"ngaa.m"sca tarjayaamaasa
tasmaadubhau niv.rtya sthirau babhuuvatu.h |

XXV sa taan babhaa.se yu.smaaka.m vi"svaasa.h
ka? tasmaatte bhiitaa vismitaa"sca paraspara.m
jagadu.h, aho kiid.rgaya.m manuja.h pavana.m
paaniiya ncaadi"sati tadubhaya.m tadaade"sa.m
vahati |

XXVI tata.h para.m gaaliilprade"sasya sam-
mukhasthagideriiyaprade"se naukaayaa.m la-
gantyyaa.m ta.te.avarohamaavaad

XXVII bahutithakaala.m bhuutagrasta
eko maanu.sa.h puraadaagatya ta.m
saak.saaccakaara | sa manu.so vaaso na
paridadhat g.rhe ca na vasan kevala.m
"sma"saanam adhyuvaasa |

XXVIII sa yii"su.m d.r.s.tvaiva ciicchabda.m
cakaara tasya sammukhe patitvaa proccairja-
gaada ca, he sarvvapradhaane"svarasya putra,
mayaa saha tava ka.h sambandha.h? tvayi
vinaya.m karomi maa.m maa yaataya |

XXIX yata.h sa ta.m maanu.sa.m tyaktvaa
yaatum amedhyabhutam aadide"sa; sa bhu-
utasta.m maanu.sam asak.rd dadhaara tas-
maallokaa.h "s.r"nkhalena niga.dena ca ba-
bandhu.h; sa tad bha.mktvaa bhuutava"satvaat
madhyepraantara.m yayau |

XXX anantara.m yii"susta.m papraccha tava
kinnaama? sa uvaaca, mama naama baahino
yato bahavo bhuutaastamaa"si"sriyu.h |

XXXI atha bhuutaa vinayena jagadu.h, gabhi-
ira.m gartta.m gantu.m maaj naapayaasmaan|

XXXII tadaa parvvatopari varaahavraja"scarati
tasmaad bhuutaa vinayena procu.h, amu.m
varaahavrajam aa"srayitum asmaan anujaani-
ihi; tata.h sonujaj nau|

XXXIII tata.h para.m bhuutaasta.m maanu.sa.m
vihaaya varaahavrajam aa"si"sriyu.h
varaahavrajaa"sca tat.k.sa.naat ka.takena
dhaavanto hrade praa.naan vij.rhu.h|

XXXIV tad d.r.s.tvaa "suukararak.sakaa.h
palaayamaanaa nagara.m graama nca gatvaa
tatsarvvav.rttaanta.m kathayaamaasu.h|

XXXV tata.h ki.m v.rttam etaddar"sanaartha.m
lokaa nirgatya yii"so.h samiipa.m yayu.h, ta.m
maanu.sa.m tyaktabhhuuta.m parihitavastra.m
svasthamaanu.savad yii"so"scara.nasannidhau
suupavi"santa.m vilokya bibhyu.h|

XXXVI ye lokaastasya bhuutagrastasya
svaasthyakara.na.m dad.r"suste tebhya.h
sarvvav.rttaanta.m kathayaamaasu.h|

XXXVII tadanantara.m tasya gideri-
iyaprade"sasya caturdiksthaa bahavo janaa
atitrastaa vinayena ta.m jagadu.h, bhavaan
asmaaka.m nika.taad vrajatu tasmaat sa
naavamaaruhya tato vyaaghu.tya jagaama|

XXXVIII tadaanii.m tyaktabhhuutamanujastena
saha sthaatu.m praarthayaa ncakre

XXXIX kintu tadartham ii"svara.h
kiid.r"nmahaakarmma k.rtavaan iti nive"sana.m
gatvaa vij naapaya, yii"su.h kathaametaa.m
kathayitvaa ta.m visasarja| tata.h sa vrajitvaa
yii"sustadartha.m yanmahaakarmma cakaara

tat purasya sarvvatra prakaa"sayitu.m
praarebhe|

XL atha yii"sau paraav.rtyaagate lokaasta.m
aadare.na jag.rhu ryasmaatte sarvve
tamapek.saa ncakrire|

XLI tadanantara.m yaayiirnaamno bhajan-
agehasyaikodhipa aagatya yii"so"scara.nayo.h
patitvaa svanive"sanaagamanaartha.m tasmin
vinaya.m cakaara,

XLII yatastasya dvaada"savar.savayaskaa
kanyaikaasiit saa m.rtakalpaabhavat| tatastasya
gamanakaale maarge lokaanaa.m mahaan
samaagamo babhuuva|

XLIII dvaada"savar.saa.ni pradararogagrastaa
naanaa vaidyai"scikitsitaa sarvvasva.m vyayit-
vaapi svaasthya.m na praaptaa yaa yo.sit saa
yii"so.h pa"scaadaagatya tasya vastragranthi.m
paspar"sa|

XLIV tasmaat tatk.sa.naat tasyaa raktasraavo
ruddha.h|

XLV tadaanii.m yii"suravadat kenaaha.m
sp.r.s.ta.h? tato.anekairana"ngiik.rte
pitarastasya sa"ngina"scaavadan, he guro lokaa
nika.tasthaa.h santastava dehe ghar.sayanti,
tathaapi kenaaha.m sp.r.s.ta_iti bhavaan kuta.h
p.rcchati?

XLVI yii"su.h kathayaamaasa, kenaapyaha.m
sp.r.s.to, yato matta.h "sakti nrirgateti mayaa
ni"scitamaj naayi|

XLVII tadaa saa naarii svaya.m na
gupteti viditvaa kampamaanaa satii tasya
sammukhe papaata; yena nimittena
ta.m paspar"sa spar"samaatraacca yena

prakaare.na svasthaabhavat tat sarvva.m tasya saak.saadaacakhyau |

XLVIII tata.h sa taa.m jagaada he kanye susthira bhava, tava vi"svaasastvaa.m svasthaam akaar.siid tva.m k.seme.na yaahi |

XLIX yii"soretadvaakyavadanakaale tasyaadhipate rnive"sanaat ka"scilloka aagatya ta.m babhaa.se, tava kanyaa m.rtaa guru.m maa kli"saana |

L kintu yii"sustadaakar.nyaadhipati.m vyaaja-haara, maa bhai.sii.h kevala.m vi"svasihi tasmaat saa jiivi.syati |

LI atha tasya nive"sane praapte sa pitara.m yohana.m yaakuuba nca kanyaayaa maatara.m pitara nca vinaa, anya.m ka ncana prave.s.tu.m vaarayaamaasa |

LII apara nca ye rudanti vilapanti ca taan sarvvaan janaan uvaaca, yuuya.m maa rodi.s.ta kanyaa na m.rtaa nidraati |

LIII kintu saa ni"scita.m m.rteti j naatvaa te tamupajahasu.h |

LIV pa"scaat sa sarvvaan bahi.h k.rtvaa kanyaayaa.h karau dh.rtvaaajuhuve, he kanye tvamutti.s.tha,

LV tasmaat tasyaa.h praa.ne.su punaraagate.su saa tat.k.sa.naad uttasyau | tadaanii.m tasyai ki ncid bhak.sya.m daatum aadide"sa |

LVI tatastasyaa.h pitarau vismaya.m gatau kintu sa taavaadide"sa gha.tanaayaa etasyaa.h kathaa.m kasmaacidapi maa kathayata.m |

IX

I tata.h para.m sa dvaada"sa"si.syaanaahuuya
bhuutaan tyaaJayitu.m rogaan pratikarttu nca
tebhya.h "saktimaadhipatya nca dadau |

II apara nca ii"svariiyaraajyasya
susa.mvaada.m prakaa"sayitum
rogi.naamaarogyam karttu nca prera.nakaale
taan jagaada |

III yaatraartha.m ya.s.ti rvastrapu.taka.m
bhak.sya.m mudraa dvtiiyavastram, e.saa.m
kimapi maa g.rhliita |

IV yuuya nca yannive"sana.m pravi"satha na-
garatyaagaparyyanata.m tannive"sane ti.s.thata |

V tatra yadi kasyacit purasya lokaa
yu.smaakamaatithya.m na kurvvanti tarhi
tasmaannagaraad gamanakaale te.saa.m
viruddha.m saak.syaartha.m yu.smaaka.m
padadhuulii.h sampaatayata |

VI atha te prasthaaya sarvvatra susa.mvaada.m
pracaarayitu.m pii.ditaan svasthaan karttu nca
graame.su bhramitu.m praarebhire |

VII etarhi herod raajaa yii"so.h sarv-
vakarmma.naa.m vaarttaa.m "srutvaa
bh.r"samudvivije

VIII yata.h keciduucuryohan
"sma"saanaadudati.s.that | keciduucu.h, eliyo
dar"sana.m dattavaan; evamanyalokaa
uucu.h puurvviya.h ka"scid bhavi.syadvaadii
samutthita.h |

IX kintu heroduvaaca yohana.h
"siro.ahamachinadam idaanii.m
yasyed.rkkarmma.naa.m vaarttaa.m praapnami
sa ka.h? atha sa ta.m dra.s.tum aicchat |

X anantara.m preritaa.h pratyaaagatya
yaani yaani karmmaa.ni cakrustaani
yii"save kathayaamaasu.h tata.h sa taan
baitsaidaanaamakanagarasya vijana.m
sthaana.m niitvaa gupta.m jagaama |

XI pa"scaal lokaastad viditvaa tasya pa"scaad
yayu.h; tata.h sa taan nayan ii"svariiyaraajyasya
prasa"ngamuktavaan, ye.saa.m cikitsayaa prayo-
janam aasiit taan svasthaan cakaara ca |

XII apara nca divaavasanne sati
dvaada"sa"si.syaa yii"sorantikam etya
kathayaamaasu.h, vayamatra praantarasthaane
ti.s.thaama.h, tato nagaraa.ni graamaa.ni gatvaa
vaasasthaanaani praapya bhak.syadravyaa.ni
kretu.m jananivaha.m bhavaan vis.rjatu |

XIII tadaa sa uvaaca, yuuyameva taan bhe-
jayadhva.m; tataste procurasmaaka.m nika.te
kevala.m pa nca puupaa dvau matsyau ca
vidyante, ataeva sthaanaantaram itvaa nimit-
tamete.saa.m bhak.syadravye.su na kriite.su na
bhavati |

XIV tatra praaye.na pa ncasahasraa.ni
puru.saa aasan |

XV tadaa sa "si.syaan jagaada pa ncaa"sat
pa ncaa"sajjanai.h pa.mktiik.rtya taanu-
pave"sayata, tasmaat te tadanusaare.na
sarvvalokaanupave"sayaapaasu.h |

XVI tata.h sa taan pa nca puupaan
miinadvaya nca g.rhiitvaa svarga.m
vilokye"svaragu.naan kiirttayaa ncakre
bha"nktaa ca lokebhya.h parive.sa.naartha.m
"si.sye.su samarpayaambabhuuva |

XVII tata.h sarvve bhuktvaa t.rpti.m gataa
ava"si.s.taanaa nca dvaada"sa .dallakaan
sa.mjag.rhu.h|

XVIII athaikadaa nirjane "si.syai.h saha
praarthanaakaale taan papraccha, lokaa maa.m
ka.m vadanti?

XX tataste praacu.h, tvaa.m yohanmajjaka.m
vadanti; kecit tvaam eliya.m vadanti,
puurvakaalika.h ka"scid bhavi.syadvaadii
"sma"saanaad udati.s.thad ityapi kecid vadanti|

XX tadaa sa uvaaca, yuuya.m maa.m ka.m
vadatha? tata.h pitara uktavaan tvam
ii"svaraabhi.sikta.h puru.sa.h|

XXI tadaa sa taan d.r.dhamaadide"sa,
kathaametaa.m kasmaacidapi maa kathayata|

XXII sa punaruvaaca, manu.syaputre.na
vahuyaataanaa bhoktavyyaa.h praaciinalokai.h
pradhaanayaajakairadhyaapakai"sca so-
vaj naaya hantavya.h kintu t.rtiyadivase
"sma"saanaat tenotthaatavyam|

XXIII apara.m sa sarvvaanuvaaca, ka"scid yadi
mama pa"scaad gantu.m vaa nchati tarhi sa
sva.m daamyatu, dine dine kru"sa.m g.rhiitvaa
ca mama pa"scaadaagacchatu|

XXIV yato ya.h ka"scit svapraa.naan rirak.si.sati
sa taan haarayi.syati, ya.h ka"scin madartha.m
praa.naan haarayi.syati sa taan rak.si.syati|

XXV ka"scid yadi sarvva.m jagat praapnoti kintu
svapraa.naan haarayati svaya.m vina"syati ca
tarhi tasya ko laabha.h?

XXVI puna rya.h ka"scin maa.m mama
vaakya.m vaa lajjaaspada.m jaanaati
manu.syaputro yadaa svasya pitu"sca

pavitraa.naa.m duutaanaa nca tejobhi.h
parive.s.tita aagami.syati tadaa sopi ta.m
lajjaaspada.m j naasyati|

XXVII kintu yu.smaanaha.m yathaartha.m
vadaami, ii"svariiyaraajatva.m na
d.r.s.tavaa m.rtyu.m naasvaadi.syante,
etaad.r"saa.h kiyanto lokaa atra sthane.api
da.n.daayamaanaa.h santi|

XXVIII etadaakhyaanakathanaat para.m
praaye.naa.s.tasu dine.su gate.su sa
pitara.m yohana.m yaakuuba nca g.rhiitvaa
praarthayitu.m parvvatameka.m samaaruroha|

XXIX atha tasya praarthanakaale tasya
mukhaak.rtiranyaruupaa jaataa, tadiiya.m
vastramujjala"sukla.m jaata.m|

XXX apara nca muusaa eliya"scobhau tejasv-
inau d.r.s.tau

XXXI tau tena yiruu"saalampure yo m.rtyu.h
saadhi.syate tadiiyaa.m kathaa.m tena saard-
dha.m kathayitum aarebhaate|

XXXII tadaa pitaraadaya.h svasya sa"ngino
nidrayaak.r.s.taa aasan kintu jaagaritvaa tasya
tejestena saarddham utti.s.thantau janau ca
dad.r"su.h|

XXXIII atha tayorubhayo rgamanakaale
pitaro yii"su.m babhaa.se, he guro.asmaaka.m
sthaane.asmin sthiti.h "subhaa, tata ekaa
tvadardhaa, ekaa muusaartha, ekaa eliyaartha,
iti tisra.h ku.tyosmaabhi rnirmmiiyantaa.m,
imaa.m kathaa.m sa na vivicya kathayaamaasa|

XXXIV apara nca tadvaakyavadanakaale
payoda eka aagatya te.saamupari chaayaa.m

cakaara, tatastanmadhye tayo.h prave"saat te
"sa"sa"nkire |

XXXV tadaa tasmaat payodaad iya-
maakaa"siiyaa vaa.nii nirjagaama, mamaaya.m
priya.h putra etasya kathaayaa.m mano
nidhatta |

XXXVI iti "sabde jaate te yii"sumekaakina.m
dad.r"su.h kintu te tadaanii.m tasya
dar"sanasya vaacamekaamapi noktvaa
mana.hsu sthaapayaamaasu.h |

XXXVII pare.ahani te.su tasmaacchailaad
avaruu.dhe.su ta.m saak.saat karttu.m bahavo
lokaa aajagmu.h |

XXXVIII te.saa.m madhyaad eko jana uccairu-
vaaca, he guro aha.m vinaya.m karomi mama
putra.m prati k.rpaad.r.s.ti.m karotu, mama sa
evaika.h putra.h |

XXXIX bhuutena dh.rta.h san sa.m prasabha.m
ciicchabda.m karoti tanmukhaat phe.naa nirgac-
chanti ca, bhuuta ittha.m vidaaryya kli.s.tvaa
praaya"sasta.m na tyajati |

XL tasmaat ta.m bhuuta.m tyaaajayitu.m tava
"si.syasamiipe nyavedaya.m kintu te na "seku.h |

XLI tadaa yii"suravaadiit, re aavi"svaasin
vipathagaamin va.m"sa katikaalaan
yu.smaabhi.h saha sthaasyaamyaha.m
yu.smaakam aacara.naani ca sahi.sye? tava
putramihaanaya |

XLII tatastasminnaagatamaatre bhuutasta.m
bhuumau paatayitvaa vidadaara; tadaa
yii"sustamamedhya.m bhuuta.m tarjayitvaa
baalaka.m svastha.m k.rtvaa tasya pitari
samarpayaamaasa |

XLIII ii"svarasya mahaa"saktim imaa.m vilokya sarvve camaccakru.h; ittha.m yii"so.h sarv-vaabhi.h kriyaabhi.h sarvvairlokairaa"scaryye manyamaane sati sa "si.syaan babhaa.se,

XLIV katheya.m yu.smaaka.m kar.ne.su pravi"satu, manu.syaputro manu.syaa.naa.m kare.su samarpayi.syate|

XLV kintu te taa.m kathaa.m na bubudhire, spa.s.tatvaabhaavaat tasyaa abhipraayaste.saa.m bodhagamyo na babhuuva; tasyaa aa"saya.h ka ityapi te bhayaat pra.s.tu.m na "seku.h|

XLVI tadanantara.m te.saa.m madhye ka.h "sre.s.tha.h kathaametaa.m g.rhiitvaa te mitho vivaada.m cakru.h|

XLVII tato yii"suste.saa.m manobhipraaya.m viditvaa baalakameka.m g.rhiitvaa svasya nika.te sthaapayitvaa taan jagaada,

XLVIII yo jano mama naamnaasya baalaasyaatithya.m vidadhaati sa ma-maatithya.m vidadhaati, ya"sca mamaatithya.m vidadhaati sa mama prerakasyaatithya.m vidadhaati, yu.smaaka.m madhyeya.h sva.m sarvvasmaat k.sudra.m jaaniite sa eva "sre.s.tho bhavi.syati|

XLIX apara nca yohan vyaajahaara he prabhe□ tava naamnaa bhuutaan tyaaajayanta.m maanu.sam eka.m d.r.s.tavanto vaya.m, kintvasmaakam apa"scaad gaamitvaat ta.m nya.sedhaam| tadaanii.m yii"suruvaaca,

L ta.m maa ni.sedhata, yato yo janosmaaka.m na vipak.sa.h sa evaasmaaka.m sapak.so bhavati|

LI anantara.m tasyaaroha.nasamaya upasthite sa sthiracetaa yiruu"saalama.m prati yaatraa.m karttu.m ni"scityaagre duutaan pre.sayaamaasa |

LII tasmaat te gatvaa tasya pray-ojaniiyadravyaa.ni sa.mgrahiitu.m "somiro.niiyaanaa.m graama.m pravivi"su.h |

LIII kintu sa yiruu"saalama.m nagara.m yaati tato heto rlokaastasyaatithya.m na cakru.h |

LIV ataeva yaakuubyohanau tasya "si.syau tad d.r.s.tvaa jagadatu.h, he prabho eliyo yathaa cakaara tathaa vayamapi ki.m gaga.naad aagantum etaan bhasmiikarttu nca vahnimaaj naapayaama.h? bhavaan kimitchati?

LV kintu sa mukha.m paraavartya taan tar-jayitvaa gaditavaan yu.smaaka.m manobhaava.h ka.h, iti yuuya.m na jaaniitha |

LVI manujasuto manujaanaa.m praa.naan naa"sayitu.m naagacchat, kintu rak.situm aagacchat | pa"scaad itaragraama.m te yayu.h |

LVII tadanantara.m pathi gamanakaale jana ekasta.m babhaa.se, he prabho bhavaan yatra yaati bhavataa sahaahamapi tatra yaasyaami |

LVIII tadaanii.m yii"sustamuvaaca, gomaayuunaa.m garttaa aasate, vihaayasi-iyavihagaa□naa.m nii.daani ca santi, kintu maanavatanayasya "sira.h sthaapayitu.m sthaana.m naasti |

LIX tata.h para.m sa itarajana.m jagaada, tva.m mama pa"scaad ehi; tata.h sa uvaaca, he prabho puurvva.m pitara.m "sma"saane sthaapayitu.m maamaadi"satu |

LX tadaa yii"suruvaaca, m.rtaa m.rtaan
"sma"saane sthaapayantu kintu tva.m
gatve"svariiyaraajyasya kathaa.m pracaaraya |

LXI tatonya.h kathayaamaasa, he prabho
mayaapi bhavata.h pa"scaad ga.msyate, kintu
puurvva.m mama nive"sanasya parijanaanaam
anumati.m grahiitum ahamaadi"syai bhavataa |

LXII tadaanii.m yii"susta.m proktavaan, yo jano
laa"ngale karamarpayitvaa pa"scaat pa"syati sa
ii"svariiyaraajya.m naarhati |

X

I tata.h para.m prabhuraparaan sap-
tati"si.syaan niyujya svaya.m yaani nagaraa.ni
yaani sthaanaani ca gami.syati taani nagaraa.ni
taani sthaanaani ca prati dvau dvau janau
prahitavaan |

II tebhya.h kathayaamaasa ca "sasyaani
bahuuniiti satya.m kintu chedakaa alpe;
tasmaaddheto.h "sasyak.setre chedakaan
aparaanapi pre.sayitu.m k.setrasvaamina.m
praarthayadhva.m |

III yuuya.m yaata, pa"syata, v.rkaa.naa.m mad-
hye me.sa"saavakaaniva yu.smaan prahi.nomi |

IV yuuya.m k.sudra.m mahad vaa
vasanasampu.taka.m paadukaa"sca maa
g.rhliita, maargamadhye kamapi maa namata
ca |

V apara nca yuuya.m yad yat nive"sana.m
pravi"satha tatra nive"sanasyaasya ma"ngala.m
bhuuyaaditi vaakya.m prathama.m vadata |

VI tasmaat tasmin nive"sane yadi
ma"ngalapaatra.m sthaasyati tarhi

tanma"ngala.m tasya bhavi.syati, nocet
yu.smaan prati paraavartti.syate |

VII apara nca te yatki ncid daasyanti tadeva
bhuktvaa piitvaa tasminnive"sane sthaasyatha;
yata.h karmmakaarii jano bh.rtim arhati;
g.rhaad g.rha.m maa yaasyatha |

VIII anyacca yu.smaasu kimapi nagara.m
pravi.s.te.su lokaa yadi yu.smaakam aatithya.m
kari.syanti, tarhi yat khaadyam upasthaasyanti
tadeva khaadi.syatha |

IX tannagarasthaan rogi.na.h svasthaan
kari.syatha, ii"svariiya.m raajya.m yu.smaakam
antikam aagamat kathaametaa nca
pracaarayi.syatha |

X kintu kimapi pura.m yu.smaasu pravi.s.te.su
lokaa yadi yu.smaakam aatithya.m na
kari.syanti, tarhi tasya nagarasya panthaana.m
gatvaa kathaametaa.m vadi.syatha,

XI yu.smaaka.m nagariiyaa yaa dhuu-
lyo.asmaasu samalagan taa api yu.smaaka.m
praatikuulyena saak.syaartha.m sam-
paatayaama.h; tathaapii"svararaajya.m
yu.smaaka.m samiipam aagamam iti ni"scita.m
jaaniita |

XII aha.m yu.smabhya.m yathaartha.m
kathayaami, vicaaradine tasya nagarasya
da"saata.h sidomo da"saa sahyaa bhavi.syati |

XIII haa haa koraasiin nagara, haa haa
baitsaidaanagara yuvayormadhye yaad.r"saani
aa"scaryyaa.ni karmmaa.nyakriyanta, taani
karmmaa.ni yadi sorasiidono rnagaray-
orakaari.syanta, tadaa ito bahudinapuurvva.m
tannivaasina.h "sa.navastraa.ni paridhaaya

gaatre.su bhasma vilipya samupavi"sya
samakhetsyanta|

XIV ato vicaaradivase yu.smaaka.m da"saata.h
sorasiidonnivaasinaa.m da"saa sahyaa
bhavi.syati|

XV he kapharnaahuum, tva.m svarga.m
yaavad unnataa kintu naraka.m yaavat
nyagbhavi.syasi|

XVI yo jano yu.smaaka.m vaakya.m
g.rhlaati sa mamaiva vaakya.m g.rhlaati;
ki nca yo jano yu.smaakam avaj naa.m
karoti sa mamaivaavaj naa.m karoti;
yo jano mamaavaj naa.m karoti ca sa
matprerakasyaivaavaj naa.m karoti|

XVII atha te saptati"si.syaa aanandena
pratyaagatya kathayaamaasu.h, he prabho
bhavato naamnaa bhוותaa apyasmaaka.m
va"siibhavanti|

XVIII tadaanii.m sa taan jagaada, vidyutamiva
svargaat patanta.m "saitaanam adar"sam|

XIX pa"syata sarpaan v.r"scikaan ripo.h
sarvvaparaakramaa.m"sca padatalai rdalayitu.m
yu.smabhya.m "sakti.m dadaami tasmaad
yu.smaaka.m kaapi haani rna bhavi.syati|

XX bhוותaa yu.smaaka.m va"siibhavanti, etan-
nimittat maa samullasata, svarge yu.smaaka.m
naamaani likhitaani santiiti nimitta.m samul-
lasata|

XXI tadgha.tikaayaa.m yii"su rmanasi
jaataahlaada.h kathayaamaasa he
svargap.rthivyorekaadhipate pitastva.m
j naanavataa.m vidu.saa nca lokaanaa.m
purastaat sarvvametad aprakaa"sya

baalakaanaa.m purastaat praakaa"saya
 etasmaaddhetostvaa.m dhanya.m vadaami, he
 pitarittha.m bhavatu yad etadeva tava gocara
 uttamam |

XXII pitraa sarvvaa.ni mayi samarpitaani
 pitara.m vinaa kopi putra.m na jaanaati ki nca
 putra.m vinaa yasmai janaaya putrasta.m
 prakaa"sitavaan ta nca vinaa kopi pitara.m
 na jaanaati |

XXIII tapa.h para.m sa "si.syaan prati
 paraav.rtya gupta.m jagaada, yuuyametaani
 sarvvaa.ni pa"syatha tato yu.smaaka.m
 cak.suu.m.si dhanyaani |

XXIV yu.smaanaha.m vadaami, yuuya.m
 yaani sarvvaa.ni pa"syatha taani ba-
 havo bhavi.syadvaadino bhuupataya"sca
 dra.s.tumicchantopi dra.s.tu.m na praapnuvan,
 yu.smaabhi ryaa yaa.h kathaasca "sruuyante
 taa.h "srotumicchantopi "srotu.m naalabhanta |

XXV anantaram eko vyavasthaapaka utthaaya
 ta.m pariik.situ.m papraccha, he upade"saka
 anantaayu.sa.h praaptaye mayaa ki.m
 kara.niia.m?

XXVI yii"su.h pratyuvaaca, atraarthe
 vyavasthaayaa.m ki.m likhitamasti? tva.m
 kiid.rk pa.thasi?

XXVII tata.h sovatat, tva.m sarv-
 vaanta.hkara.nai.h sarvvapraa.nai.h
 sarvva"saktibhi.h sarvvacittai"sca prabhau
 parame"svare prema kuru, samiipavaasini
 svavat prema kuru ca |

XXVIII tadaa sa kathayaamaasa, tva.m yathartham pratyavoca.h, ittham aacara tenaiva jiivi.syasi |

XXIX kintu sa jana.h sva.m nirddo.sa.m j naapayitu.m yii"su.m papraccha, mama samiipavaasii ka.h? tato yii"su.h pratyuvaaca,

XXX eko jano yiruu"saalampuraad yiriihopura.m yaati, etarhi dasyuunaa.m kare.su patite te tasya vashtraadika.m h.rtavanta.h tamaahatya m.rtapraaya.m k.rtvaa tyaktvaa yayu.h |

XXXI akasmaad eko yaajakastena maarge.na gacchan ta.m d.r.s.tvaa maargaanyapaar"svena jagaama |

XXXII ittham eko leviiyastatsthaana.m praapya tasyaantika.m gatvaa ta.m vilokyaanyena paar"svena jagaama |

XXXIII kintveka.h "somiro.niiyo gacchan tatsthaana.m praapya ta.m d.r.s.tvaadayata |

XXXIV tasyaantika.m gatvaa tasya k.sate.su taila.m draak.saarasa nca prak.sipya k.sataani baddhvaa nijavaahanopari tamupave"sya pravaasiiyag.rham aaniya ta.m si.seve |

XXXV parasmin divase nijagamanakaale dvau mudraapaadau tadg.rhasvaamine dattvaavadat janamena.m sevasva tatra yo.adhiko vyayo bhavi.syati tamaha.m punaraagamanakaale pari"sotsyaami |

XXXVI e.saa.m trayaa.naa.m madhye tasya dasyuhastapatitasya janasya samiipavaasii ka.h? tvayaa ki.m budhyate?

XXXVII tata.h sa vyavasthaapaka.h
kathayaamaasa yastasmin dayaa.m cakaara|
tadaa yii"su.h kathayaamaasa tvamapi gatvaa
tathaacara|

XXXVIII tata.h para.m te gacchanta eka.m
graama.m pravivi"su.h; tadaa marthaanaamaa
stree svag.rhe tasyaatithya.m cakaara|

XXXIX tasmaat mariyam naamadheyaa tasyaa
bhagini yii"so.h padasamiipa uvavi"sya tasya-
opade"sakathaa.m "srotumaarebhe|

XL kintu marthaa naanaaparcaryyaayaa.m
vyagraa babhuuva tasmaaddhetostasya
samiipamaagatya babhaa.se; he prabho
mama bhagini kevala.m mamopari
sarvvakarmma.naa.m bhaaram arpitavatii
tatra bhavataa ki ncidapi na mano nidhiiyate
kim? mama saahaayya.m karttu.m bhavaan
taamaadi"satu|

XLI tato yii"su.h pratyuvaaca he marthe he
marthe, tva.m naanaakaaryye.su cintitavatii vya-
graa caasi,

XLII kintu prayojaniyam ekamaatram aaste|
apara nca yamuttama.m bhaaga.m kopi
harttu.m na "saknoti saeva mariyamaa v.rta.h|

XI

I anantara.m sa kasmi.m"scit sthaane
praarthayata tatsamaaptau satyaa.m tasyaika.h
"si.syasta.m jagaada he prabho yohan yathaa
sva"si.syaan praarthayitum upadi.s.tavaan
tathaa bhavaanapyasmaan upadi"satu|

II tasmaat sa kathayaamaasa, praarthanakaale
yuuyam ittha.m kathayadhva.m, he asmaaka.m

svargasthapitastava naama puujya.m bhavatu;
tava raajatva.m bhavatu; svarge yathaa tathaa
p.rthivyaamapi tavecchayaa sarvva.m bhavatu|

III pratyaham asmaaka.m prayojaniiya.m bho-
jya.m dehi|

IV yathaa vaya.m sarvvaan aparaadhina.h
k.samaamahe tathaa tvamapi paapaanyas-
maaka.m k.samasva| asmaan pariik.saa.m
maanaya kintu paapatmano rak.sa|

V pa"scaat soparamapi kathitavaan yadi
yu.smaaka.m kasyacid bandhusti.s.thati ni"siithe
ca tasya samiipa.m sa gatvaa vadati,

VI he bandho pathika eko bandhu rmama
nive"sanam aayaata.h kintu tasyaatithya.m
karttu.m mamaantike kimapi naasti, ataeva
puupatraya.m mahyam .r.na.m dehi;

VII tadaa sa yadi g.rhamadhyaat prativadati
maa.m maa kli"saana, idaanii.m dvaara.m
ruddha.m "sayane mayaa saha baalakaa"sca
ti.s.thanti tubhya.m daatum utthaatu.m na
"saknomi,

VIII tarhi yu.smaanaha.m vadaami, sa yadi
mitratayaa tasmai kimapi daatu.m notti.s.thati
tathaapi vaara.m vaara.m praarthanaata ut-
thaapita.h san yasmin tasya prayojana.m tadeva
daasyati|

IX ata.h kaara.naat kathayaami, yaacadhva.m
tato yu.smabhya.m daasyate, m.rgayadhva.m
tata udde"sa.m praapsyatha, dvaaram aahata
tato yu.smabhya.m dvaara.m mok.syate|

X yo yaacate sa praapnoti, yo m.rgayate sa
evodde"sa.m praapnoti, yo dvaaram aahanti
tadartha.m dvaara.m mocyate|

XI putre.na puupe yaacite tasmai paa.saa.na.m
dadaati vaa matsye yaacite tasmai sarpa.m
dadaati

XII vaa a.n.de yaacite tasmai v.r"scika.m dadaati
yu.smaaka.m madhye ka etaad.r"sa.h pitaaste?

XIII tasmaadeva yuuyamabhadraa api yadi
svasvabaalakebhya uttamaani dravyaa.ni
daatu.m jaaniitha tarhyasmaaka.m svargastha.h
pitaam nijayaacakebhya.h ki.m pavitram
aatmaana.m na daasyati?

XIV anantara.m yii"sunaa kasmaaccid ekas-
min muukabhuute tyaaajite sati sa bhuutatyakto
maanu.so vaakya.m vaktum aarebhe; tato
lokaa.h sakalaa aa"scaryya.m menire |

XV kintu te.saa.m keciduucu rjanoya.m baala-
sibuubaa arthaad bhuutaraajena bhuutaan tyaa-
jayati |

XVI ta.m pariik.situ.m kecid aakaa"siiyam
eka.m cihna.m dar"sayitu.m ta.m
praarthayaa ncakrire |

XVII tadaa sa te.saa.m mana.hkalpanaa.m
j naatvaa kathayaamaasa, kasyacid raajyasya
lokaa yadi paraspara.m virundhanti tarhi
tad raajyam na"syati; kecid g.rhasthaa yadi
paraspara.m virundhanti tarhi tepi na"syanti |

XVIII tathaiva "saitaanapi svalokaan yadi
viru.naddhi tadaa tasya raajya.m katha.m
sthaasyati? baalasibuubaaha.m bhuutaan
tyaajayaami yuuyamiti vadatha |

XIX yadyaha.m baalasibuubaa bhuutaan tyaa-
jayaami tarhi yu.smaaka.m santaanaa.h kena
tyaajayanti? tasmaat taeva kathaayaa etasyaa
vicaarayitaaro bhavi.syanti |

XX kintu yadyaham ii"svarasya paraakrame.na
bhuutaan tyaaajayaami tarhi yu.smaaka.m
nika.tam ii"svarasya raajyamava"syam
upati.s.thati|

XXI balavaan pumaan susajjamaano
yatikaala.m nijaa.t.taalikaa.m rak.sati
tatikaala.m tasya dravya.m nirupadrava.m
ti.s.thati|

XXII kintu tasmaad adhikabala.h ka"scidaagatya
yadi ta.m jayati tarhi ye.su "sastraastre.su tasya
vi"svaasa aasiit taani sarvvaa.ni h.rtvaa tasya
dravyaa.ni g.rhlaati|

XXIII ata.h kaara.naad yo mama sapak.so na sa
vipak.sa.h, yo mayaa saha na sa.mg.rhlaati sa
vikirati|

XXIV apara nca amedhyabhuuto
maanu.sasyaantarnirgatya "su.skasthaane
bhraantvaa vi"sraama.m m.rgayate kintu
na praapya vadati mama yasmaad g.rhaad
aagatoha.m punastad g.rha.m paraav.rtya
yaami|

XXV tato gatvaa tad g.rha.m maarjita.m "sob-
hita nca d.r.s.tvaa

XXVI tatk.sa.nam apagatya svasmaadapi durm-
matiin aparaan saptabhuutaan sahaanayati te
ca tadg.rha.m pavi"sya nivasanti| tasmaat tasya
manu.syasya prathamada"saata.h "se.sada"saa
du.hkhataraa bhavati|

XXVII asyaa.h kathaayaa.h kathanakaale
janataamadyasthaa kaacinnaarii tamuc-
cai.hsvara.m provaaca, yaa yo.sit tvaa.m
garbbhe.adhaarayat stanyamapaayayacca saiva
dhanyaa|

XXVIII kintu sokathayat ye parame"svarasya
kathaa.m "srutvaa tadanuruupam aacaranti
taeva dhanyaa.h |

XXIX tata.h para.m tasyaantike bahulokaanaa.m
samaagame jaate sa vaktumaarebhe, aadhu-
nikaa du.s.talokaa"scihna.m dra.s.tumicchanti
kintu yuunasbhavi.syadvaadina"scihna.m
vinaanyat ki nciccihna.m taan na
dar"sayi.syate |

XXX yuunas tu yathaa niiniviiyalokaanaa.m
samiipe cihnaruupobhavat tathaa
vidyamaanalokaanaam e.saa.m samiipe
manu.syaputropi cihnaruupo bhavi.syati |

XXXI vicaarasamaye idaaniintanalokaanaa.m
praatikuulyena dak.si.nade"siiyaa raaj nii prot-
thaaya taan do.si.na.h kari.syati, yata.h saa
raaj nii sulemaana upade"sakathaa.m "srotu.m
p.rthivyaa.h siimaata aagacchat kintu pa"syata
sulemaanopi gurutara eko jano.asmin sthaane
vidyate |

XXXII apara nca vicaarasamaye niiniviiyalokaa
api varttamaanakaalikaanaa.m lokaanaa.m
vaipariityena protthaaya taan do.si.na.h
kari.syanti, yato hetoste yuunaso vaakyaat
cittaani parivarttayaamaasu.h kintu pa"syata
yuunasotigurutara eko jano.asmin sthaane
vidyate |

XXXIII pradiipa.m prajvaalya dro.nasyaadha.h
kutraapi guptasthaane vaa kopi na sthaapay-
ati kintu g.rhaprave"sibhyo diipti.m daata.m di-
ipaadhaaroparyyeva sthaapayati |

XXXIV dehasya pradiipa"scak.sustasmaadeva
cak.su ryadi prasanna.m bhavati tarhi tava

sarvva"sariira.m diiptimad bhavi.syati kintu cak.su ryadi maliimasa.m ti.s.thati tarhi sarvva"sariira.m saandhakaara.m sthaasyati|

XXXV asmaat kaara.naat tavaanta.hstha.m jyoti ryathaandhakaaramaya.m na bhavati tadarthe saavadhaano bhava|

XXXVI yata.h "sariirasya kutraapya.m"se saandhakaare na jaate sarvva.m yadi diiptimat ti.s.thati tarhi tubhya.m diiptidaayiprojvalan pradiipa iva tava savarva"sariira.m diiptimad bhavi.syati|

XXXVII etatkathaayaa.h kathanakaale phiru"syeko bhejanaaya ta.m nimantrayaa-maasa, tata.h sa gatvaa bhoktum upavive"sa|

XXXVIII kintu bhojanaat puurvva.m naamaa"nk.siit etad d.r.s.tvaa sa phiru"syaa"scaryya.m mene|

XXXIX tadaa prabhusta.m provaaca yuuya.m phiruu"silokaa.h paanapaatraa.naa.m bhojanapaatraa.naa nca bahi.h pari.skurutha kintu yu.smaakamanta rdauraatmyai rdu.skriyaabhi"sca paripuurna.m ti.s.thati|

XL he sarvve nirbodhaa yo bahi.h sasarja sa eva kimanta rna sasarja?

XLI tata eva yu.smaabhiranta.hkara.na.m (ii"svaraaya) nivedyataa.m tasmin k.rte yu.smaaka.m sarvvaa.ni "sucitaa.m yaasyanti|

XLII kintu hanta phiruu"siga.naa yuuya.m nyaayam ii"svare prema ca parityajya podinaayaa arudaadiinaa.m sarvve.saa.m "saakaanaa nca da"samaa.m"saan dattha kintu prathama.m paalayitvaa "se.sasyaala"nghana.m yu.smaakam ucitamaasiit|

XLIII haa haa phiruu"sino yuuya.m bhajan-
agehe proccaasane aapa.ne.su ca namaskaare.su
priiyadhve |

XLIV vata kapa.tino.adhyaapakaa.h
phiruu"sina"sca lokaayat "sma"saanam
anupalabhya tadupari gacchanti yuuyam
taad.rgaprakaa"sita"sma"saanavaad bhavatha |

XLV tadaanii.m vyavasthaapakaanaam
ekaa yii"sumavadat, he upade"saka
vaakyened.r"senaasmaasvapi do.sam
aaropayasi |

XLVI tata.h sa uvaaca, haa haa vyavasthaapakaa
yuuyam maanu.saa.naam upari du.hsahyaan
bhaaraan nyasyatha kintu svayam
ekaa"ngu□lyaapi taan bhaaraan na sp.r"satha |

XLVII hanta yu.smaaka.m puurv vapuru.saa
yaan bhavi.syadvaadino.avadhi.suste.saa.m
"sma"saanaani yuuya.m nirmmaatha |

XLVIII tenaiva yuuya.m svapuurvva-
puru.saa.naa.m karmmaa.ni sa.mmanyadhve
tadeva sapramaa.na.m kurutha ca,
yataste taanavadhi.su.h yuuya.m te.saa.m
"sma"saanaani nirmmaatha |

XLIX ataeva ii"svarasya "saastre prokta-
masti te.saamantike bhavi.syadvaadina.h
preritaa.m"sca pre.sayi.syaami tataste
te.saa.m kaa.m"scana hani.syanti kaa.m"scana
taa.da"s.syinti |

L etasmaat kaara.naat haabila.h
"so.nitapaatamaarabhya mandirayaj navedyo
rmadhye hatasya sikhariyasya raktapaata-
paryyanta.m

LI jagata.h s.r.s.timaarabhya p.rthivyaa.m
bhavi.syadvaadinaa.m yatiraktapaataa
jaataastatiinaam aparaadhada.n.daa e.saa.m
varttamaanalokaanaa.m bhavi.syanti,
yu.smaanaha.m ni"scita.m vadaami sarvve
da.n.daa va.m"sasyaasya bhavi.syanti |

LII haa haa vyavasthapakaa yuuya.m
jnaanasya kuncikaa.m h.rtvaa svaya.m na
pravi.s.taa ye prave.s.tu nca prayaasinastaanapi
prave.s.tu.m vaaritavanta.h |

LIII ittha.m kathaakathanaad adhyaapakaa.h
phiruu"sina"sca satarkaa.h

LIV santastamapavaditu.m tasya
kathaayaa do.sa.m dharttamicchanto
naanaakhyaanakathanaaya ta.m pravarttay-
itu.m kopayitu nca praarebhire |

XII

I tadaanii.m lokaa.h sahasra.m sahas-
ram aagatya samupasthitaastata ekaiko
.anye.saamupari patitum upacakrame;
tadaa yii"su.h "si.syaan babhaa.se, yuuya.m
phiruu"sinaa.m ki.nvaruupakaapa.tye
vi"se.se.na saavadhaanaasti.s.thata |

II yato yanna prakaa"sayi.syate tadaaccha-
nna.m vastu kimapi naasti; tathaa yanna
jnaasyate tad gupta.m vastu kimapi naasti |

III andhakaare ti.s.thanato yaa.h kathaa
akathayata taa.h sarvvaa.h kathaa diiptau
"sro.syante nirjane kar.ne ca yadakathayata
g.rhap.r.s.thaat tat pracaarayi.syate |

IV he bandhavo yu.smaanaha.m vadaami,
ye "sariirasya naa"sa.m vinaa kimapyapara.m
karttu.m na "sakruvanti tebhyo maa bhai.s.ta |

V tarhi kasmaad bhetyavyam ityaha.m
vadaami, ya.h "sariira.m naa"saitvaa naraka.m
nik.septu.m "saknoti tasmaadeva bhaya.m
kuruta, punarapi vadaami tasmaadeva bhaya.m
kuruta |

VI pa nca ca.takapak.si.na.h ki.m dvaabhyaa.m
taamrakha.n.daabhyaa.m na vikriiyante?
tathaapii"svaraste.saam ekamapi na vismarati |

VII yu.smaaka.m "sira.hke"saa api
ga.nitaa.h santi tasmaat maa vibhiita
bahuca.takapak.sibhyopi yuuya.m bahu-
muulyaa.h |

VIII apara.m yu.smabhya.m kathayaami ya.h
ka"scin maanu.saa.naa.m saak.saan maa.m
sviikaroti manu.syaputra ii"svaraduutaanaa.m
saak.saat ta.m sviikari.syati |

IX kintu ya.h ka"scinmaanu.saa.naa.m
saak.saanmaam asviikaroti tam ii"svarasya
duutaanaa.m saak.saad aham asviikari.syaami |

X anyacca ya.h ka"scin manujasutasya nin-
daabhaavena kaa ncit kathaa.m kathayati tasya
tatpaapasya mocana.m bhavi.syati kintu yadi
ka"scit pavitram aatmaana.m nindati tarhi tasya
tatpaapasya mocana.m na bhavi.syati |

XI yadaa lokaa yu.smaan bhajanageha.m
vicaarakart.rraajyakart.r.naa.m sammukha nca
ne.syanti tadaa kena prakaaare.na kimuttara.m
vadi.syatha ki.m kathayi.syatha cetyatra maa
cintayata;

XII yato yu.smaabhiryad yad vaktavya.m tat tasmin samayaeva pavitra aatmaa yu.smaan "sik.sayi.syati|

XIII tata.h para.m janataamadhyastha.h ka"scijjanasta.m jagaada he guro mayaa saha pait.rka.m dhana.m vibhaktu.m mama bhraataramaaj naapayatu bhavaan|

XIV kintu sa tamavadat he manu.sya yuvayo rvicaara.m vibhaaga nca karttu.m maa.m ko niyuktavaan?

XV anantara.m sa lokaanavadat lobhe saavadhaanaa.h satarkaa"sca ti.s.thata, yato bahusampattipraaptyaa manu.syasyaayu rna bhavati|

XVI pa"scaad d.r.s.taantakathaamutthaapya kathayaamaasa, ekasya dhanino bhuumau bahuuni "sasyaani jaataani|

XVII tata.h sa manasaa cintayitvaa kathayaambabhuvaa mamaitaani samutpannaani dravyaa.ni sthaapayitu.m sthaana.m naasti ki.m kari.syaami?

XVIII tatovadad ittha.m kari.syaami, mama sarvvabhaa.n.daagaaraa.ni bha"nktvaa b.rhadbhaa.n.daagaaraa.ni nirmmaaya tanmadhye sarvvaphalaani dravyaa.ni ca sthaapayi.syaami|

XIX apara.m nijamano vadi.syaami, he mano bahuvatsaraartha.m naanaadravyaa.ni sa ncitaani santi vi"sraama.m kuru bhuktvaa piitvaa kautuka nca kuru| kintvii"svarastam avadat,

XX re nirbodha adya raatrau tava praa.naastvatto ne.syante tata etaani yaani

dravyaa.ni tvayaasaaditaani taani kasya bhavi.syanti?

XXI ataeva ya.h ka"scid ii"svarasya samiipe dhanasa ncayamak.rtvaa kevala.m svanika.te sa ncaya.m karoti sopi taad.r"sa.h |

XXII atha sa "si.syebhya.h kathayaa-maasa, yu.smaanaha.m vadaami, ki.m khaadi.syaama.h? ki.m paridhaasyaama.h? ityuktvaa jiivanasya "sariirasya caartha.m cintaa.m maa kaar.s.ta |

XXIII bhak.syaajjiivana.m bhuu.sa.naacchhariira nca "sre.s.tha.m bhavati |

XXIV kaakapak.si.naa.m kaaryya.m vicaarayata, te na vapanti "sasyaani ca na chindanti, te.saa.m bhaa.n.daagaaraa.ni na santi ko.saa"sca na santi, tathaapii"svarastebhyo bhak.syaa.ni dadaati, yu-uya.m pak.sibhya.h "sre.s.thataraa na ki.m?

XXV apara nca bhaavayitvaa nijaayu.sa.h k.sa.namaatra.m varddhayitu.m "saknoti, etaad.r"so laako yu.smaaka.m madhye kosti?

XXVI ataeva k.sudra.m kaaryya.m saadhayitum asamarthaa yuuyam anyasmin kaaryye kuto bhaavayatha?

XXVII anyacca kaampilapu.spa.m katha.m varddhate tadaapi vicaarayata, tat ka ncana "srama.m na karoti tantuu.m"sca na janayati kintu yu.smabhya.m yathartham kathayaami sulemaan bahvai"svaryyaanvitopi pu.spasyaasya sad.r"so vibhuu.sito naasiit |

XXVIII adya k.setre varttamaana.m "sva"scuullyaa.m k.sepsyamaana.m yat t.r.na.m, tasmai yadii"svara ittha.m bhuu.sayati

tarhi he alpapratyayino yu.smaana ki.m na paridhaapayi.syati?

XXXIX ataeva ki.m khaadi.syaama.h? ki.m paridhaasyaama.h? etadārtha.m maa ce.s.tadhva.m maa sa.mdigdhva nca|

XXX jagato devaarccakaa etaani sarvvaa.ni ce.s.tanate; e.su vastu.su yu.smaaka.m prayo-
janamaaste iti yu.smaaka.m pitaa jaanaati|

XXXI ataeva"svarasya raajyaartha.m sace.s.taa bhavata tathaa k.rte sarvvaa.nyetaani dravyaa.ni yu.smabhya.m pradaayi.syante|

XXXII he k.sudrame.savraja yuuya.m maa bhais.ta yu.smabhya.m raajya.m daatu.m yu.smaaka.m pitu.h sammatirasti|

XXXIII ataeva yu.smaaka.m yaa yaa sampattirasti taa.m taa.m vikriiya vitarata, yat sthaana.m cauraa naagacchanti, kii.taa"sca na k.saayayanti taad.r"se svarge nijaartham ajare sampu.take .ak.saya.m dhana.m sa ncinuta ca;

XXXIV yato yatra yu.smaaka.m dhana.m varttate tatreva yu.smaaka.m mana.h|

XXXV apara nca yuuya.m pradiipa.m jvaalayitvaa baddhaka.tayasti.s.thata;

XXXVI prabhu rvivaahaadaagatya yadaiva dvaaramaahanti tadaiva dvaara.m mocayitu.m yathaa bh.rtyaa apek.sya ti.s.thanti tathaa yuuyamapi ti.s.thata|

XXXVII yata.h prabhuraagatya yaan daasaan sacetanaan ti.s.thato drak.syati taeva dhanyaa.h; aha.m yu.smaan yathaartha.m vadaami prabhustaan bhojanaartham upave"sya svaya.m baddhaka.ti.h samiipametya parive.sayi.syati|

XXXVIII yadi dvtiye t.rtiye vaa prahare samaa-
gatya tathaiva pa"syati, tarhi taeva daasaa
dhanyaa.h|

XXXIX apara nca kasmin k.sa.ne cauraa
aagami.syanti iti yadi g.rhapati rj naatu.m
"saknoti tadaava"sya.m jaagran nijag.rhe
sandhi.m karttayitu.m vaarayati yuuyametad
vitta|

XL ataeva yuuyamapi sajjamaanaasti.s.thata
yato yasmin k.sa.ne ta.m naaprek.sadhve tasmin-
neva k.sa.ne manu.syaputra aagami.syati|

XLI tadaa pitara.h papraccha, he prabho
bhavaan kimasmaan uddi"sya ki.m sarvvaan
uddi"sya d.r.s.taantakathaamimaa.m vadati?

XLII tata.h prabhu.h provaaca, prabhu.h
samucitakaale nijaparivaaraatha.m
bhojyaparive.sa.naaya ya.m tatpade niyok.syati
taad.r"so vi"svaasyo boddhaa karmmaadhii"sa.h
kosti?

XLIII prabhuraagatya yam etaad.r"se
karmma.ni prav.rtta.m drak.syati saeva daaso
dhanya.h|

XLIV aha.m yu.smaan yathaartha.m vadaami sa
ta.m nijasarvvasvasyaadhipati.m kari.syati|

XLV kintu prabhurvilambenaagami.syati, iti
vicintya sa daaso yadi tadanyadaasiidaasaan
praharttum bhoktu.m paatu.m maditu nca
praarabhate,

XLVI tarhi yadaa prabhu.m naapek.si.syate yas-
min k.sa.ne so.acetana"sca sthaasyati tasmin-
neva k.sa.ne tasya prabhuraagatya ta.m pad-
abhra.s.ta.m k.rtvaa vi"svaasahiinai.h saha tasya
a.m"sa.m niruupayi.syati|

XLVII yo daasa.h prabhe□raaj naa.m
j naatvaapi sajjito na ti.s.thati
tadaaj naanusaare.na ca kaaryya.m na karoti
sonekaan prahaaraan praapsyati;

XLVIII kintu yo jano.aj naatvaa prahaaraarha.m
karmma karoti solpaprahaaraan praapsyati|
yato yasmai baahulyena datta.m tasmaadeva
baahulyena grahii.syate, maanu.saa yasya
nika.te bahu samarpayanti tasmaad bahu
yaacante|

XLIX aha.m p.rthivyaam anaikyaruupa.m vahni
nik.septum aagatosmi, sa ced idaaniimeva praj-
valati tatra mama kaa cintaa?

L kintu yena majjanenaaha.m magno
bhavi.syaami yaavatkaala.m tasya siddhi
rna bhavi.syati taavadaha.m katika.s.ta.m
praapsyaami|

LI melana.m karttu.m jagad aagatosmi
yuuya.m kimittha.m bodhadhve? yu.smaan
vadaami na tathaa, kintvaha.m melanaab-
haava.m karttu.mm aagatosmi|

LII yasmaadetatkaalamarabhya ekatrastha-
parijanaanaa.m madhye pa ncajanaa.h
p.rthag bhuutvaa trayo janaa dvayorjanayo.h
pratikuulaa dvau janau ca trayaa.naa.m
janaanaa.m pratikuulau bhavi.syanti|

LIII pitaa putrasya vipak.sa.h putra"sca
pitu rvipak.so bhavi.syati maataa kanyaayaa
vipak.saa kanyaa ca maatu rvipak.saa
bhavi.syati, tathaa "sva"sruurbadhvaa vipak.saa
badhuu"sca "sva"srvaa vipak.saa bhavi.syati|

LIV sa lokebhyoparamapi kathayaamaasa,
pa"scimadi"si meghodgama.m d.r.s.tvaa

yuuya.m ha.thaad vadatha v.r.s.ti rbhavi.syati
tatastathaiva jaayate |

^{LV} apara.m dak.si.nato vaayau vaati sati va-
datha nidaagho bhavi.syati tata.h sopi jaayate |

^{LVI} re re kapa.tina aakaa"sasya bhuumyaa"sca
lak.sa.na.m boddhu.m "saknutha,

^{LVII} kintu kaalasyaasya lak.sa.na.m kuto bod-
dhu.m na "saknutha? yuuya nca svaya.m kuto
na nyaa.sya.m vicaarayatha?

^{LVIII} apara nca vivaadinaa saarddha.m vi-
caarayitu.h samiipa.m gacchan pathi tasmaadud-
dhaara.m praaptu.m yatasva nocet sa tvaa.m
dh.rtvaa vicaarayitu.h samiipa.m nayati | vi-
caarayitaa yadi tvaa.m praharttu.h samiipa.m
samarpayati praharttaa tvaa.m kaaraayaa.m
badhnaati

^{LIX} tarhi tvaamaha.m vadaami tvayaa
ni.h"se.sa.m kapardake.su na pari"sodhite.su
tva.m tato mukti.m praaptu.m na "sak.syasi |

XIII

^I apara nca piilaato ye.saa.m gaaliiliiyaanaa.m
raktaani baliinaa.m raktai.h sahaami"srayat
te.saa.m gaaliiliiyaanaa.m v.rttaanta.m katipayaa-
janaa upasthaapya yii"save kathayaamaasu.h |

^{II} tata.h sa pratyuvaaca te.saa.m lokaanaam
etaad.r"sii durgati rgha.titaa tatkaara.naad yu-
uya.m kimanyebhyo gaaliiliiyebhyopyadhika-
paapinastaaan bodhadhve?

^{III} yu.smaanaha.m vadaami tathaa na kintu
mana.hsu na paraavarttite.su yuuyamapi tathaa
na.mk.syatha |

IV apara nca "siilohanaamna uccag.rhasya patanaad ye.a.s.taada"sajanaa m.rtaaste yiruu"saalami nivaasisarvvalokeb-hyo.adhikaaparaadhina.h ki.m yuuyamitya.m bodhadhve?

V yu.smaanaha.m vadaami tathaa na kintu mana.hsu na parivarttite.su yuuyamapi tathaa na.mk.syatha |

VI anantara.m sa imaa.m d.r.s.taantakathaamakathayad eko jano draak.saak.setramadhya ekamu.dumbarav.rk.sa.m ropitavaan| pa"scaat sa aagatya tasmin phalaani gave.sayaamaasa,

VII kintu phalaapraapte.h kaara.naad udyaanakaara.m bh.rtya.m jagaada, pa"sya vatsaratraya.m yaavadaagatya etas-minnu.dumbaratarau k.salaanyanvicchaami, kintu naikamapi prapnomi taruraya.m kuto v.rthaa sthaana.m vyaapya ti.s.thati? ena.m chindhi |

VIII tato bh.rtya.h pratyuvaaca, he prabho punarvar.sameka.m sthaatum aadi"sa; etasya muulasya caturdik.su khanitvaaham aalavaala.m sthaapayaami |

IX tata.h phalitu.m "saknoti yadi na phalati tarhi pa"scaat chetsyasi |

X atha vi"sraamavaare bhajanagehe yii"surupadi"sati

XI tasmit samaye bhuutagrastatvaat kubji-ibhuuyaa.s.taada"savar.saa.ni yaavat kenaapyyu-paayena .rju rbhavitu.m na "saknoti yaa durb-balaa strii,

XII taa.m tatropasthitaam vilokya yii"sustaamaahuuya kathitavaan he naari tava daurbalyaat tva.m muktaa bhava|

XIII tata.h para.m tasyaa gaatre has-tarpa.namaatraat saa .rjurbhuutve"svarasya dhanyavaada.m karttumaarebhe|

XIV kintu vi"sraamavaare yii"sunaa tasyaa.h svaasthyakara.naad bhajanagehasyaadhipati.h prakupyaa lokaan uvaaca, .sa.tsu dine.su lokai.h karmma karttavya.m tasmaaddheto.h svaasthyartham te.su dine.su aagacchata, vi"sraamavaare maagacchata|

XV tadaa pabhu.h pratyuvaaca re kapatino yu.smaakam ekaiko jano vi"sraamavaare svi-iyam sviyaa.m v.r.sabham gardabham vaa bandhanaanmocayitvaa jala.m paayayitu.m ki.m na nayati?

XVI tarhyaa.s.taada"savatsaraan yaavat "saitaanaa baddhaa ibraahiima.h santatiriya.m naarii ki.m vi"sraamavaare na mocayitavyaa?

XVII e.su vaakye.su kathite.su tasya vipak.saa.h salajjaa jaataa.h kintu tena k.rtasarvvamahaakarmmakaara.naat lokanivaha.h saanando.abhavat|

XVIII anantara.m sovadaad ii"svarasya raajya.m kasya sad.r"sa.m? kena tadupamaasyaami?

XIX yat sar.sapabiiija.m g.rhiitvaa ka"scijjana udyanaa uptavaan tad biiijama"nkurita.m sat mahaav.rk.so.ajaayata, tatastasya "saakhaasu vi-haayasiivavihagaa aagatya nyuu.su.h, tadraa-jya.m taad.r"sena sar.sapabiiijena tulya.m|

XX puna.h kathayaamaasa, ii"svarasya raajya.m kasya sad.r"sa.m vadi.syaami?

yat ki.nva.m kaacit strii g.rhiitvaa
dro.natrayaparimitagodhuumacuur.ne.su
sthaapayaamaasa,

XXI tata.h krame.na tat sarvvagodhu-
umacuur.na.m vyaapnoti, tasya ki.nvasya
tulyam ii"svarasya raajya.m |

XXII tata.h sa yiruu"saalamnagara.m prati yaa-
traa.m k.rtvaa nagare nagare graame graame
samupadi"san jagaama |

XXIII tadaa ka"scijjanasta.m papraccha,
he prabho ki.m kevalam alpe lokaa.h
paritraasyante?

XXIV tata.h sa lokaan uvaaca,
sa.mkiiir.nadvaaare.na prave.s.tu.m yataghva.m,
yatoha.m yu.smaan vadaami, bahava.h
prave.s.tu.m ce.s.ti.syante kintu na "sak.syanti |

XXV g.rhapatinotthaaya dvaare ruddhe sati
yadi yuuya.m bahi.h sthitvaa dvaaramaahatya
vadatha, he prabho he prabho asmatkaara.naad
dvaara.m mocayatu, tata.h sa iti prativak.syati,
yuuya.m kutratyaa lokaa ityaha.m na jaanaami |

XXVI tadaa yuuya.m vadi.syatha, tava
saak.saad vaya.m bhejjana.m paana nca
k.rtavanta.h, tva ncaasmaaka.m nagarasya
pathi samupadi.s.tavaan |

XXVII kintu sa vak.syati, yu.smaanaha.m
vadaami, yuuya.m kutratyaa lokaa ityaha.m
na jaanaami; he duraacaari.no yuuya.m matto
duuriibhavata |

XXVIII tadaa ibraahiima.m ishaaka.m
yaakuuba nca sarvvabhavi.syadvadina"sca
ii"svarasya raajya.m praaptaan svaa.m"sca

bahi.sk.rtaan d.r.s.tvaa yuuya.m rodana.m
dantairdantaghar.sa.na nca kari.syatha |

XXXIX apara nca puurvava"scimadak.si.nottaradigbhyo
lokaa aagatya ii"svarasya raajye nivatsyanti |

XXX pa"syatettha.m "se.siiyaa lokaa agraa
bhavi.syanti, agriiyaa lokaa"sca "se.saa
bhavi.syanti |

XXXI apara nca tasmin dine kiyanta.h
phiruu"sina aagatya yii"su.m procu.h,
bahirgaccha, sthaanaadasmaat prasthaana.m
kuru, herod tvaa.m jighaa.msati |

XXXII tata.h sa pratyavocat pa"syataadya
"sva"sca bhuutaan vihaapya rogi.no.arogi.na.h
k.rtvaa t.rtiyehni setsyaami, kathaametaa.m
yuuyamitvaa ta.m bhuurimaaya.m vadata |

XXXIII tatraapyadya "sva.h para"sva"sca
mayaa gamanaagamane karttavye, yato
heto yiruu"saalamo bahi.h kutraapi kopi
bhavi.syadvaadii na ghaani.syate |

XXXIV he yiruu"saalam he yiruu"saalam tva.m
bhavi.syadvaadino ha.msi tavaantike preritaan
prastarairmaarayasi ca, yathaa kukku.tii
nijapak.saadha.h sva"saavakaan sa.mg.rhlaati,
tathaahamapi tava "si"suun sa.mgrahiitu.m
kativaaraan aiccha.m kintu tva.m naiccha.h |

XXXV pa"syata yu.smaaka.m vaasasthaanaani
procchidyamaanaani parityaktaani ca
bhavi.syanti; yu.smaanaha.m yathartham
vadaami, ya.h prabho rnaamnaagacchati
sa dhanya iti vaaca.m yaavatkaala.m na
vadi.syatha, taavatkaala.m yuuya.m maa.m
na drak.syatha |

XIV

I anantara.m vi"sraamavaare yii"sau pradhaanasya phiruu"sino g.rhe bhoktu.m gatavati te ta.m viik.situm aarebhire |

II tadaa jalodarii tasya sammukhe sthita.h |

III tata.h sa vyavasthaapakaan phiruu"sina"sca papraccha, vi"sraamavaare svaasthya.m kartavya.m na vaa? tataste kimapi na pratyuuu.h |

IV tadaa sa ta.m rogi.na.m svastha.m k.rtvaa visasarja;

V taanuvaaca ca yu.smaaka.m kasyacid garddabho v.r.sabho vaa ced gartte patati tarhi vi"sraamavaare tatk.sa.na.m sa ki.m ta.m notthaapayi.syati?

VI tataste kathaayaa etasyaa.h kimapi prativaktu.m na "seku.h |

VII apara nca pradhaanasthaanamanon-iitatvakara.na.m vilokya sa nimantritaan etadupade"sakathaa.m jagaada,

VIII tva.m vivaahaadibhojye.su nimantrita.h san pradhaanasthaane mopaavek.sii.h | tvatto gauravaanvitanimantritajana aayaate

IX nimantrayitaagatya manu.syaayaitasmai sthaana.m dehiiti vaakya.m ced vak.syati tarhi tva.m sa"nkucito bhutvaa sthaana itarasmin upave.s.tum udaya.msyasi |

X asmaat kaara.naadeva tva.m nimantrito gatvaa.apradhaanasthaana upavi"sa, tato nimantrayitaagatya vadi.syati, he bandho proccasthaana.m gatvopavi"sa, tathaa sati bhajanopavi.s.taanaa.m sakalaanaa.m saak.saak.tva.m maanyo bhavi.syasi |

XI ya.h ka"scit svamunnamayati sa namayi.syate, kintu ya.h ka"scit sva.m namayati sa unnamayi.syate |

XII tadaa sa nimantrayitaara.m janamapi jagaada, madhyaahne raatrau vaa bhojye k.rte nijabandhuga.no vaa bhraat.r[ga].no vaa jnaatiga.no vaa dhaniga.no vaa samiipavaasiga.no vaa etaan na nimantraya, tathaa k.rte cet te tvaa.m nimantrayi.syanti, tarhi pari"sodho bhavi.syati |

XIII kintu yadaa bhejya.m karo.si tadaa daridra"su.skakarakha njaandhaan nimantraya,

XIV tata aa"si.sa.m lapsyase, te.su pari"sodha.m karttuma"saknuvatsu "sma"saanaaddhaarmmikaanaamutthaanakaale tva.m phalaa.m lapsyase |

XV anantara.m taa.m kathaa.m ni"samya bhojanopavi.s.ta.h ka"scit kathayaamaasa, yo jana ii"svarasya raajye bhoktu.m lapsyate saeva dhanya.h |

XVI tata.h sa uvaaca, ka"scit jano raatrau bhe[j]ya.m k.rtvaa bahuun nimantrayaamaasa |

XVII tato bhojanasamaye nimantritalokaan aahvaatu.m daasadvaaaraa kathayaamaasa, khadyadravyaa.ni sarvvaa.ni samaasaaditaani santi, yuuyamaagacchata |

XVIII kintu te sarvva ekaika.m chala.m k.rtvaa k.samaa.m praarthayaa ncakrire| prathamo jana.h kathayaamaasa, k.setrameka.m kriitavaanaha.m tadeva dra.s.tu.m mayaa gantavyam, ataeva maa.m k.santu.m ta.m nivedaya |

XXIX anyo jana.h kathayaamaasa,
da"sav.r.saanaha.m kriitavaan taan pariik.situ.m
yaami tasmaadeva maa.m k.santu.m ta.m
nivedaya |

XX apara.h kathayaamaasa,
vyuu.dhavaanaha.m tasmaat kaara.naad
yaatu.m na "saknomi |

XXI pa"scaat sa daaso gatvaa nijaprabho.h
saak.saat sarvvav.rttaanta.m nivedayaamaasa,
tatosau g.rhapati.h kupitvaa svadaasa.m
vyaajahaara, tva.m satvara.m nagarasya
sannive"saan maargaa.m"sca gatvaa
daridra"su.skakarakha njaandhaan atraanaya |

XXII tato daaso.avadat, he prabho bhavata
aaj naanusaare.naakriyata tathaapi sthaana-
masti |

XXIII tadaa prabhu.h puna rdaasaayaakathayat,
raajapathan v.rk.samuulaani ca yaatvaa
madiiyag.rhapuura.naartha.m lokaanaagantu.m
pravarttaya |

XXIV aha.m yu.smabhya.m kathayaami, pu-
urvvanimantritaanamekopi mamaasya raatrib-
hojyasyaasvaada.m na praapsyati |

XXV anantara.m bahu.su loke.su yii"so.h
pa"scaad vrajite.su satsu sa vyaaghu.tya tebhya.h
kathayaamaasa,

XXVI ya.h ka"scin mama samiipam aagatya
svasya maataa pitaa patnii santaanaa bhraataro
bhagimyo nijapraa.naa"sca, etebhya.h sarvveb-
hyo mayyadhika.m prema na karoti, sa mama
"si.syo bhavitu.m na "sak.syati |

XXVII ya.h ka"scit sviija.m kru"sa.m vahan mama pa"scaanna gacchati, sopi mama "si.syo bhavitu.m na "sak.syati|

XXVIII durganirmmaa.ne kativyayo bhavi.syati, tathaa tasya samaaptikara.naartha.m sampat-tirasti na vaa, prathamamupavi"sya etanna ga.nayati, yu.smaaka.m madhya etaad.r"sa.h kosti?

XXIX noced bhitti.m k.rtvaa "se.se yadi samaa-payitu.m na "sak.syati,

XXX tarhi maanu.soya.m nicetum aarabhata samaapayitu.m naa"saknot, iti vyaah.rtya sarvve tamupahasi.syanti|

XXXI apara nca bhinnabhuupatinaa saha yuddha.m karttum udyamya da"sasahasraa.ni sainyaani g.rhiitvaa vi.m"satisahasre.h sainyai.h sahitasya samiipavaasina.h sammukha.m yaatu.m "sak.syaami na veti prathama.m upavi"sya na vicaarayati etaad.r"so bhuumipati.h ka.h?

XXXII yadi na "saknoti tarhi ripaavatiduure ti.s.thati sati nijaduuta.m pre.sya sandhi.m karttu.m praarthayeta|

XXXIII tadvad yu.smaaka.m madhye ya.h ka"scin madartha.m sarvvasva.m haatu.m na "saknoti sa mama "si.syo bhavitu.m na "sak.syati|

XXXIV lava.nam uttamam iti satya.m, kintu yadi lava.nasya lava.natvam apagacchati tarhi tat katha.m svaaduyukta.m bhavi.syati?

XXXV tada bhuumyartham aalavaalaraa"syarthamapi bhadra.m na bhavati; lokaastad bahi.h k.sipanti|yasya "srotu.m "srotre sta.h sa "s.r.notu|

XV

I tadaa karasa ncaayina.h paapina"sca lokaa upade"skathaa.m "srotu.m yii"so.h samiipam aagacchan|

II tata.h phiruu"sina upaadhyaayaa"sca vivadamaanaa.h kathayaamaasu.h e.sa maanu.sa.h paapibhi.h saha pra.naya.m k.rtvaa tai.h saarddha.m bh.u.mkte|

III tadaa sa tebhya imaa.m d.r.s.taantakathaa.m kathitavaan,

IV kasyacit "satame.se.su ti.s.thatmu te.saameka.m sa yadi haarayati tarhi madhyepraantaram ekona"satame.saan vihaaya haaritame.sasya udde"sapraaptiparyyanata.m na gave.sayati, etaad.r"so loko yu.smaaka.m madhye ka aaste?

V tasyodde"sa.m praapya h.r.s.tamanaasta.m skandhe nidhaaya svasthaanam aaniya bandhubaandhavasamiipavaasina aahuuya vakti,

VI haarita.m me.sa.m praaptoham ato heto rmayaa saarddham aanandata|

VII tadvadaha.m yu.smaan vadaami, ye.saa.m mana.hparaavarttanasya prayojana.m naasti, taad.r"saikona"satadhaarmmikakaara.naad ya aanandastasmaad ekasya mana.hparivarttina.h paapina.h kaara.naat svarge .adhikaanando jaayate|

VIII apara nca da"saanaa.m ru-upyakha.n.daanaam ekakha.n.de haarite pradiipa.m prajvaalya g.rha.m sammaarjya tasya praapti.m yaavad yatnena na gave.sayati, etaad.r"sii yo.sit kaaste?

IX praapte sati bandhubaandhavasami-
ipavaasiniiraahuuya kathayati, haarita.m
ruupyakha.n.da.m praaptaaha.m tasmaadeva
mayaa saarddham aanandata |

X tadvadaha.m yu.smaan vyaaharaami, ekena
paapinaa manasi parivarttite, ii"svarasya duu-
taanaa.m madhyepyaanando jaayate |

XI apara nca sa kathayaamaasa, kasyacid dvau
putraavaastaa.m,

XII tayo.h kani.s.tha.h putra.h pitre kathayaa-
maasa, he pitastava sampattyaa yama.m"sa.m
praapsyaamyaha.m vibhajya ta.m dehi, tata.h
pitaa nijaa.m sampatti.m vibhajya taabhyaa.m
dadau |

XIII katipayaat kaalaat para.m sa
kani.s.thaputra.h samasta.m dhana.m
sa.mg.rhya duurade"sa.m gatvaa
du.s.taacara.nena sarvvaa.m sampatti.m
naa"sayaamaasa |

XIV tasya sarvvadhane vyaya.m gate tadde"se
mahaadurbhik.sa.m babhuuva, tatastasya
dainyada"saa bhavitum aarebhe |

XV tata.h para.m sa gatvaa tadde"siiya.m
g.rhasthamekam aa"srayata; tata.h sata.m
"suukaravraja.m caarayitu.m praantara.m
pre.sayaamaasa |

XVI kenaapi tasmai bhak.syaadaanaat sa
"suukaraphalavalkalena pici.n.dapuura.naa.m
vavaa ncha |

XVII "se.se sa manasi cetanaa.m praapya
kathayaamaasa, haa mama pitu.h samiipe kati

kati vetanabhujō daasaa yathe.s.ta.m tatod-
hika nca bhak.sya.m praapnuvanti kintvaha.m
k.sudhaa mumuur.su.h |

XXIII ahamutthaaya pitu.h samiipa.m gatvaa
kathaametaa.m vadi.syaami, he pitar ii"svarasya
tava ca viruddha.m paapamakaravam

XXIX tava putra_iti vikhyaato bhavitu.m na yo-
gyosmi ca, maa.m tava vaitanika.m daasa.m
k.rtvaa sthaapaya |

XX pa"scaat sa utthaaya pitu.h samiipa.m
jagaama; tatastasya pitaatiduure ta.m niriik.sya
dayaa ncakre, dhaavitvaa tasya ka.n.tha.m
g.rhiitvaa ta.m cucumba ca |

XXI tadaa putra uvaaca, he pitar ii"svarasya
tava ca viruddha.m paapamakarava.m, tava pu-
tra_iti vikhyaato bhavitu.m na yogyosmi ca |

XXII kintu tasya pitaa nijadaasaan
aadide"sa, sarvvottamavaastra.nyaaniiya
paridhaapayataina.m haste caa"nguriiyakam
arpayata paadayo"scopaanahau samarpayata;

XXIII pu.s.ta.m govatsam aaniiya maarayata ca
ta.m bhuktvaa vayam aanandaama |

XXIV yato mama putroyam amriyata punaraji-
iviid haarita"sca labdhobhuut tatasta aanandi-
tum aarebhire |

XXV tatkaale tasya jye.s.tha.h putra.h k.setra
aasiit | atha sa nive"sanasya nika.ta.m aagacchan
n.rtyaanaa.m vaadyaanaa nca "sabda.m "srut-
vaa

XXVI daasaanaam ekam aahuuya papraccha,
ki.m kaara.namasya?

XXVII tata.h sovaadiit, tava bhraataagamat, tava taata"sca ta.m su"sariira.m praapya pu.s.ta.m govatsa.m maaritavaan |

XXVIII tata.h sa prakupya nive"sanaanta.h prave.s.tu.m na sammene; tatastasya pitaa bahiraagatya ta.m saadhayaamaasa |

XXIX tata.h sa pitara.m pratyuvaaca, pa"sya tava kaa ncidapyaaaj naa.m na vila.mghya bahuun vatsaraan aha.m tvaa.m seve tathaapi mi-trai.h saarddham utsava.m karttu.m kadaapi chaagamekamapi mahya.m naadadaa.h;

XXX kintu tava ya.h putro ve"syaagamanaadibhistava sampattim apavyayitavaan tasminnaagatamaatre tasyaiva nimitta.m pu.s.ta.m govatsa.m maaritavaan |

XXXI tadaa tasya pitaavocat, he putra tva.m sarvvadaa mayaa sahaasi tasmaan mama yadyadaaste tatsarvva.m tava |

XXXII kintu tavaaya.m bhraataa m.rta.h punara-jiiviid haarita"sca bhוותvaa praaptobhuut, etas-maat kaara.naad utsavaanandau karttum ucita-masmaakam |

XVI

I apara nca yii"su.h "si.syebhyonyaamekaa.m kathaam kathayaamaasa kasyacid dhanavato manu.syasya g.rhakaaryyaadhii"se sampattera-pavyaye.apavaadite sati

II tasya prabhustam aahuuya jagaada, tvayi yaamimaa.m kathaam "s.r.nomi saa kiid.r"sii? tva.m g.rhakaaryyaadhii"sakarmma.no ga.nanaa.m dar"saya g.rhakaaryyaadhii"sapade tva.m na sthaasyasi |

III tadaa sa g.rhakaaryyaadhii"so manasaa cintayaamaasa, prabhu ryadi maa.m g.rhakaaryyaadhii"sapadaad bhra.m"sayati tarhi ki.m kari.sye.aha.m? m.rda.m khanitu.m mama "sakti rnaasti bhik.situ nca lajji.sye.aha.m |

IV ataeva mayi g.rhakaaryyaadhii"sapadaat cyute sati yathaa lokaa mahyam aa"sraya.m daasyanti tadartha.m yatkarma mayaa kara.niia.m tan nir.niiate |

V pa"scaat sa svaprabhorekaikam adhamar.nam aahuuya prathama.m papraccha, tvatto me prabhu.naa kati praapyam?

VI tata.h sa uvaaca, eka"sataa.dhakatailaani; tadaa g.rhakaaryyaadhii"sa.h provaaca, tava patramaaniya "siighramupavi"sya tatra pa ncaa"sata.m likha |

VII pa"scaadanyameka.m papraccha, tvatto me prabhu.naa kati praapyam? tata.h so-vaadiid eka"sataa.dhakagodhuumaa.h; tadaa sa kathayaamaasa, tava patramaaniya a"siiti.m likha |

VIII tenaiva prabhustamayatharthak.rtam adhii"sa.m tadbuddhinaipu.nyaat pra"sa"sa.msa; ittha.m diiptiruupasan-taanebhya etatsa.msaarasya santaanaa varttamaanakaale.adhikabuddhimanto bhavanti |

IX ato vadaami yuuyamapyayatharthena dha-nena mitraa.ni labhadhva.m tato yu.smaasu padabhra.s.te.svapi taani cirakaalam aa"sraya.m daasyanti |

X ya.h ka"scit k.sudre kaaryye vi"svaasyo bhavati sa mahati kaaryyepi vi"svaasyo bhavati,

kintu ya.h ka"scit k.sudre kaaryye.avi"svaasyo bhavati sa mahati kaaryyepyavi"svaasyo bhavati |

^{XI} ataeva ayatharthena dhanena yadi yuuyamavi"svaasyaa jaataastarhi satya.m dhana.m yu.smaaka.m kare.su ka.h samarpayi.syati?

^{XII} yadi ca paradhanena yuuyam avi"svaasyaa bhavatha tarhi yu.smaaka.m svakiiyadhana.m yu.smabhya.m ko daasyati?

^{XIII} kopi daasa ubhau prabhuu sevitu.m na "saknoti, yata ekasmin priiyamaa.no.anyasminnapriiyate yadvaa eka.m jana.m samaad.rtya tadanya.m tucchiikaroti tadvad yuuyamapi dhane"svarau sevitu.m na "sahnutha |

^{XIV} tadaitaa.h sarvvaa.h katha.h "srutvaa lobhiphiruu"sinastamupajahasu.h |

^{XV} tata.h sa uvaaca, yuuya.m manu.syaa.naa.m nika.te svaan nirdo.saan dar"sayatha kintu yu.smaakam anta.hkara.naanii"svaro jaanaati, yat manu.syaa.naam ati pra"sa.msya.m tad ii"svarasya gh.r.nya.m |

^{XVI} yohana aagamanaparyyanata.m yu.smaaka.m samiipe vyavasthaabhavi.syadvaadinaa.m lekhanaani caasan tata.h prabh.rti ii"svararaajyasya susa.mvaada.h pracarati, ekaiko lokastanmadhya.m yatnena pravi"sati ca |

^{XVII} vara.m nabhasa.h p.rthivyaa"sca lopo bhavi.syati tathaapi vyavasthaayaa ekabindorapi lopo na bhavi.syati |

^{XVIII} ya.h ka"scit sviiyaa.m bhaaryyaa.m vihaaya striyamanyaa.m vivahati sa paradaaraan

gacchati, ya"sca taa tyaktaa.m naarii.m vivahati
sopi paradaaraana gacchati |

XXIX eko dhanii manu.sya.h "suklaani
suuk.smaa.ni vastraa.ni paryyadadhaat pra-
tidina.m parito.saruupe.naabhu.mktaapivacca |

XX sarvvaa"nge k.satayukta iliyaasaranaamaa
ka"scid daridrastasya dhanavato bhojanapaa-
traat patitam ucchi.s.ta.m bhoktu.m vaa nchan
tasya dvaare patitvaati.s.that;

XXI atha "svaana aagatya tasya
k.sataanyalihan |

XXII kiyatkaalaatpara.m sa daridra.h praa.naan
jahau; tata.h svargiiyaduutaasta.m niitvaa
ibraahiima.h kro.da upave"sayaamaasu.h |

XXIII pa"scaat sa dhanavaanapi mamaara,
ta.m "sma"saane sthaapayaamaasu"sca; kintu
paraloke sa vedanaakula.h san uurddhvaa.m
niriik.sya bahuduuraad ibraahiima.m tatkro.da
iliyaasara nca vilokya ruvannuvaaca;

XXIV he pitar ibraahiim anug.rhya
a"ngulyagrabhaaga.m jale majjayitvaa mama
jihvaa.m "siitalaa.m karttum iliyaasara.m
preraya, yato vahni"sikhaatoha.m vyathitosmi |

XXV tadaa ibraahiim babhaa.se, he putra tva.m
jiivan sampada.m praaptavaan iliyaasarastu
vipada.m praaptavaan etat smara, kintu sam-
prati tasya sukha.m tava ca du.hkha.m bhavati |

XXVI aparamapi yu.smaakam asmaaka nca
sthaanayo rmadhye mahadvicchedo.asti
tata etatsthaanasya lokaastat sthaana.m
yaatu.m yadvaa tatsthaanasya lokaa etat
sthaanamaayaatu.m na "saknuvanti |

XXVII tadaa sa uktavaan, he pitastarhi tvaa.m nivedayaami mama pitu rgehe ye mama pa nca bhraatara.h santi

XXVIII te yathaitad yaatanaasthaana.m naayaasyanti tathaa mantra.naa.m daatu.m te.saa.m samiipam iliyaasara.m preraya |

XXIX tata ibraahiim uvaaca, muusaabhavi.syadvaadinaa nca pustakaani te.saa.m nika.te santi te tadvacanaani manyantaa.m |

XXX tadaa sa nivedayaamaasa, he pitar ibraahiim na tathaa, kintu yadi m.rtalokaanaa.m ka"scit te.saa.m samiipa.m yaati tarhi te manaa.msi vyaagho.tayi.syanti |

XXXI tata ibraahiim jagaada, te yadi muusaabhavi.syadvaadinaa nca vacanaani na manyante tarhi m.rtalokaanaa.m kasmi.m"scid utthitepi te tasya mantra.naa.m na ma.msyante |

XVII

I ita.h para.m yii"su.h "si.syaan uvaaca, vighnairava"syam aagantavya.m kintu vighnaa yena gha.ti.syante tasya durgati rbhavi.syati |

II ete.saa.m k.sudrapraa.ninaam ekasyaapi vighnajananaat ka.n.thabaddhape.sa.niikasya tasya saagaraagaadhajale majjana.m bhadra.m |

III yuuya.m sve.su saavadhaanaasti.s.thata; tava bhraataa yadi tava ki.ncid aparaadhyati tarhi ta.m tarjaya, tena yadi mana.h parivarttayati tarhi ta.m k.samasva |

IV punarekadinamadhye yadi sa tava saptak.rtv.aparaadhyati kintu saptak.rtv.a.agatya mana.h parivartya mayaaparaaddham iti vadati tarhi ta.m k.samasva |

V tadaa preritaa.h prabhum avadan
asmaaka.m vi"svaasa.m varddhaya |

VI prabhuruvaaca, yadi yu.smaaka.m
sar.sapaikapramaa.no vi"svaasosti tarhi tva.m
samuulamutpaa.tito bhutvaa samudre ropito
bhava kathaayaam etasyaam etadu.dumbaraaya
kathitaayaa.m sa yu.smaakamaaj naavaho
bhavi.syati |

VII apara.m svadaase hala.m vaahayitvaa
vaa pa"suun caarayitvaa k.setraad aagate sati
ta.m vadati, ehi bhoktumupavi"sa, yu.smaakam
etaad.r"sa.h kosti?

VIII vara nca puurvva.m mama khaadya-
maasaadya yaavad bhunje pivami ca taavad
baddhaka.ti.h paricara pa"scaat tvamapi
bhok.syase paasyasi ca kathaamiid.r"sii.m ki.m
na vak.syati?

IX tena daasena prabhoraaj naanuruupe kar-
mma.ni k.rte prabhu.h ki.m tasmin baadhito
jaata.h? nettha.m budhyate mayaa |

X ittha.m niruupite.su sarvvakarmmasu
k.rte.su satmu yuuyamapiida.m vaakya.m
vadatha, vayam anupakaari.no daasaa
asmaabhiryadyatkartavya.m tanmaatrameva
k.rta.m |

XI sa yiruu"saalami yaatraa.m kurvvan
"somiro.ngaalilprade"samadhyena gacchati,

XII etarhi kutracid graame prave"samaatre
da"saku.s.thinasta.m saak.saad k.rtvaa

XIII duure ti.s.thanata uccai rvaktumaarebhire,
he prabho yii"so dayasvaasmaan |

XIV tata.h sa taan d.r.s.tvaa jagaada, yuuya.m yaajakaanaa.m samiipe svaan dar"sayata, tataste gacchanto rogaat pari.sk.rtaa.h |

XV tadaa te.saameka.h sva.m svastha.m d.r.s.tvaa proccairii"svara.m dhanya.m vadan vyaaghu.tyaayaato yii"so rgu.naananuvadan taccara.naadhobhuumau papaata;

XVI sa caasiit "somiro.nii |

XVII tadaa yii"suravadat, da"sajanaa.h ki.m na pari.sk.rtaa.h? tahyanye navajanaa.h kutra?

XVIII ii"svara.m dhanya.m vadantam ena.m vide"sina.m vinaa kopyanyo na praapyata |

XIX tadaa sa tamuvaaca, tvamutthaaya yaahi vi"svaasaste tvaa.m svastha.m k.rtavaan |

XX atha kade"svarasya raajatva.m bhavi.syatiiti phiruu"sibhi.h p.r.s.te sa pratyuvaaca, ii"svarasya raajatvam ai"svaryyadar"sanena na bhavi.syati |

XXI ata etasmin pa"sya tasmin vaa pa"sya, iti vaakya.m lokaa vaktu.m na "sak.syanti, ii"svarasya raajatva.m yu.smaakam antarevaaste |

XXII tata.h sa "si.syaan jagaada, yadaa yu.smaabhi rmanujasutasya dinameka.m dra.s.tum vaa nchi.syate kintu na dar"si.syate, iid.rkkaala aayaati |

XXIII tadaatra pa"sya vaa tatra pa"syeti vaakya.m lokaa vak.syanti, kintu te.saa.m pa"scaat maa yaata, maanugacchata ca |

XXIV yatasta.did yathaakaa"saikadi"syudiya tadanyaamapi di"sa.m vyaapya prakaa"sate tadvat nijadine manujasuunu.h prakaa"si.syate |

XXV kintu tatpuurvva.m tenaanekaani
du.hkhaani bhoktavyaanyetadvartta-
maanalokai"sca so.avaj naatavya.h|

XXVI nohasya vidyamaanakaale yathaabhavat
manu.syasuuno.h kaalepi tathaa bhavi.syati|

XXVII yaavatkaala.m noho mahaapota.m
naarohad aaplaavivaaryetya sarvva.m
naanaa"sayacca taavatkaala.m yathaa lokaa
abhu njataapivan vyavahan vyavaahaya.m"sca;

XXVIII ittha.m lo.to varttamaanakaalepi
yathaa lokaa bhojanapaanakrayavikra-
yaropa.nag.rhanirmmaa.nakarmmasu
praavarttanta,

XXIX kintu yadaa lo.t sidomo nirjagaama
tadaa nabhasa.h sagandhakaagniv.r.s.ti rbhuut-
vaa sarvva.m vyanaa"sayat

XXX tadvan maanavaputraprakaa"sadinepi
bhavi.syati|

XXXI tadaa yadi ka"scid g.rhopari ti.s.thati
tarhi sa g.rhamadhyaat kimapi dravyamaane-
tum avaruhya naitu; ya"sca k.setre ti.s.thati sopi
vyaaghu.tya naayaatu|

XXXII lo.ta.h patnii.m smarata|

XXXIII ya.h praa.naan rak.situ.m ce.s.ti.syate
sa praa.naan haarayi.syati yastu praa.naan
haarayi.syati saeva praa.naan rak.si.syati|

XXXIV yu.smaanaha.m vacmi tasyaa.m raa-
trau "sayyaikagatayo rlokayoreko dhaari.syate
parastyak.syate|

XXXV striyau yugapat pe.sa.nii.m
vyaavarttayi.syatastayorekaa dhaari.syate
paraatyak.syate|

XXXVI puru.sau k.setre sthaasyatastayoreko
dhaari.syate parastyak.syate |

XXXVII tadaa te papracchu.h, he prabho kutret-
tha.m bhavi.syati? tata.h sa uvaaca, yatra
"savasti.s.thati tatra g.rdhraa milanti |

XVIII

I apara nca lokairaklaantai rnirantara.m
praarthayitavyam ityaa"sayena yii"sunaa
d.r.s.taanta eka.h kathita.h |

II kutracinagare ka"scit praa.dvivaaka aasiit
sa ii"svaraannaabibhet maanu.saa.m"sca naa-
manyata |

III atha tatpuravaasinii kaacidvidhavaa tat-
samiipametya vivaadinaa saha mama vivaada.m
pari.skurviti nivedayaamaasa |

IV tata.h sa praa.dvivaaka.h kiyaddinaani na
tada"ngiik.rtavaan pa"scaaccitte cintayaamaasa,
yadyapii"svaraanna bibhemi manu.syaanapi na
manyē

V tathaapye.saa vidhavaa maa.m kli"snaati tas-
maadasyaa vivaada.m pari.skari.syaami nocet
saa sadaagatya maa.m vyagra.m kari.syati |

VI pa"scaat prabhuravadad asaa-
vanyaayapraa.dvivaako yadaaha tatra mano
nidhadhva.m |

VII ii"svarasya ye .abhirucitalokaa divaani"sa.m
praarthayante sa bahudinaani vilambyaapi
te.saa.m vivaadaan ki.m na pari.skari.syati?

VIII yu.smaanaha.m vadaami tvarayaa
pari.skari.syati, kintu yadaa manu.syaputra
aagami.syati tadaa p.rthivyaa.m kimiid.r"sa.m
vi"svaasa.m praapsyati?

IX ye svaan dhaarmmikaan j naatvaa paraan
tucchiikurvanti etaad.rgbhya.h, kiyadbhya
ima.m d.r.s.taanta.m kathayaamaasa |

X eka.h phiruu"syapara.h karasa ncaayii
dvaavimau praarthayitu.m mandira.m gatau |

XI tato.asau phiruu"syekapaar"sve ti.s.than he
ii"svara ahamanyalokavat lo.thayitaanyaayii
paaradaarika"sca na bhavaami asya
karasa ncaayinastulya"sca na, tasmaattvaa.m
dhanya.m vadaami |

XII saptasu dine.su dinadvayamupavasaami
sarvvasampatte rda"samaa.m"sa.m dadaami ca,
etatkathaa.m kathayan praarthayaamaasa |

XIII kintu sa karasa ncaayi duure ti.s.than
svarga.m dra.s.tu.m necchan vak.sasi
karaaghaata.m kurvvan he ii"svara paapi.s.tha.m
maa.m dayasva, ittha.m praarthayaamaasa |

XIV yu.smaanaha.m vadaami, tayord-
vayo rmadhye kevala.h karasa ncaayii
pu.nyavattvena ga.nito nijag.rha.m jagaama,
yato ya.h ka"scit svamunnamayati sa
naamayi.syate kintu ya.h ka"scit sva.m namayati
sa unnamayi.syate |

XV atha "si"suunaa.m gaatraspar"saartha.m
lokaastan tasya samiipamaaninyu.h
"si.syaastad d.r.s.tvaanet.rn tarjayaamaasu.h,

XVI kintu yii"sustaanaahuuya jagaada,
mannika.tam aagantu.m "si"suun anujaani-
idhva.m taa.m"sca maa vaarayata; yata
ii"svararaajyaadhikaari.na e.saa.m sad.r"saa.h |

XVII aha.m yu.smaan yathaartha.m vadaami,
yo jana.h "si"so.h sad.r"so bhootvaa

ii"svararaajya.m na g.rhlaati sa kenaapi
prakaare.na tat prave.s.tu.m na "saknoti |

XXVIII aparam ekodhipatista.m papraccha, he
paramaguro, anantaayu.sa.h praaptaye mayaa
ki.m karttavya.m?

XXIX yii"suruvaaca, maa.m kuta.h parama.m
vadasi? ii"svara.m vinaa kopi paramo na bha-
vati |

XX paradaaraan maa gaccha, nara.m maa
jahi, maa coraya, mithyaasaak.sya.m maa dehi,
maatara.m pitara nca sa.mmanyasva, etaa yaa
aaj naa.h santi taastva.m jaanaasi |

XXI tadaa sa uvaaca, baalyakaalaat sarvvaa
etaa aacaraami |

XXII iti kathaa.m "srutvaa yii"sustamavadat,
tathaapi tavaika.m karmma nyuunamaaste,
nija.m sarvvasva.m vikriiya daridrebhyo vitara,
tasmaat svarge dhana.m praapsyasi; tata aagatya
mamaanugaamii bhava |

XXIII kintvetaa.m kathaa.m "srutvaa sodhipati.h
"su"soca, yatastasya bahudhanamaasiit |

XXIV tadaa yii"sustamati"sokaanvita.m
d.r.s.tvaa jagaada, dhanavataam
ii"svararaajyaprave"sa.h kiid.rg du.skara.h |

XXV ii"svararaajye dhanina.h prave"saat su-
uce"schidre.na mahaa"ngasya gamanaagamane
sukare |

XXVI "srotaara.h papracchustarhi kena pari-
traa.na.m praapsyate?

XXVII sa uktavaan, yan maanu.se.naa"sakya.m
tad ii"svare.na "sakya.m |

XXVIII tadaa pitara uvaaca, pa"sya
vaya.m sarvvasva.m parityajya tava
pa"scaadgaamino.abhavaama|

XXIX tata.h sa uvaaca, yu.smaanaha.m
yathartham vadaami, ii"svararaajyaartha.m
g.rha.m pitarau bhraat.rga.na.m jaayaa.m
santaanaa.m"sca tyaktavaa

XXX iha kaale tato.adhika.m parakaale .anan-
taayu"sca na praapsyati loka iid.r"sa.h kopi
naasti|

XXXI anantara.m sa dvaada"sa"si.syaanaahuuya
babhaa.se, pa"syata vaya.m
yiruu"saalamnagara.m yaama.h, tasmaat
manu.syaputre bhavi.syadvadibhirukta.m
yadasti tadanuruupa.m ta.m prati gha.ti.syate;

XXXII vastutastu so.anyade"siyaanaa.m
haste.su samarpayi.syate, te tamupahasi.syanti,
anyaayamaacari.syanti tadvapu.si ni.s.thiiva.m
nik.sepsyanti, ka"saabhi.h prah.rtya ta.m
hani.syanti ca,

XXXIII kintu t.rtiyadine sa "sma"saanaad ut-
thaasyati|

XXXIV etasyaa.h kathaayaa abhipraaya.m
ki.ncidapi te boddhu.m na "seku.h te.saa.m
nika.te.aspa.s.tatavaat tasyaitaasaa.m
kathaanaam aa"saya.m te j.naatu.m na
"seku"sca|

XXXV atha tasmin yiriho.h purasyaantika.m
praapte ka"scidandha.h patha.h paar"sva up-
avi"sya bhik.saam akarot

XXXVI sa lokasamuuhasya gamana"sabda.m
"srutvaa tatkaara.na.m p.r.s.tavaan|

XXXVII naasaratiyyayii"suryaatiiti lokairukte sa uccairvaktumaarebhe,

XXXVIII he daayuuda.h santaana yii"so maa.m dayasva |

XXXIX tatogragaaminasta.m maunii ti.s.theti tarjayaamaasu.h kintu sa punaaruvan uvaaca, he daayuuda.h santaana maa.m dayasva |

XL tadaa yii"su.h sthagito bhootvaa svaantike tamaanetum aadide"sa |

XLI tata.h sa tasyaantikam aagamat, tadaa sa ta.m papraccha, tva.m kimicchasi? tvadarthamaha.m ki.m kari.syaami? sa uktavaan, he prabho.aha.m dra.s.tu.m labhai |

XLII tadaa yii"suruvaaca, d.r.s.ti"sakti.m g.rhaa.na tava pratyayastvaa.m svastha.m k.rtavaan |

XLIII tatastatk.sa.naat tasya cak.su.sii prasanne; tasmaat sa ii"svara.m dhanya.m vadan tatpa"scaad yayau, tadaalokya sarvve lokaa ii"svara.m pra"sa.msitum aarebhire |

XIX

I yadaa yii"su ryiriihopura.m pravi"sya tanmadhyena gaccha.mstadaa

II sakkeyanaamaa karasa ncaayinaa.m pradhaano dhanavaaneko

III yii"su.h kiid.rgiti dra.s.tu.m ce.s.titavaan kintu kharvvatvaallokasa.mghamadhye taddar"sanamapraapya

IV yena pathaa sa yaasyati tatpathe.agre dhaavitvaa ta.m dra.s.tum u.dumbaratarumaaruroha |

V pa"scaad yii"sustatsthaanam itvaa uurdhva.m vilokya ta.m d.r.s.tvaavaadiit, he sakkeya

tva.m "siighramavaroha mayaadya tvadgehe
vastavya.m|

VI tata.h sa "siighramavaruhya saahlaada.m
ta.m jagraaha|

VII tad d.r.s.tvaa sarvve vivadamaanaa vaktu-
maarebhire, sotithitvena du.s.talokag.rha.m gac-
chati|

VIII kintu sakkeyo da.n.daayamaano vaktu-
maarebhe, he prabho pa"sya mama yaa sampat-
tirasti tadarddha.m daridrebhyo dade, aparam
anyaaya.m k.rtvaa kasmaadapi yadi kadaapi
ki ncit mayaa g.rhiita.m tarhi taccaturgu.na.m
dadaami|

IX tadaa yii"sustamuktavaan ayamapi ibraahi-
ima.h santaano.ata.h kaara.naad adyaasya g.rhe
traa.namupasthita.m|

X yad haarita.m tat m.rgayitu.m rak.situ nca
manu.syaputra aagatavaan|

XI atha sa yiruu"saalama.h samiipa
upaati.s.thad ii"svararaajatvasyaanu.s.thaana.m
tadaiva bhavi.syatiiti lokairanvabhuuyata, tas-
maat sa "srot.rbhya.h punard.r.s.taantakathaam
utthaapya kathayaamaasa|

XII kopi mahaalloko nijaartha.m raa-
jatvapada.m g.rhiitvaa punaraagantu.m
duurade"sa.m jagaama|

XIII yaatraakaale nijaan da"sadaasaan
aahuuya da"sasvar.namudraa dattvaa
mamaagamanaparyyanta.m vaa.nijya.m
kurutetyaadide"sa|

XIV kintu tasya prajaastamavaj naaya
manu.syamenam asmaakamupari raajatva.m

na kaarayivyaama imaa.m vaarttaa.m tannika.te
prerayaamaasu.h |

XV atha sa raajatvapada.m praapyaagatavaan
ekaiko jano baa.nijyena ki.m labdhavaan iti
j naatu.m ye.su daase.su mudraa arpayat taan
aahuuyaonetum aadide"sa |

XVI tadaa prathama aagatya kathitavaan, he
prabho tava tayaikayaa mudrayaa da"samudraa
labdhaa.h |

XVII tata.h sa uvaaca tvamuttamo daasa.h
svalpena vi"svaasyo jaata ita.h kaara.naat tva.m
da"sanagaraa.naam adhipo bhava |

XVIII dvitiiya aagatya kathitavaan, he prabho
tavaikayaa mudrayaa pa ncamudraa labdhaa.h |

XIX tata.h sa uvaaca, tva.m pa ncaanaa.m na-
garaa.naamadhipati rbhava |

XX tatonya aagatya kathayaamaasa, he prabho
pa"sya tava yaa mudraa aha.m vastre bad-
dhvaasthaapaya.m seya.m |

XXI tva.m k.rpa.no yannaasthaapayastadapi
g.rhlaasi, yannaavapastadeva ca chinatsi
tatoha.m tvatto bhiita.h |

XXII tadaa sa jagaada, re du.s.tadaasa tava
vaakyena tvaa.m do.si.na.m kari.syaami,
yadaha.m naasthaapaya.m tadeva g.rhlaami,
yadaha.m naavapa nca tadeva chinadmi,
etaad.r"sa.h k.rpa.nohamiti yadi tva.m jaanaasi,

XXIII tarhi mama mudraa ba.nijaa.m nika.te
kuto naasthaapaya.h? tayaa k.rte.aham aagatya
kusiidena saarddha.m nijamudraa apraapsyam |

XXIV pa"scaat sa samiipasthaan janaan
aaj naapayat asmaat mudraa aaniiya yasya
da"samudraa.h santi tasmai datta |

XXV te procu.h prabho.asya da"samudraa.h santi|

XXVI yu.smaanaha.m vadaami yasyaa"sraye vaddhate .adhika.m tasmai daayi.syate, kintu yasyaa"sraye na varddhate tasya yadyadasti tadapi tasmaan naayi.syate|

XXVII kintu mamaadhipatitvasya va"satve sthaatum asammanyamaanaa ye mama ripavastaanaaniya mama samak.sa.m sa.mharata|

XXVIII ityupade"sakathaa.m kathayitvaa sograga.h san yiruu"saalamapura.m yayau|

XXIX tato baitphagiibaithaniiyaagraamayo.h samiipe jaitunaadrerantikam itvaa "si.syadvayam ityuktvaa pre.sayaamaasa,

XXX yuvaamamu.m sammukhasthagraama.m pravi"syaiva ya.m kopi maanu.sa.h kadaapi naarohat ta.m garddabha"saavaka.m baddha.m drak.syathasta.m mocayitvaanayata.m|

XXXI tatra kuto mocayatha.h? iti cet kopi vak.syati tarhi vak.syatha.h prabhe[ratra prayojanam aaste|

XXXII tadaa tau praritau gatvaa tatkathaa[nusaare.na sarvva.m praaptau|

XXXIII gardabha"saavakamocanakaale tatvaamina uucu.h, gardabha"saavaka.m kuto mocayatha.h?

XXXIV taavuucatu.h prabhoratra prayojanam aaste|

XXXV pa"scaat tau ta.m gardabha"saavaka.m yii"sorantikamaaniya tatp.r.s.the ni-javasanaani paatayitvaa tadupari yii"sumaarohayaamaasatu.h|

XXXVI atha yaatraakaale lokaa.h pathi svavastraa.ni paatayitum aarebhire |

XXXVII apara.m jaitunaadrerupatyakaam itvaa "si.syasa.mgha.h puurvavad.r.s.taani mahaakarm-maa.ni sm.rtvaa,

XXXVIII yo raajaa prabho rnaamnaayaati sa dhanya.h svarge ku"sala.m sarvvoce jayadhvani rbhavatu, kathaametaa.m kathayitvaa saanandam ucairii"svara.m dhanya.m vaktumaarebhe |

XXXIX tadaa lokaara.nyamadhyasthaa.h kiyanta.h phiruu"sinastat "srutvaa yii"su.m procu.h, he upade"saka sva"si.syaan tarjaya |

XL sa uvaaca, yu.smaanaha.m vadaami yadyamii niiravaasti.s.thanti tarhi paa.saa.naa ucai.h katha.h kathayi.syanti |

XLI pa"scaat tatpuraantikametya tadavalokya saa"srupaata.m jagaada,

XLII haa haa cet tvamagre.aj naasyathaa.h, tavaasminneva dine vaa yadi svama"ngalam upaalapsyathaa.h, tarhyuttamam abhavi.syat, kintu k.sa.nesmin tattava d.r.s.teragocaram bhavati |

XLIII tva.m svatraa.nakaale na mano nyadhatthaa iti heto ryatkaale tava ripavastvaa.m caturdik.su praaciire.na ve.s.tayitvaa rotsyanti

XLIV baalakai.h saarddha.m bhuumisaat kari.syanti ca tvanmadhye paa.saa.naikopi paa.saa.nopari na sthaasyati ca, kaala iid.r"sa upasthaasyati |

XLV atha madhyemandira.m pravi"sya tatratyaan krayivikrayi.no bahi.skurvvan

XLVI avadat madg.rha.m praarthanaag.rhamiti lipiraaste kintu yuuya.m tadeva cairaa.naa.m gahvara.m kurutha|

XLVII pa"scaat sa pratyaha.m madhyemandiram upadide"sa; tata.h pradhaanayaajakaa adhyaapakaa.h praaciinaa"sca ta.m naa"sayitu.m cice.s.tire;

XLVIII kintu tadupade"se sarvve lokaa nivi.s.tacittaa.h sthitaastasmaat te tatkarttu.m naavakaa"sa.m praapu.h|

XX

I athaikadaa yii"su rmanidare susa.mvaada.m pracaarayan lokaanupadi"sati, etarhi pradhaanayaajakaa adhyaapakaa.h praa nca"sca tannika.tamaagatya papracchu.h

II kayaaaj nayaa tva.m karmmaa.nyetaani karo.si? ko vaa tvaamaaj naapayat? tadasmaan vada|

III sa pratyuvaaca, tarhi yu.smaanapi kathaamekaa.m p.rcchaami tasyottara.m vadata|

IV yohano majjanam ii"svarasya maanu.saa.naa.m vaaj naato jaata.m?

V tataste mitho vivicya jagadu.h, yadii"svarasya vadaamastarhi ta.m kuto na pratyaita sa iti vak.syati|

VI yadi manu.syasyeti vadaamastarhi sarvve lokaa asmaan paa.saa.nai rhani.syanti yato yohan bhavi.syadvaadiiti sarvve d.r.dha.m jaananti|

VII ataeva te pratyuucu.h kasyaaaj nayaa jaatam iti vaktu.m na "saknuma.h|

VIII tadaa yii"suravadat tarhi kayaa j nayaa karmmaa.nyetaati karomiiti ca yu.smaan na vak.syaami |

IX atha lokaanaa.m saak.saad sa imaa.m d.r.s.taantakathaa.m vaktumaarebhe, ka"scid draak.saak.setra.m k.rtvaa tat k.setra.m k.r.siivalaanaa.m haste.su samarpya bahukaalaartha.m duurade"sa.m jagaama |

X atha phalakaale phalaani grahiitu k.r.siivalaanaa.m samiipe daasa.m praahi.not kintu k.r.siivalaasta.m prah.rtya riktahasta.m visasarju.h |

XI tata.h sodhipati.h punaranya.m daasa.m pre.sayaamaasa, te tamapi prah.rtya kuvyavah.rtya riktahasta.m visas.rju.h |

XII tata.h sa t.rtiyavaaram anya.m praahi.not te tamapi k.sataa"nga.m k.rtvaa bahi rnicik.sipu.h |

XIII tadaa k.setrapati rvicaarayaamaasa, mamedaanii.m ki.m karttavya.m? mama priye putre prahite te tamava"sya.m d.r.s.tvaa samaadari.syante |

XIV kintu k.r.siivalaasta.m niriik.sya paras-para.m vivicya procu.h, ayamuttaraadhikaarii aagacchataina.m hanmastatodhikaarosmaaka.m bhavi.syati |

XV tataste ta.m k.setraad bahi rnipaatyajaghnustasmaat sa k.setrapatistaan prati ki.m kari.syati?

XVI sa aagatya taan k.r.siivalaan hatvaa pare.saa.m haste.su tat.k.setra.m samarpayi.syati; iti kathaa.m "srutvaa te .avadan etaad.r"sii gha.tanaa na bhavatu |

XVII kintu yii"sustaanavalokya jagaada, tarhi, sthapataya.h kari.syanti graavaa.na.m yantu tuchaka.m| pradhaanaprastara.h ko.ne sa eva hi bhavi.syati| etasya "saastriiyavacanasya ki.m taatparyya.m?

XVIII apara.m tatpaa.saa.nopari ya.h pati.syati sa bha.mk.syate kintu yasyopari sa paa.saa.na.h pati.syati sa tena dhuulivac cuur.niibhavi.syati|

XIX sosmaaka.m viruddha.m d.r.s.taantamima.m kathitavaan iti j naatvaa pradhaanayaajakaa adhyaapakaa"sca tadaiva ta.m dhartu.m vavaa nchu.h kintu lokebhyo bibhyu.h|

XX ataeva ta.m prati satarkaa.h santa.h katha.m tadvaakyado.sa.m dh.rtvaa ta.m de"saadhipasya saadhve"sadhaari.na"scaraan tasya samiipe pre.sayaamaasu.h|

XXI tadaa te ta.m papracchu.h, he upade"saka bhavaan yathartham kathayan upadi"sati, kamapyanapek.sya satyatvenai"svara.m maargamupadi"sati, vayametajjaaniima.h|

XXII kaisararaajaaya karosmaabhi rdeyo na vaa?

XXIII sa te.saa.m va ncana.m j naatvaavadat kuto maa.m pariik.sadhve? maa.m mudraameka.m dar"sayata|

XXIV iha likhitaa muurtiriya.m naama ca kasya? te.avadan kaisarasya|

XXV tadaa sa uvaaca, tarhi kaisarasya dravya.m kaisaraaya datta; ii"svarasya tu dravyamii"svaraaya datta|

XXVI tasmaallokaanaa.m saak.saak
tatkathaayaa.h kamapi do.sa.m dhar-
tumapraapya te tasyottaraad aa"scaryya.m
manyamaanaa mauninastasthu.h |

XXVII apara nca "sma"saanaadutthaanaana"ngiikaari.naa.m
siduukinaa.m kiyanto janaa aagatyaa ta.m
papracchu.h,

XXVIII he upade"saka "saastre muusaa asmaan
pratiiti lilekha yasya bhraataa bhaaryyaayaa.m
satyaa.m ni.hsantaano mriyate sa tajaayaa.m
vivahya tadvam"sam utpaadayi.syati |

XXIX tathaaca kecit sapta bhraatara aasan
te.saa.m jye.s.tho bhraataa vivahya nirapatya.h
praa.naan jahau |

XXX atha dvitiiyastasya jaayaa.m vivahya ni-
rapatyaa.h san mamaara | t.rtiya"sca taameva
vyuvaaha;

XXXI ittha.m sapta bhraatarastaameva vivahya
nirapatyaa.h santo mamru.h |

XXXII "se.se saa strii ca mamaara |

XXXIII ataeva "sma"saanaadutthaanakaale
te.saa.m saptajanaanaa.m kasya saa bhaaryyaa
bhavi.syati? yata.h saa te.saa.m saptaanaameva
bhaaryyaasiit |

XXXIV tadaa yii"su.h pratyuvaaca, etasya jagato
lokaa vivahanti vaagdattaa"sca bhavanti

XXXV kintu ye tadjagatpraaptiyo-
gyatvena ga.nitaa.m bhavi.syanti
"sma"saanaacotthaasyanti te na vivahanti
vaagdattaa"sca na bhavanti,

XXXVI te puna rna mriyante kintu
"sma"saanaadutthaapitaa.h santa ii"svarasya

santaanaa.h svargiiyaduutaanaa.m sad.r"saa"sca bhavanti|

XXXVII adhikantu muusaa.h stambopaakhyaane parame"svara iibraahiima ii"svara ishaaka ii"svaro yaakuuba"sce"svara ityuktvaa m.rtaanaa.m "sma"saanaad utthaanasya pramaa.na.m lilekha|

XXXVIII ataeva ya ii"svara.h sa m.rtaanaa.m prabhu rna kintu jivataameva prabhu.h, tan-nika.te sarvve jivanta.h santi|

XXXIX iti "srutvaa kiyantodhyaapakaa uucu.h, he upade"saka bhavaan bhadra.m pratyuktavaan|

XL ita.h para.m ta.m kimapi pra.s.ta.m te.saa.m pragalbhataa naabhuut|

XLI pa"scaat sa taan uvaaca, ya.h khrii.s.ta.h sa daayuuda.h santaana etaa.m kathaa.m lokaa.h katha.m kathayanti?

XLII yata.h mama prabhumida.m vaakyamava-dat parame"svara.h| tava "satruunaha.m yaavat paadapii.tha.m karomi na| taavat kaala.m madi-iyē tva.m dak.sapaar"sva upaavi"sa|

XLIII iti kathaa.m daayuud svaya.m giita-granthe.avadat|

XLIV ataeva yadi daayuud ta.m prabhu.m va-dati, tarhi sa katha.m tasya santaano bhavati?

XLV pa"scaad yii"su.h sarvvajanaanaa.m kar.nagocare "si.syaanuvaaca,

XLVI ye.adhyaapakaa diirghaparicchada.m paridhaaya bhramanti, ha.t.taapa.nayo rnamaskaare bhajanagehasya proccaasane bhojanag.rhasya pradhaanasthaane ca priiyante

XLVII vidhavaanaa.m sarvvasva.m grasitvaa
chalena diirghakaala.m praarthayante ca te.su
saavadhaanaa bhavata, te.saamugrada.n.do
bhavi.syati|

XXI

I atha dhanilokaa bhaa.n.daagaare dhana.m
nik.sipanti sa tadeva pa"syati,

II etarhi kaaciddiinaa vidhavaa pa.nadvaya.m
nik.sipati tad dadar"sa|

III tato yii"suruvaaca yu.smaanaha.m
yathaartha.m vadaami, daridreya.m vidhavaa
sarvvebhyodhika.m nyak.sepsiit,

IV yatonye svapraajyadhanebhya ii"svaraaya
ki ncit nyak.sepsu.h, kintu daridreya.m vidhavaa
dinayaapanaartha.m svasya yat ki ncit sthita.m
tat sarvva.m nyak.sepsiit|

V apara nca uttamaprastarairuts.r.s.tavyai"sca
mandira.m su"sobhatetaraa.m kai"scidityukte sa
pratyuvaaca

VI yuuya.m yadida.m nicayana.m pa"syatha,
asya paa.saa.naikopyanyapaa.saa.nopari na
sthaasyati, sarvve bhuusaadbhavi.syanti
kaaloyamaayaati|

VII tadaa te papracchu.h, he guro
gha.taned.r"sii kadaa bhavi.syati? gha.tanaayaa
etasyasa"scihna.m vaa ki.m bhavi.syati?

VIII tadaa sa jagaada, saavadhaanaa bhavata
yathaa yu.smaaka.m bhrama.m kopi na janayati,
khii.s.tohamityuktvaa mama naamraa bahava
upasthaasyanti sa kaala.h praaye.nopasthita.h,
te.saa.m pa"scaanmaa gacchata|

IX yuddhasyopaplavasya ca vaarttaa.m "srut-
vaa maa "sa"nkadhva.m, yata.h prathamam etaa
gha.tanaa ava"sya.m bhavi.syanti kintu naapaate
yugaanto bhavi.syati |

X apara nca kathayaamaasa, tadaa de"sasya
vipak.satvena de"so raajyasya vipak.satvena raa-
jyam utthaasyati,

XI naanaasthaane.su mahaab-
huukampo durbhik.sa.m maarii ca
bhavi.syanti, tathaa vyomama.n.dalasya
bhaya"nkaradar"sanaanya"scaryyalak.sa.naani
ca prakaa"sayi.syante |

XII kintu sarvvaasaametaasaa.m
gha.tanaanaa.m puurvva.m lokaa yu.smaan
dh.rtvaa taa.dayi.syanti, bhajanaalaye
kaaraayaa nca samarpayi.syanti mama
naamakaara.naad yu.smaan bhuupaanaa.m
"saasakaanaa nca sammukha.m ne.syanti ca |

XIII saak.syaartham etaani yu.smaan prati
gha.ti.syante |

XIV tadaa kimuttara.m vaktavyam etat na cin-
tayi.syaama iti mana.hsu ni"scitanuta |

XV vipak.saa yasmaat kimapyuttaram
aapatti nca karttu.m na "sak.syanti taad.r"sa.m
vaakpa.tutva.m j naana nca yu.smabhya.m
daasyaami |

XVI ki nca yuuya.m pitraa maatraa
bhraatraa bandhunaa j naatyaa ku.tumbena
ca parakare.su samarpayi.syadhve;
tataste yu.smaaka.m ka ncana ka ncana
ghaatayi.syanti |

XVII mama naamna.h kaara.naat sarvvai
rmanu.syai ryuuyam .rtiyyi.syadhve |

XXVIII kintu yu.smaaka.m "sira.hke"saikopi na
vina.mk.syati,

XXIX tasmaadeva dhairyyamavalambya svas-
vapraa.naan rak.sata |

XX apara nca yiruu"saalampura.m
sainyave.s.tita.m vilokya tasyocchinnataayaa.h
samaya.h samiipa ityavagami.syatha |

XXI tadaa yihuudaade"sasthaa lokaa.h parv-
vata.m palaayantaa.m, ye ca nagare ti.s.thanti
te de"saantara.m palaayantaa, ye ca graame
ti.s.thanti te nagara.m na pravi"santu,

XXII yatastadaa samucitada.n.danaaya dhar-
mmapustake yaani sarvvaa.ni likhitaani taani
saphalaani bhavi.syanti |

XXIII kintu yaa yaastadaa garbhavatya.h
stanyadaavya"sca taamaa.m durgati
rbhavi.syati, yata etaallokaan prati kopo de"se
ca vi.samadurgati rgha.ti.syate |

XXIV vastutastu te kha"ngadhaaraparivva"nga.m
lapsyante baddhaa.h santa.h
sarvvade"se.su naayi.syante ca
ki ncaanyade"siiyaanaa.m samayopasthiti-
paryyanta.m yiruu"saalampura.m tai.h padatalai
rdalayi.syate |

XXV suuryyacandranak.satre.su lak.sa.naadi
bhavi.syanti, bhuvi sarvvade"siiyaanaa.m
du.hkha.m cintaa ca sindhau viiciinaa.m
tarjana.m garjana nca bhavi.syanti |

XXVI bhuubhau bhaavigha.tanaa.m cintayit-
vaa manujaa bhiyaam.rtakalpaa bhavi.syanti,
yato vyomama.n.dale tejasvino dolaayamaanaa
bhavi.syanti |

XXVII tadaa paraakrame.naa mahaatejasaa ca
meghaaruu.dha.m manu.syaputram aayaanta.m
drak.syanti|

XXVIII kintvetaasaa.m gha.tanaanaamaarambhe
sati yuuya.m mastakaanyuttolya uurdadhva.m
drak.syatha, yato yu.smaaka.m mukte.h kaala.h
savidho bhavi.syati|

XXIX tatastenaitad.r.s.taantakathaa kathitaa,
pa"syata u.dumbaraadiv.rk.saa.naa.m

XXX naviinapatraa.ni jaataaniiti d.r.s.tvaa
nidaavakaala upasthita iti yathaa yuuya.m
j naatu.m "saknutha,

XXXI tathaa sarvvaasaamaasaa.m
gha.tanaanaam aarambhe d.r.s.te satii"svarasya
raajatva.m nika.tam ityapi j naasyatha|

XXXII yu.smaanaha.m yatharthaa.m vadaami,
vidyamaanalokaanaame.saa.m gamanaat puurv-
vam etaani gha.ti.syante|

XXXIII nabhobhuvorlopo bhavi.syati mama
vaak tu kadaapi luptaa na bhavi.syati|

XXXIV ataeva vi.samaa"sanena paanena
ca saa.mmaarikacintaabhi"sca yu.smaaka.m
citte.su matte.su taddinam akasmaad yu.smaan
prati yathaa nopati.s.thati tadartha.m sve.su
saavadhaanaasti.s.thata|

XXXV p.rthiviisthasarvvalokaan prati taddinam
unmaatha iva upasthaasyati|

XXXVI yathaa yuuyam etadbhaavigha.tanaa
uttarttu.m manujasutasya sammukhe
sa.msthaatu nca yogyaa bhavatha
kaara.naadasmaat saavadhaanaa.h santo
nirantara.m praarthayadhva.m|

XXXVII apara nca sa divaa mandira upadi"sya
raacai jaitunaadri.m gatvaati.s.that |

XXXVIII tata.h pratyuu.se laakaastatkathaa.m
"srotu.m mandire tadantikam aagacchan |

XXII

I apara nca ki.nva"suunyapuupotsavasya kaala
upasthite

II pradhaanayaajakaa adhyaayakaa"sca yathaa
ta.m hantu.m "saknuvanti tathopaayaam
ace.s.tanta kintu lokebhyo bibhyu.h |

III etastin samaye dvaada"sa"si.sye.su ga.nita
ii.skariyotiiyaruu.dhimaan yo yihuudaasta-
syaanta.hkara.na.m "saitaanaa"sritatvaat

IV sa gatvaa yathaa yii"su.m te.saa.m kare.su
samarpayitu.m "saknoti tathaa mantra.naa.m
pradhaanayaajakai.h senapatibhi"sca saha
cakaara |

V tena te tu.s.taastasmai mudraa.m daatu.m
pa.na.m cakru.h |

VI tata.h so"ngiik.rtya yathaa lokaanaamago-
care ta.m parakare.su samarpayitu.m "saknoti
tathaavakaa"sa.m ce.s.titumaarebhe |

VII atha ki.nva"suunyapuupotmavadine,
arthaat yasmin dine nistaarotsavasya me.so
hantavyastasmin dine

VIII yii"su.h pitara.m yohana ncaahuuya
jagaada, yuvaa.m gatvaasmaaka.m
bhojanার্থa.m nistaarotsavasya
dravyaa.nyaasaadayata.m |

IX tadaa tau papracchatu.h kucaasaadayaavo
bhavata.h kecchaa?

X tadaa sovaadiit, nagare pravi.s.te ka"scijjalakumbhamaadaaya yuvaa.m saak.saak kari.syati sa yannive"sana.m pravi"sati yuvaamapi tannive"sana.m tatpa"scaaditvaa nive"sanapatim iti vaakya.m vadata.m,

XI yatraaha.m nistaarotsavasya bhojya.m "si.syai.h saarddha.m bhoktu.m "saknomi saatithi"saalaa□ kutra? kathaamimaa.m prabhustvaa.m p.rcchati|

XII tata.h sa jano dvitiiyaprako.s.thiiyam eka.m "sasta.m ko.s.tha.m dar"sayi.syati tatra bhojya-maasaadayata.m|

XIII tatastau gatvaa tadvaakyaanusaare.na sarvva.m d.r.sdvaa tatra nistaarotsaviiya.m bhojyamaasaadayaamaasatu.h|

XIV atha kaala upasthite yii"su rdvaada"sabhi.h preritai.h saha bhoktumupavi"syatha kathitavaan

XV mama du.hkhabhogaat puurvva.m yubhaabhi.h saha nistaarotsavasyaitasya bhojya.m bhoktu.m mayaativaa nchaa k.rtaa|

XVI yu.smaan vadaami, yaavatkaalam ii"svararaajye bhojana.m na kari.sye taavatkaalam ida.m na bhok.sye|

XVII tadaa sa paanapaatramaadaaya ii"svarasya gu.naan kiirttayitvaa tebhya datvaavadat, ida.m g.rhliita yuuya.m vibhajya pivata|

XVIII yu.smaan vadaami yaavatkaalam ii"svararaajatvasya sa.msthaapana.m na bhavati taavad draak.saaphalarasa.m na paasyaami|

XIX tata.h puupa.m g.rhiitvaa ii"svaragu.naan kiirttayitvaa bha"nktaa tebhya datvaavadat,

yu.smadartha.m samarpita.m yanmama vapus-
tadida.m, etat karmma mama smara.naartha.m
kurudhva.m |

XX atha bhojanaante taad.r"sa.m
paatra.m g.rhiitvaavadat, yu.smatk.rte
paatita.m yanmama rakta.m tena
nir.niitanavaniyamaruupa.m paanapaa-
tramida.m |

XXI pa"syata yo maa.m parakare.su samar-
payi.syati sa mayaa saha bhojanaasana up-
avi"sati |

XXII yathaa niruupitamaaste tadanusaare.naa
manu.syapu□trasya gati rbhavi.syati kintu
yasta.m parakare.su samarpayi.syati tasya
santaapo bhavi.syati |

XXIII tadaa te.saa.m ko jana etat
karmma kari.syati tat te paraspara.m
pra.s.tumaarebhire |

XXIV apara.m te.saa.m ko jana.h "sre.s.thatvena
ga.nayi.syate, atraarthe te.saa.m vivaadobhavat |

XXV asmaat kaara.naat sovadat,
anyade"siiyaanaa.m raajaana.h prajaanaamu-
pari prabhutva.m kurvvanti daaru.na"saasana.m
k.rtvaaapi te bhuupatitvena vikhyaataa bhavanti
ca |

XXVI kintu yu.smaaka.m tathaa na bhavi.syati,
yo yu.smaaka.m "sre.s.tho bhavi.syati sa
kani.s.thavad bhavatu, ya"sca mukhyo
bhavi.syati sa sevakavadbhavatu |

XXVII bhojanopavi.s.taparicaarakayo.h ka.h
"sre.s.tha.h? yo bhojanaayopavi"sati sa ki.m
"sre.s.tho na bhavati? kintu yu.smaaka.m
madhye.aha.m paricaaraka_ivaasmi |

XXVIII apara nca yuya.m mama pariik.saakaale
prathamamaarabhya mayaa saha sthita

XXIX etatkaara.naat pitraa yathaa madartha.m
raajyameka.m niruupita.m tathaahamapi
yu.smadartha.m raajya.m niruupayaami |

XXX tasmaan mama raajye bho-
janaasane ca bhojanapaane kari.syadhve
si.mhaasane.suupavi"sya cesraayeliyaanaa.m
dvaada"sava.m"saanaa.m vicaara.m
kari.syadhve |

XXXI apara.m prabhuruvaaca, he "simon pa"sya
tita_unaa dhaanyaaniiva yu.smaan "saitaan
caalayitum aicchat,

XXXII kintu tava vi"svaasasya lopo yathaa na
bhavati etat tvadartha.m praarthita.m mayaa,
tvanmanasi parivarttite ca bhraat.r.naa.m
manaa.msi sthiriikuru |

XXXIII tadaa sovadat, he prabhoha.m tvayaa
saarddha.m kaaraa.m m.rti nca yaatu.m majji-
tosmi |

XXXIV tata.h sa uvaaca, he pitara tvaa.m
vadaami, adya kukku.taravaat puurvva.m tvam
matparicaya.m vaaratrayam apahvo.syase |

XXXV apara.m sa papraccha, yadaa
mudraasampu.ta.m khaadyapaatra.m
paadukaa nca vinaa yu.smaan praahi.nava.m
tadaa yu.smaaka.m kasyaapi nyuunataasiit? te
procu.h kasyaapi na |

XXXVI tadaa sovadat kintvidaanii.m
mudraasampu.ta.m khaadyapaatra.m vaa
yasyaasti tena tadgrahiitavya.m, yasya ca
k.rpaa.no□ naasti tena svavastra.m vikriiya
sa kretavya.h |

XXXVII yato yu.smaanaha.m vadaami, aparaad-
hijanai.h saarddha.m ga.nita.h sa bhavi.syati|
ida.m yacchaastriiya.m vacana.m likhitamasti
tanmayi phali.syati yato mama sambandhiya.m
sarvva.m setsyati|

XXXVIII tadaa te procu.h prabho pa"sya imau
k.rpaa.nau| tata.h sovadad etau yathe.s.tau|

XXXIX atha sa tasmaadvahi rgatvaa sva-
caaraanusaare.na jaitunanaamaadri.m jagaama
"si.syaa"sca tatpa"scaad yayu.h|

XL tatropasthaaya sa taanuvaaca, yathaa
pariik.saayaa.m na patatha tadartha.m
praarthayadhva.m|

XLI pa"scaat sa tasmaad eka"sarak.sepaad
bahi rgatvaa jaanunii paatayitvaa etat
praarthayaa ncakre,

XLII he pita ryadi bhavaan sammanyate tarhi
ka.msamena.m mamaantikaad duuraya kintu
madicchaanuruupa.m na tvadicchaanuruupa.m
bhavatu|

XLIII tadaa tasmai "sakti.m daatu.m svargi-
iyaduuto dar"sana.m dadau|

XLIV pa"scaat sotyanta.m yaatanayaa vyaakulo
bhuutvaa punard.r.dha.m praarthayaa ncakre,
tasmaad b.rhaccho.nitabindava iva tasya sved-
abindava.h p.rthivyaa.m patitumaarebhire|

XLV atha praarthanaata utthaaya
"si.syaa.naa.m samiipametya taan man-
odu.hkhino nidritaan d.r.s.tvaavadat

XLVI kuto nidraatha? pariik.saayaam ap-
atanaartha.m prarthayadhva.m|

XLVII etatkathaayaa.h kathanakaale
dvaada"sa"si.syaa.naa.m madhye ga.nito

yihuudaanaamaa janataasahitaste.saam agre calitvaa yii"so"scumbanaartha.m tadantikam aayayau |

XLVIII tadaa yii"suruvaaca, he yihuudaa ki.m cumbanena manu.syaputra.m parakare.su samarpayasi?

XLIX tadaa yadyad gha.ti.syate tadanumaaya sa"ngibhirukta.m, he prabho vaya.m ki kha"ngena ghaatayi.syaama.h?

L tata eka.h karavaalenaahatya pradhaanayaa-jakasya daasasya dak.si.na.m kar.na.m ciccheda |

LI adhuunaa nivarttasva ityuktvaa yii"sustasya "sruti.m sp.r.s.tvaa svasya.m cakaara |

LII pa"scaad yii"su.h samiipasthaan pradhaanayaaajaan mandirasya senaapatiin praaciinaa.m"sca jagaada, yuuya.m k.rpaa.naan ya.s.tii.m"sca g.rhiitvaa maa.m ki.m cora.m dharttumaayaataa.h?

LIII yadaaha.m yu.smaabhi.h saha pratidina.m mandire.ati.s.tha.m tadaa maa.m dhartta.m na prav.rttaa.h, kintvidaanii.m yu.smaaka.m samayondhakaarasya caadhipatyamasti |

LIV atha te ta.m dh.rtvaa mahaayaajakasya nive"sana.m ninyu.h | tata.h pitaro duure duure pa"scaaditvaa

LV b.rhatko.s.thasya madhye yatraagni.m jvaalayitvaa lokaa.h sametyopavi.s.taastatra tai.h saarddham upavive"sa |

LVI atha vahnisannidhau samupave"sakaale kaaciddaasii mano nivi"sya ta.m niriik.syaavadat pumaanaya.m tasya sa"nge.asthaat |

LVII kintu sa tad apahnutyavaadiit he naari tamaha.m na paricinomi |

LVIII k.sa.naantare.anyajanasta.m
d.r.s.tvaabraviit tvamapi te.saa.m nikasasyaika-
janosi| pitara.h pratyuvaaca he nara
naahamasmi|

LIX tata.h saarddhada.n.dadvayaat para.m
punaranyo jano ni"scitya babhaa.se, e.sa tasya
sa"ngiiti satya.m yatoya.m gaaliliiyo loka.h|

LX tadaa pitara uvaaca he nara tva.m yad
vadami tadaha.m boddhu.m na "saknomi, iti
vaakye kathitamaatre kukku.to ruraava|

LXI tadaa prabhu.naa vyaadhu.tya pitare
niriik.site k.rkavaakuravaat puurvva.m maa.m
trirapahno.syase iti puurvokta.m tasya
vaakya.m pitara.h sm.rtvaa

LXII bahirgatvaa mahaakhedena cakranda|

LXIII tadaa yai ryii"surdh.rtaste tamupahasya
praharttumaarebhire|

LXIV vastre.na tasya d.r"sau baddhvaa
kapole cape.taaghaata.m k.rtvaa papracchu.h,
kaste kapole cape.taaghaata.m k.rtavaana?
ga.nayitvaa tad vada|

LXV tadanyat tadviruddha.m bahunin-
daavaakya.m vaktumaarebhire|

LXVI atha prabhaate sati lokapraa nca.h
pradhaanayaajakaa adhyaapakaa"sca sabhaa.m
k.rtvaa madhyesabha.m yii"sumaaniya
papracchu.h, tvam abhi.sikatosi na vaasmaan
vada|

LXVII sa pratyuvaaca, mayaa tasminnukte.api
yuuya.m na vi"svasi.syatha|

LXVIII kasmi.m"scidvaakye yu.smaan p.r.s.te.api
maa.m na taduttara.m vak.syatha na maa.m
tyak.syatha ca |

LXIX kintvita.h para.m manujasuta.h
sarvva"saktimata ii"svarasya dak.si.ne paar"sve
samupavek.syati |

LXX tataste papracchu.h, rtiha tvamii"svarasya
putra.h? sa kathayaamaasa, yuuya.m
yathartham vadatha sa evaaha.m |

LXXI tadaa te sarvve kathayaamaasu.h,
rtiha saak.sye.ansasmin asmaaka.m ki.m
prayojana.m? asya svamukhaadeva saak.sya.m
praaptam |

XXIII

I tata.h sabhaasthaa.h sarvvalokaa utthaaya
ta.m piilaatasammukha.m nitvaaprodya vaktu-
maarebhire,

II svamabhi.sikta.m raajaana.m vadanta.m
kaimararaajaaya karadaana.m ni.sedhanta.m
raajyaviparyyaya.m kurttu.m pravarttamaanam
ena praaptaa vaya.m |

III tadaa piilaatasta.m p.r.s.tavaan tva.m ki.m
yihuudiiyaanaa.m raajaa? sa pratyuvaaca tva.m
satyamuktavaan |

IV tadaa piilaata.h pradhaanayaajakaadilokaan
jagaad, ahametasya kamapyaparaadha.m naap-
tavaan |

V tataste puna.h saahamino bhuutvaavadan,
e.sa gaaliila etatsthaanaparyyante sarvvasmin
yihuudaade"se sarvvaallokaanupadi"sya
kuprav.rtti.m graahiitavaan |

VI tadaa piilaato gaaliilaprade"sasya naama "srutvaa papraccha, kimaya.m gaaliiliyo loka.h?

VII tata.h sa gaaliilprade"siiyaherodraajasya tadaa sthitestasya samiipe yii"su.m pre.sayaamaasa |

VIII tadaa herod yii"su.m vilokya santuto.sa, yata.h sa tasya bahuv.rttaanta"srava.naat tasya ki ni□cadaa"scaryyakarmma pa"syati ityaa"saa.m k.rtvaa bahukaalamaarabhya ta.m dra.s.tu.m prayaasa.m k.rtavaan |

IX tasmaat ta.m bahukathaa.h papraccha kintu sa tasya kasyaapi vaakyasya pratyuttara.m no-vaaca |

X atha pradhaanayaajakaa adhyaapakaa"sca protti.s.thanta.h saahasena tamapavaditu.m praarebhire |

XI herod tasya senaaga.na"sca tamavaj naaya upahaasatvena raajavastra.m paridhaapya puna.h piilaata.m prati ta.m praahi.not |

XII puurvva.m herodpiilaatayo.h paraspara.m vairabhaava aasiit kintu taddine dvayo rme-lana.m jaatam |

XIII pa"scaat piilaata.h pradhaanayaajakaan "saasakaan lokaa.m"sca yugapadaahuuya bab-haa.se,

XIV raajyaviparyyayakaarakoyam ityuktvaa manu.syamena.m mama nika.tamaanai.s.ta kintu pa"syata yu.smaaka.m samak.sam asya vicaara.m k.rtvaaapi proktaapavaadaanuru-upe.naasya kopyaparaadha.h sapramaa.no na jaata.h,

XV yuuya nca heroda.h sannidhau pre.sitaa mayaa tatraasya kopyaparaadhastenaapi na

praapta.h | pa"syataanena vadhahe□tuka.m
kimapi naaparaaddha.m |

XVI tasmaadena.m taa.dayitvaa vihaasyaami |

XVII tatrotsave te.saameko mocayitavya.h |

XVIII iti hetoste proccairekadaa procu.h, ena.m
duuriik.rtya barabbaanaamaana.m mocaya |

XIX sa barabbaa nagara upaplavavadhaa-
paraadhaabhyaa.m kaaraayaa.m baddha aasiit |

XX kintu piilaato yii"su.m mocayitu.m
vaa nchan punastanuvaaca |

XXI tathaapyena.m kru"se vyadha kru"se vyad-
heti vadantaste ruruvu.h |

XXII tata.h sa t.rtiyavaara.m jagaada kuta.h?
sa ki.m karmma k.rtavaan? naahamasya
kamapi vadhaaparaadha.m praapta.h kevala.m
taa.dayitvaamu.m tyajaami |

XXIII tathaapi te punarena.m kru"se
vyadha ityuktvaa proccaird.r.dha.m
praarthayaa ncakrire;

XXIV tata.h pradhaanayaajakaadiinaa.m kalar-
ave prabale sati te.saa.m praarthanaaruupa.m
karttu.m piilaata aadide"sa |

XXV raajadrohavadhayoraparaadhena
kaaraastha.m ya.m jana.m te yayaacire ta.m
mocayitvaa yii"su.m te.saamicchaayaa.m
samaarpayat |

XXVI atha te yii"su.m g.rhiitvaa yaanti,
etarhi graamaadaagata.m "simonanaa-
maana.m kurii.niyya.m jana.m dh.rtvaa
yii"so.h pa"scaannetu.m tasya skandhe
kru"samarpayaamaasu.h |

XXVII tato lo□kaara.nyamadhye bahustriyo rudatyo vilapantya"sca yii"so.h pa"scaad yayu.h |

XXVIII kintu sa vyaaghu.tya taa uvaaca, he yiruu"saalamo naaryyo yuya.m madartha.m na ruditvaa svaartha.m svaapatyaartha nca ruditi;

XXIX pa"syata ya.h kadaapi garbhavatyo naabhavan stanya nca naapaayayan taad.r"sii rvandhyaa yadaa dhanyaa vak.syanti sa kaala aayaati |

XXX tadaa he "sailaa asmaakamupari patata, he upa"sailaa asmaanaacchaadayata kathaamiid.r"sii.m lokaa vak.syanti |

XXXI yata.h satejasi "saakhini cedetad gha.tate tarhi "su.ska"saakhini ki.m na gha.ti.syate?

XXXII tadaa te hantu.m dvaavaparaadhinau tena saarddha.m ninyu.h |

XXXIII apara.m "sira.hkapaalanaamakasthaana.m praapya ta.m kru"se vividhu.h; taddvayoraparaadhinoreka.m tasya dak.si.no tadanya.m vaame kru"se vividhu.h |

XXXIV tadaa yii"surakathayat, he pitaretaan k.samasva yata ete yat karmma kurvvanti tan na vidu.h; pa"scaatte gu.tikaapaata.m k.rtvaa tasya vastraa.ni vibhajya jag.rhu.h |

XXXV tatra lokasa.mghasti.s.than dadar"sa; te te.saa.m "saasakaa"sca tamupahasya jagadu.h, e.sa itaraan rak.sitavaan yadii"svare.naabhirucito .abhi.siktastraataa bhavati tarhi svamadhunaa rak.satu |

XXXVI tadanya.h senaaga.naa etya tasmai am-larasa.m datvaa parihasya provaaca,

XXXVII cettva.m yihuudiiyaanaa.m raajaasi tarhi sva.m rak.sa |

XXXVIII yihuudiiyaanaa.m raajeti vaakya.m yuunaaniyaromiiyebriiyaak.sarai rlikhita.m tacchirasa uurddhve.asthaapyata |

XXXIX tadobhayapaar"svayo rviddhau yaavaparaadhinau tayorekasta.m vinindya babhaa.se, cettvam abhi.siktosi tarhi svamaavaa nca rak.sa |

XL kintvanyasta.m tarjayitvaavadat, ii"svaraattava ki ncidapi bhaya.m naasti ki.m? tvamapi samaanada.n.dosi,

XLI yogyapaatre aavaa.m svasvakarmma.naa.m samucitaphala.m praapnuva.h kintvanena kimapi naaparaaddha.m |

XLII atha sa yii"su.m jagaada he prabhe bhavaan svaraajyaprave"sakaale maa.m smaratu |

XLIII tadaa yii"su.h kathitavaan tvaa.m yathartham vadaami tvamadyaiva mayaa saarddha.m paralokasya sukhastaana.m praapsyasi |

XLIV apara nca dvtiiyayaamaat t.rtiiyayaamaparyyanta.m ravestejasontarhitatvaat sarvvade"so.andhakaare.naav.rto

XLV mandirasya yavanikaa ca chidyamaanaa dvidhaa babhuuva |

XLVI tato yii"suruccairuvaaca, he pita rmamaatmaana.m tava kare samarpaye, ityuktvaa sa praa.naan jahau |

XLVII tadaitaa gha.tanaa d.r.s.tvaa "satasenaapatirii"svara.m dhanyamuktvaa kathitavaan aya.m nitaanta.m saadhumanu.sya aasiit |

XLVIII atha yaavanto lokaa dra.s.tum
aagataaste taa gha.tanaa d.r.s.tvaa vak.sa.hsu
karaaghaata.m k.rtvaa vyaacu.tya gataa.h |

XLIX yii"so rj naatayo yaa yaa yo.sita"sca gaali-
ilastena saarddhamaayaataastaa api duure sthit-
vaa tat sarvva.m dad.r"su.h |

L tadaa yihuudiiyaanaa.m mantra.naa.m
kriyaa ncaasammanyamaana ii"svarasya
raajatvam apek.samaa.no

LI yihuudide"siiyo .arimathiiyanagariiyo
yuu.saphnaamaa mantrii bhadro dhaarm-
mika"sca pumaan

LII piilaataantika.m gatvaa yii"so rdeha.m
yayaace |

LIII pa"scaad vapuravarohya vaasasaa
sa.mve.s.tya yatra kopi maanu.so naasthaapyata
tasmin "saile svaate "sma"saane tadasthaapayat |

LIV taddinamaayojaniiya.m dina.m
vi"sraamavaara"sca samiipa.h |

LV apara.m yii"sunaa saarddha.m gaaliila aa-
gataa yo.sita.h pa"scaaditvaa "sma"saane tatra
yathaa vapu.h sthaapita.m tacca d.r.s.tvaa

LVI vyaaghu.tya sugandhidravvyatailaani
k.rtvaa vidhivad vi"sraamavaare vi"sraama.m
cakru.h |

XXIV

I atha saptaahaprathamadine.atipratyuu.se
taa yo.sita.h sampaadita.m sugandhidravvyam
g.rhiitvaa tadanyaabhi.h kiyatiibhi.h striibhi.h
saha "sma"saana.m yayu.h |

II kintu "sma"saanadvaaraat
paa.saa.namapasaarita.m d.r.s.tvaa

III taa.h pravi"sya prabho rdehamapraapya

IV vyaakulaa bhavanti etarhi tejomayavas-
traanvitau dvau puru.sau taasaa.m samiipe
samupasthitau

V tasmaattaa.h "sa"nkaayuktaa bhuumaavad-
homukhyasyasthu.h| tadaa tau taa uucatu
rm.rtaanaa.m madhye jiiivanta.m kuto
m.rgayatha?

VI sotra naasti sa udasthaat |

VII paapinaa.m kare.su samarpitena kru"se
hatena ca manu.syaputre.na t.rtiyadivase
"sma"saanaadutthaatavyam iti kathaa.m sa
galiili ti.s.than yu.smabhya.m kathitavaan taa.m
smarata |

VIII tadaa tasya saa kathaa taasaa.m mana.hsu
jaataa |

IX anantara.m "sma"saanaad gatvaa taa
ekaada"sa"si.syaadibhya.h sarvvebhyastaa.m
vaarttaa.m kathayaamaasu.h |

X magdaliiniimariyam, yohanaa, yaakuubo
maataa mariyam tadanyaa.h sa"nginyo
yo.sita"sca preritebhya etaa.h sarvvaa vaarttaa.h
kathayaamaasu.h

XI kintu taasaa.m kathaam
anarthakaakhyaanamaatra.m buddhvaa kopi
na pratyait |

XII tadaa pitara utthaaya "sma"saanaantika.m
dadhaava, tatra ca prahvo bhootvaa
paar"svaikasthaapita.m kevala.m vastra.m
dadar"sa; tasmaadaa"scaryya.m manyamaano
yadagha.tata tanmanasi vicaarayan pratasthe |

XIII tasminneva dine dvau "siyyau yiruu"saalama"scatu.skro"saantaritam immaayugraama.m gacchantau

XIV taasaa.m gha.tanaanaa.m kathaamakathay-ataa.m

XV tayoraalaapavicaarayo.h kaale yii"suraagatya taabhyaa.m saha jagaama

XVI kintu yathaa tau ta.m na paricinutas-tadartha.m tayo rd.r.s.ti.h sa.mruddhaa |

XVII sa tau p.r.s.tavaan yuvaa.m vi.sa.n.nau ki.m vicaarayantau gacchatha.h?

XVIII tatastayo.h kliyapaanaamaa pratyuvaaca yiruu"saalamapure.adhunaa yaanyagha.tanta tva.m kevalavide"sii ki.m tadv.rttaanta.m na jaanaasi?

XIX sa papraccha kaa gha.tanaa.h? tadaa tau vaktumaarebhaate yii"sunaamaa yo naasaratiiyo bhavi.syadvaadii ii"svarasya maanu.saa.naa nca saak.saar vaakye karmma.ni ca "saktimaanaasiit

XX tam asmaaka.m pradhaanayaajakaa vicaarakaasca kenaapi prakaaare.na kru"se viddhvaa tasya praa.naananaa"sayan tadiiyaa gha.tanaa.h;

XXI kintu ya israayeliyalokaan ud-dhaarayi.syati sa evaayam ityaa"saasmaabhi.h k.rtaa | tadyathaa tathaastu tasyaa gha.tanaayaa adya dinatraya.m gata.m |

XXII adhikantvasmaaka.m sa"nginiinaa.m kiyat-strii.naa.m mukhebhyo.asambhavavaakyamida.m "sruta.m;

XXIII taa.h pratyuu.se "sma"saana.m gatvaa tatra tasya deham apraapya

vyaaghu.tyetyvaa proktavatya.h svargiisaduutau
d.r.s.taavasmaabhistaau caavaadi.s.taa.m sa
jiivitavaan |

XXIV tatosmaaka.m kai"scit
"sma"saanamagamyata te.api strii.naa.m
vaakyaanuruupa.m d.r.s.tavanta.h kintu ta.m
naapa"syau |

XXV tadaa sa taavuvaaca, he abodhau he
bhavi.syadvaadibhiruktavaakya.m pratyetu.m
vilambamaanau;

XXVI etatsarvvadu.hkha.m bhuktvaa svabhuu-
tipraapti.h ki.m khrii.s.tasya na nyaayyaa?

XXVII tata.h sa muusaagranthamaarabhya
sarvvabhavi.syadvaadinaa.m sarvva"saastre
svasmin likhitaakhyaanaabhipraaya.m
bodhayaamaasa |

XXVIII atha gamyagraamaabhyar.na.m praapya
tenaagre gamanalak.sa.ne dar"site

XXIX tau saadhayitvaavadataa.m sahaavaab-
hyaa.m ti.s.tha dine gate sati raatrirabhuut;
tata.h sa taabhyaa.m saarddha.m sthaatu.m
g.rha.m yayau |

XXX pa"scaadbhojanopave"sakaale sa puupa.m
g.rhiitvaa ii"svaragu.naan jagaada ta nca
bha.mktvaa taabhyaa.m dadau |

XXXI tadaa tayo rd.r.s.tau prasannaayaa.m
ta.m pratyabhij natu.h kintu sa tayo.h
saak.saadantardadhe |

XXXII tatastau mithobhidhaatum aarabdha-
vantau gamanakaale yadaa kathaamakathayat
"saastraartha ncabodhayat tadaavayo
rbuddhi.h ki.m na praajvalat?

XXXIII tau tatk.sa.naadutthaaya
yiruu"saalamapura.m pratyayayatu.h,
tatsthaane "si.syaa.naam ekaada"saanaa.m
sa"nginaa nca dar"sana.m jaata.m |

XXXIV te procu.h prabhurudati.s.thad iti satya.m
"simone dar"sanamadaacca |

XXXV tata.h patha.h sarvvagha.tanaayaa.h
puupabha njanena tatparicayasya ca
sarvvav.rttaanta.m tau vaktumaarebhaate |

XXXVI ittha.m te paraspara.m vadanti tatkaale
yii"su.h svaya.m te.saa.m madhya protthaya
yu.smaaka.m kalyaa.na.m bhuuyaad ityuvaaca,

XXXVII kintu bhuuta.m pa"syaama ityanumaaya
te samudvivijire tre.su"sca |

XXXVIII sa uvaaca, kuto du.hkhitaa bhavatha?
yu.smaaka.m mana.hsu sandeha udeti ca kuta.h?

XXXIX e.soha.m, mama karau pa"syata
vara.m sp.r.s.tvaa pa"syata, mama
yaad.r"saani pa"syatha taad.r"saani bhuutasya
maa.msasthiini na santi |

XL ityuktvaa sa hastapaadaan
dar"sayaamaasa |

XLI te.asambhava.m j naatvaa saanandaa na
pratyayan| tata.h sa taan papraccha, atra
yu.smaaka.m samiipe khaadya.m ki ncidasti?

XLII tataste kiyaddagdhamatsya.m madhu ca
dadu.h

XLIII sa tadaadaaya te.saa.m saak.saad bubhujе

XLIV kathayaamaasa ca muusaavyavasthaayaa.m
bhavi.syadvaadinaa.m granthe.su giitapustake
ca mayi yaani sarvvaa.ni vacanaani likhitaani
tadanuruupaa.ni gha.ti.syante yu.smaabhi.h

saarddha.m sthitvaaha.m yadetadvaakyam
avada.m tadidaanii.m pratyak.samabhuut|

XLV atha tebhya.h "saastrabodhaadhikaara.m
datvaavadat,

XLVI khrii.s.tenettha.m m.rtiyaatanaa bhok-
tavyaa t.rtiyadine ca "sma"saanaadutthaatavya nceti
lipirasti;

XLVII tannaamnaa yiruu"saalamamaarabhya
sarvvade"se mana.hparaavarttanasya paapamo-
canasya ca susa.mvaada.h pracaarayitavya.h,

XLVIII e.su sarvve.su yuuya.m saak.si.na.h|

XLIX apara nca pa"syata pitraa yat
pratij naata.m tat pre.sayi.syaami, ataeva
yaavatkaala.m yuuya.m svargiiyaa.m "sakti.m na
praapsyatha taavatkaala.m yiruu"saalamnagare
ti.s.thata|

L atha sa taan baithaniiyaaparyyanta.m niitvaa
hastaavuttolya aa"si.sa vaktumaarebhe

LI aa"si.sa.m vadanneva ca tebhya.h p.rthag
bhootvaa svargaaya niito.abhavat|

LII tadaa te ta.m bhajamaanaa mahaanandena
yiruu"saalama.m pratyaaajagmu.h|

LIII tato nirantara.m mandire ti.s.thanta
ii"svarasya pra"sa.msaa.m dhanyavaada nca
karttam aarebhire| iti||

**Sanskrit Bible (NT) in Velthuis Script
(satyaveda.h |)
New Testament in Sanskrit Language; printed in
Velthuis Script**

copyright © 2018 SanskritBible.in

Language: Samskr̥tam

Contributor: SanskritBible.in

Thank you for your interest in Sanskrit Bible.

Sanskrit Bible (NT) is freely available in 22 different scripts of your choice. This edition is in Velthuis script and is based on the Sanskrit translation of the Holy Bible published by Calcutta Baptist Missionaries in 1851. Please visit SanskritBible.in to learn more about Sanskrit Bible and to download various free Christian literature.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-01-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

b440431e-dc96-5685-bf49-5deaba9d9ec7